

Poziv: nešto veliko što je Ljubav

o prepoznavanju osobnog
ivotnog poziva, urednik Borja
e Leon

Skupina autora

POZIV: NEŠTO VELIKO ŠTO JE LJUBAV

O PREPOZNAVANJU OSOBNOG ŽIVOTNOG POZIVA, BUDUĆI DA BOG IMA PLAN ZA SVAKOGA OD
NAS. BORJA DE LEON (UREDNIK)

www.opusdei.org

Contents

- Nešto veliko što je Ljubav (I): Isus nam dolazi
- Nešto veliko što je Ljubav (II): Što tvoj život može biti
- Nešto veliko što je Ljubav (III): Naše pravo ime
- Nešto veliko što je Ljubav (V): Kako otkrivamo svoj poziv?
- Nešto veliko što je Ljubav (VI): Tako da glazba svira
- Nešto veliko što je Ljubav (VII): Davati svoj život za svoje prijatelje
- Nešto veliko što je Ljubav (XII): Poziv na brak
- Nešto veliko što je Ljubav (IV): više majki i očeva nego ikad
- Nešto veliko što je Ljubav (VIII): Je li moja odluka bila ispravna?
- Nešto veliko što je Ljubav (IX): Mi smo apostoli!
- Nešto veliko što je Ljubav (X): Hod s Kristom prema punini Ljubavi
- Nešto veliko što je Ljubav (XI): Plod vjernosti

Nešto veliko što je Ljubav (I): Isus nam dolazi

Tijekom listopada u Rimu se održava generalna skupština biskupske Sinode za koju je Papa Franjo želio da bude o „mladima, vjeri i razboritosti poziva.” U pismu koje je napisao mladima objavljujući ovaj događaj, Sveti Otac je podsjetio na susret prvih učenika s našim Gospodinom: „Isus gleda na tebe i poziva te da ga slijediš. Dragi mladi, jeste li primijetili ovaj pogled prema vama? Jeste li čuli ovaj glas? Jeste li osjetili nagon za ovim putovanjem?” [1]

Osobni susret s Isusom može danas biti teško za postići uz „buku i zbrku koja naizgled vlada u svijetu.” Bez obzira na to „Njegov poziv nastavlja odjekivati u dubinama vašeg srca kako bi ga otvorio prema radosti u njezinoj potpunosti. To će biti moguće postići“, kaže Papa, „uz stručno vodstvo od koga ćete vi naučiti kako poći na put razumijevanja kako bi otkrili Božji plan u vašem životu.“ [2] Serija članaka koji ovdje započinju nastoje pomoći mladima na tom putovanju. Vođeni Isusom, prvim učenicima, učenjem Pape, svetaca i svetog Josemarije možemo zaroniti u vječnu stvarnost: Bog nas poziva. „On ima plan za svetost svake osobe.“ [3]

Sveti Josemaria sjećao se kako je sa 16 godina otkrio da njegovo srce traži „nešto veliko i da je to bila ljubav.“ [4] Da možemo otkriti i iznova otkrivati jer ljubav je uvijek nova, uvijek iznenađujuća – *nešto veliko kao što je Ljubav*.

Sutradan opet stajaše Ivan s dvojicom svojih učenika. Ugleda Isusa koji je onuda prolazio i reče: »Evo Jaganjca Božjega!« Te njegove riječi čula ona dva njegova učenika pa pođoše za Isusom. Isus se obazre i vidjevši da idu za njim, upita ih: »Što tražite?« Oni mu rekoše: »Rabbi« – što znači: »Učitelju – gdje stanuješ?« Reče im: »Dođite i vidjet ćete.« Pođoše dakle i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura. Oni koji su sudjelovali u ovoj sceni iz Evanđelja zasigurno su govorili o njoj s dubokim osjećajima budući je označio najvažniji trenutak u njihovom životu; dan kada su po prvi put susreli Isusa iz Nazareta.

Susresti Krista je uistinu presudno iskustvo za svakog kršćanina. Kako je Benedikt XVI snažno istaknuo na početku svog pontifikata: „Biti kršćanin nije rezultat etničke pripadnosti ili uzvišene ideje već susret s događajem, s Osobom koji životu daje novi obzor i odlučujući smjer.“ [5] Također je značajno da nas je Papa Franjo podsjetio na samom početku: „Pozivam sve kršćane, posvuda, u ovom trenutku, na obnovljen osoban susret s Isusom Kristom, ili bar na otvorenost da On susretne nas. Molim svakoga od vas da to bez iznimke učini svaki dan.“ [6] Želimo taj poziv obnoviti ovdje slijedeći stope najmlađeg apostola, svetog Ivana.

Tko je Krist za mene? Tko sam ja za Njega?

Četvrto Evanđelje koristi prekrasnu frazu kako bi obuhvatilo osobnost mladog Ivana: on je bio „učenik koga je Isus volio.“ Ništa više nije trebalo reći. Ivan je bio netko koga je Isus volio. Tijekom godina ovo uvjerenje nije nikad izbljedjelo, već je naprotiv raslo sve snažnije: U ovom je ljubav: *ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas* (1 Iv 4:10). Ova sigurnost u ljubav našeg Gospodina za njega je zasigurno nešto što mu je omogućilo da održi, sve do kraja svog života, duboku i zaraznu radost. Istu radost koju osjećamo u njegovu Evanđelju. Sve je počelo toga dana, na obalama rijeke Jordan.

A u našem slučaju, jesmo li i mi osjetili tako iskren susret kakav je imao mladi apostol? Čak i ako smo bili kršćani čitav svoj život i proveli mnoge godine moleći, dobro je zastati i razmisliti: „Tko je Krist za mene? Što Krist znači u mom životu, danas i ovdje?“ Tako možemo učiniti inventuru naše vjere. „No prije postavljanja ovog pitanja postoji i drugo pitanje koje je nerazdvojno i prednjači i u nekom je smislu važnije: 'Tko sam ja Kristu?'“ [7]

U postavljanju ovih pitanja prirodno je da se nađemo pomalo zbunjeni. Tko sam ja Kristu? Tko sam ja? Malo neznatno stvorenje? Proizvod evolucije? Tek jedno ljudsko biće... koje mora izvršavati njegove zapovijedi? Kako me Isus vidi? Ovo možemo rasvijetliti gledajući na svece. Jednom kad su svetog Ivana Pavla II upitali slično pitanje, odgovorio je: „Gledajte, vi ste misao u Božjem umu, otkucaj Božjeg srca. To znači da imate vrijednost koja je u nekom smislu, vječna, da je vaša neponovljiva individualnost važna Bogu.“ [8] Ono što je on sam otkrio, što su svi sveci otkrili, jest koliko smo važni Bogu. Nismo beznačajna stvorenja, sluge koje su na svijetu samo da bi činili što On želi. Usitinu smo prijatelji. Sve što je vezano uz nas važno mu je stoga je zabrinut za nas i prati nas kroz čitav naš život premda to često ne vidimo.

Sve ovo nije pretjerivanje. Isus je sam rekao svojim apostolima: „*Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje. Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam. Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga*“ (Iv 15: 13-15). Ove riječi su jednako važne i danas. Isus je „živ i govori ti sada. Slušaj Njegov glas s velikom otvorenosti, ima nešto reći svakome od nas.“ [9] Tko sam ja onda Kristu? Ja sam prijatelj kojeg On voli najvećom Ljubavlju. Ja sam otkucaj Njegova srca. To sam ja Njemu. A On, tko je On za mene?

Tražite Krista!

Dana 29. svibnja 1933, mladi student arhitekture razgovarao je po prvi put sa svetim Josemarijom. Njegovo ime je bilo Ricardo Fernández Vallespín. Puno godina kasnije podsjetio se: „Otac je samnom razgovarao o tome što se događa u mojoj duši... Dao mi je neke savjete i ohrabrio me da budem bolji. Dobro se sjećam da je prije pozdrava na rastanku ustao do police s knjigama i uzeo knjigu koju je koristio. Na prvoj strani, kao posvetu, napisao je ova tri izraza: Traži Krista! Nađi Krista! Voli Krista!“ [10]

Apostol Ivan krenuo je tražiti Krista, premda nije znao točno koga je tražio. No znao je da traži nešto što će ispuniti njegovo srce. Gladovao je za ispunjenjem života. Želio je više od života, od samog rada kako bi zaradio i bio kao svi drugi...

Njegovo je srce bilo nespokojno i želio je utišati svoj nespokoj. Stoga je slijedio Krstitelja. I dok je bio s njim, Isus je prošao kraj njega. Krstitelj ga je pokazao: *Evo Jaganjca Božjega! Te njegove riječi čuli su on i njegov prijatelj Andrija pa pođoše za Isusom* (Iv 1:36-37).

Što možemo učiniti kako bismo slijedili stope mladog apostola? U prvom redu slušati svoje nespokojno srce. Biti obazrivi na njega kad nije zadovoljno, kad ga zemaljski život ne ispunjava, kada želi više od zemaljskih dobara i zadovoljstava. I tada se približiti Kristu. Zapravo, ovo je možda na neki način i lakše nama nego je bilo Ivanu. Mnogi su nam već pokazali gdje se Isus može naći: „Uglavnom naučimo od naših kršćanskih roditelja zazivati Boga još kao djeca. Kasnije su nam učitelji, prijatelji i poznanici pomogli na puno različitih načina kako ne bismo izgubili svojega Gospodina iz vida.“ [11] Stoga ono što trebamo sada raditi je tražiti Ga: „Tražite Ga, gladno, tražite Ga u svojoj nutrini svom svojom snagom. Ako djelujete s odlučnošću, spreman sam jamčiti da ste ga već našli i počeli ga upoznavati i voljeti i voditi razgovore u nebu.“ [12]

Nadite Krista!

Kada su Ivan i Andrija počeli pratiti Isusa taj prvi put, mora biti da su se našli pomalo zbunjeni. Kako da mu se predstave? Nisu mogli samo tako doći i upitati ga: „Jesi li Jaganjac Božji?“, no to je bilo ono što im je Krstitelj rekao. Možda su među sobom raspravljali što će učiniti kada se Isus *obazre i vidjevši da idu za njim, upita ih: „Što tražite?“* (Iv 1:38)?

Naš je Gospodin dirnut mladim, nemirnim srcima. Stoga kad Ga tražimo iskreno, On nam sam dolazi ususret na najmanje očekivan način. Sveti Josemaria nije nikad zabravio svoj prvi osoban i neočekivan susret s Isusom. Bio je tek mladić sa srcem ispunjenim planovima i idejama. Nakon noći jakog snijega, otišao je ujutro od kuće i putem otkrio tragove stopa bosonogog fratra u snijegu. Pratio je tragove i razgovarao s fratrom. Ovo je iskustvo ostavilo dubok utisak na njegovoj duši: „Ako drugi mogu činiti takve žrtve prema Bogu i blišnjima, zar mu ja ne mogu ponuditi nešto?“ [13]

Toga je dana, kao Ivan i Andrija, mladi Josemaria pratio tragove našeg Gospodina, koji se prikazao prisutan u *tragovima stopa u snijegu*. Mnogi su drugi ljudi vjerojatno vidjeli te tragove, no za tog su mladića nepogrješiv znak da Isus želi ući u njegov život. I njegova je reakcija bila vrlo slična onoj prvih Isusovih prijatelja: *Oni mu rekoše: »Rabbi« – što znači: »Učitelju – gdje stanuješ? Reče im: »Dođite i vidjet ćete.« Pođoše dakle i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura* (Iv 1:38-39).

Otkriće da nas netko ljubi kao veliki prijatelj budi u nama glad za boljim upoznavanjem te osobe. Otkriće da je netko zabrinut za nas, da netko čeka na naš odgovor i ima odgovor na naše najdublje čežnje potiče nas da tražimo tu osobu. Ti su tragovi imali dubok utjecaj na srce svetog Josemarije: „Imao je sada, duboko u sebi, božanski nemir koji ga je pokretao na intenzivniji život pobožnosti.“ [14]

No tražiti Isusa i naći ga je tek početak. Možemo mu se tada početi približavati kao prijatelji. Možemo nastojati kako bi Ga bolje upoznali kroz čitanje Evanđelja, odlaskom na Misu, uživanju u intimnosti s Njim u Pričesti, brinući o Njemu u onima koji su u potrebi. Možemo mu se predstaviti, dijeliti s našim Prijateljem radosti i žalosti, naše planove i padove. Naposljetku, molitva je upravo to:

„približiti se Njemu u prijateljstvu često provodeći vrijeme s Osobom za koju znamo da nas voli.“ [15] Kao Ivan i Andrija, koji su proveli cijeli dan s Isusom.

Ljubite Krista!

Za mladog Ivana dan kada je našao Isusa bio je dan kada se njegov život promijenio. Naravno, još uvijek je pred njim bio dug put. Uz Isusa doživio je čudesan ulov ribe i put kroz Palestinu, riječi koje su donijele radost srcima ljudi i čuda. Nježnu brigu za bolesne, siromahe, odbačene... No iznad svega, ti sati razgovora nasamo s Učiteljem. Razgovor koji je počeo jednog popodneva kraj rijeke Jordan i koji će trajati čitav njegov život.

Svi smo iskusili kako nas prijateljstvo može duboko promijeniti. To je razlog zašto roditelji moraju biti na oprezu kad je riječ o prijateljima njihove djece. A da toga i nismo svjesni, veze s našim prijateljima nas mijenjaju malo pomalo usmjeravajući nas da volimo što oni vole i odbacujemo ono što oni odbacuju. Prijateljstvo nas tako duboko ujedinjuje da se može reći da dva prijatelja dijele „jednu te istu dušu koju čine dva tijela.“[16]

U tom smislu zapanjujuće je vidjeti promjenu u životu mladog apostola. On i njegov brat Jakov nazvani su *sinovima groma* (Mk 3:17) i nekoliko scena u Evanđeljima pokazuju nam da to nije bio pretjeran naziv. Primjerice, kada je neki Samarijanac odbio primiti Isusa i njegove učenike u svoje selo, dva su brata pitala Učitelja: „*Gospodine, hoćeš li da kažemo neka oganj siđe s neba i uništi ih?*“ (Lk 9:54) Bez obzira na to, malo pomalo, kako je njihovo prijateljstvo s našim Gospodinom raslo, naučili su ljubiti kako je Isus ljubio, razumjeti druge kao Isus, opraštati kako je Isus opraštao.

Isto se može dogoditi svakome od nas. Susret s Isusom i upoznavanje Gospodina vodit će nas da želimo ljubiti kako On ljubi. Ne bismo trebali biti iznenađeni da nam je srce zaokupljeno ovom žudnjom. Trebali bismo prije biti ispunjeni zahvalnošću jer naš Gospodin želi računati na nas kako bi svoju ljubav uprisutnio u svijetu. Ovo se dogodilo svetom Josemariji. Ti tragovi u snijegu dali su mu duboku uvjerenost da je primio misiju koju treba provesti na zemlji. „Počeo sam imati prisnost s Ljubavlju i shvatio da je moje srce tražilo nešto veliko i da je to bila ljubav.“ [17] I mi trebamo otkriti iza ovih poziva srca odjek Isusova glasa koji često čujemo u Evanđeljima: *Slijedi me!*

Živjeti naš čitav život s Kristom

Gledajući unatrag na svoj život, Ivan je uvidio koliko je toga ovisilo o danoj mu prilici da slijedi Isusa. Tako Bog djeluje u svakoj osobi: „Uzvišena Isusova ljubav potiče nas na velika djela i drži u nama postojanom želju za većom savršetnošću. Ljubav se želi uzdići, a ne zadržavati na čemu prizemnom.“[18] To se dogodilo Ivanu, Petru, Jakovu, Pavlu, Bartolomeju, Mariji Magdaleni i mnogim drugima od kad je Isus došao na zemlju. Prisutnost našeg Gospodina u svijetu nije ništa manje stvarna nego tada. Zapravo, Isus je i više prisutan sada budući da može živjeti u svakom od nas. Više od poziva da dijelimo poslanje koje je On primio od Oca, Isus želi voljeti kroz naše živote sa srcem svakog od nas. *Ostanite u mojoj ljubavi*, kaže nam (Iv 15:9), kako bismo pomirili svijet sa Njim, preobrazili mržnju u Ljubav, sebičnost u služenje, mržnju u praštanje.

Mladi apostol, koji je otkrio ljubav našeg Gospodina, pratio ga je sve do križa. Kasnije s drugim apostolima primio je poslanje koje će odrediti čitav njegov život: *Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju* (Mk 16:15). I mi također, ako slušamo svoje nemirno srce i slijedimo Isusa, ako ga nađemo i slijedimo, ako smo Njegovi prijatelji, otkrit ćemo da On računa na nas. Zatražit će od nas da mu pomognemo, svaki na svoj način, u Crkvi. Kao prijatelj koji, budući da nas voli, traži od nas da sudjelujemo u nadahnutom pothvatu. „Danas te Isus, koji je put, istina i život, poziva da ostaviš svoj trag u povijesti. On, koji je život, traži od svakog od vas da ostavi biljeg koji donosi život u vašu povijest i povijest mnogih drugih. On, koji je istina, traži od tebe da napustiš puteve odbijanja, podjela i praznine. Jesi li sposoban za to?“ [19]

Borja Armada

[1] *Pismo Pape Franje mladima*, 13. siječanj 2017.

[2] *Ibid.*

[3] Fernando Ocariz, bilješke s druženja s mladima u Argentini, 5. kolovoza 2018.

[4] Andres Vazquez de Prada, *Utemeljitelj Opusa Dei*, vol. I, str. 86.

[5] Benedikt XVI, Enc. *Deus Caritas est* (25. prosinac 2005.), br. 1.

[6] Papa Franjo, Apost Exhort. *Evangeliu Gaudium* (24. studeni 2013.), br. 3.

[7] AGP, knjižnica, P03, 2017, str. 146.

[8] Sveti Ivan Pavao II, Obraćanje mladima Kazakhstana, 23. rujan 2001.

[9] Benedikt XVI, Opća Audiencija, 2. kolovoz 2006.

[10] *Put, Critical-Historical Edition*, komentar na br. 382.

[11] *Susret s Kristom*, br. 1.

[12] *Prijatelji Božji*, br. 300.

[13] Andres Vazquez de Prada, Osnivač Opusa Dei, sv. 1, str. 85.

[14] Andres Vazquez de Prada, Osnivač Opusa Dei, sv. 1, str. 85.

[15] Terezija Avilska, Knjiga njezina života, 8, 2.

[16] Sveti Grgur Nazijanski, Propovijed 43.

[17] Andres Vazquez de Prada, Osnivač Opusa Dei, sv. 1, str. 86.

[18] Toma Kempiski, Nasljedovanje Krista, knjiga 3, poglavlje 5.

[19] Franjo, Molitveno bdijenje s mladima tijekom Svjetskog dana mladih u Krakowu, 30. srpnja 2016.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (II): Što tvoj život može biti

Mezopotamija je bila domaćin usponima i padovima nekih od najstarijih svjetskih civilizacija: Sumerana, Babilonaca, Haldejaca... Iako ih možda učimo u školi, ove kulture nam se danas čine dalekima i irelevantnima. Ipak, ovo geografsko područje bilo je dom osobe koja čini dio naše vlastite obitelji. Njegovo ime bilo je Abram, sve dok mu Bog nije promijenio ime u Abraham. Biblija kaže da je živio 1850 godina prije Kristova rođenja. Četiri tisuće godina kasnije, još ga pamtimo, osobito na Misi kada ga zazivamo kao „oca naše vjere,“ [1] jer je on utemeljio našu obitelj.

“Imenom sam te zazvao”

Abraham je jedna od prvih osoba koja je ušla u povijest zbog odgovora na Božji poziv. U njegovom slučaju, zahtjev je bio vrlo poseban: *Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog, u krajeve koje ću ti pokazati.* (Post 12:1). Nakon njega došli su drugi: Mojsije, Samuel, Ilija i drugi proroci... Svi su oni čuli Božji glas koji ih je na jedan ili drugi način pozivao da „idu“ iz svoje zemlje i započnu novi život u njegovoj prisutnosti. Kao i Abrahamu, Bog je i svakom od njih obećao da će učiniti velike stvari u njihovim životima: *Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličati, i sam ćeš biti blagoslov.* (Post 12:2). Štoviše, Bog je svakoga od njih zazvao po imenu; stoga, osim što opisuje Božja djela, Stari zavjet uključuje imena onih koji su odgovorili na Božji poziv. Poslanica Hebrejima obasipa ih hvalama (usp. Heb 11:1-40).

Kada je Bog poslao svog Sina u svijet, dinamika njegovog poziva se promijenila. Oni koji su bili pozvani nisu samo čuli Božji glas; također su vidjeli ljudsko lice: Isusa iz Nazareta. Bog je i njih pozvao da započnu novi život i da ostave neizbrisiv trag u povijesti. I poznajemo njihova imena: Marija Magdalena, Petar, Ivan, Andrija... I također ih se sjećamo sa zahvalnošću.

A što onda? Možda se čini da se s Isusovim Uzašašćem na nebo Bog povukao iz ljudske povijesti. No, On ne samo da i dalje djeluje: njegovo djelovanje se povećava. Tijekom svog boravka na zemlji, odabrao je samo malu skupinu ljudi. No, u posljednja dva tisućljeća Bog je „promijenio planove“ tisućama i tisućama muškaraca i žena, otvarajući nove horizonte koje oni sami nikada ne bi mogli zamisliti. Poznajemo imena mnogih od njih, jer ih je Crkva upisala kao svete. Zatim postoji ogroman broj svakoga naroda, i plemena, i puka, i jezika (Otk 7:9), nepoznatih svetaca koji su pravi „protagonisti povijesti“.

Danas, upravo u ovom trenutku, Bog i dalje traži i kuca na vrata svake osobe. Sveti Josemaria volio je razmatrati ovaj tekst iz proroka Izaije: *ja sam te otkupio; imenom sam te zazvao: ti si moj!* (Iz 43:1). Rekao je da su mu ove riječi bile „slatke kao med iz saća,“ [3] jer su mu u srcu izazvale osjećaj koliko ga Bog voli, na osoban, jedinstven način.

Te riječi mogu biti poput meda iz saća i za nas, jer nam pokazuju koliko je naš život važan za Boga. On računa na svakog čovjeka i poziva svakog muškarca i ženu da ga slijede. San svakog kršćanina je imati svoje ime zapisano u Božjem Srcu; i taj san je na dohvat ruke svakome, odgovori li na njegov poziv.

„Pogledaj nebo i izbroji zvijezde, ako možeš.“

Možda se čini pretjeranim gledati na naš život na ovaj način, kao nastavak života velikih svetaca. Iskusili smo vlastitu slabost. Isto su to iskusili Mojsije, Jeremija i Ilija, koji su svi imali teške trenutke. [4] Sam Izaija je, na primjer, jednom rekao: *A ja rekoh: Zaludu sam se mučio, nizašto naprezao snagu.* (Iz 49:4). Istina je da ponekad život može tako izgledati za nas, kao nešto bez smisla ili interesa, kad vidimo koliko lako naši naponi budu prekinuti. Pitanje „za što živim“ izgleda da dolazi do brodoloma prilikom suočavanja s neuspjehom, patnjom i smrću.

Bog savršeno poznaje našu slabost i koliko nas ona može uznemiriti. Ipak, On nas traži. Prorok ne dopušta da podlegne jadikovkama, već prepoznaje Božji glas: *nego ću te postaviti za svjetlost narodima, da spas moj do nakraj zemlje doneseš.* (Iz 49:6). Mi smo slabi, ali to nije cijela istina o našem životu. Kao što je Papa napisao: „Prepoznamo svoju krhkost, ali dopustimo Isusu da je uzme u svoje ruke i pošalje nas u misiju. Krhki smo, ali nositelji blaga koje nas čini velikima i koje može učiniti boljima i sretnijima one koji ga prihvate.“ [5]

Božji poziv je velika milost: znak da me voli i da mu je stalo do mene. „Bog računa na tebe zbog onoga što jesi, a ne zbog onoga što posjeduješ. U njegovim očima, odjeća koju nosiš ili vrsta mobilnog telefona koji koristiš nisu uopće važni. Nije mu važno jesi li u trendu ili ne; stalo mu je do tebe, baš onakvog kakav jesi! U njegovim očima, ti si dragocjen, a tvoja vrijednost je neprocjenjiva.“ [6] Svojim pozivom, Bog nas oslobađa. Dopušta nam da pobjegnemo od sitničavog života posvećenog malim zadovoljstvima koja nikada ne mogu utažiti našu žeđ za ljubavlju. „Kada odlučimo reći svom Gospodinu, ‘Stavljam svoju slobodu u Tvoje ruke,’ nalazimo se oslobođeni od mnogih lanaca koji su nas vezivali za nevažne stvari, smiješne brige ili sitne ambicije.“ [7] Bog oslobađa našu slobodu od njezine sitničavosti, otvarajući je prema velikom horizontu njegove Ljubavi, gdje je svaki muškarac i žena protagonist.

„Naš poziv nam otkriva smisao našeg postojanja. To znači biti uvjeren, kroz vjeru, u razlog našeg života na zemlji. Naš život, sadašnjost, prošlost i budućnost, stječu novu dimenziju, dubinu koju prije nismo uočavali. Svi događaji sada padaju u svoj pravi kontekst: razumijemo kamo nas Bog vodi i osjećamo da nas nosi zadatak koji nam je povjeren.“ [8] Za one koji čuju i odgovore na Božji poziv, nijedno djelo nije malo ili nevažno. Sve u našem životu dobiva dostojanstvo obećanjem: *Velik ću narod od tebe učiniti* (Post 12:2)—s tvojim životom učinit ću velike stvari; ostavit ćeš trag, bit ćeš sretan šireći sreću. Stoga „kada od nas traži nešto, zapravo nam nudi dar. Nismo mi ti koji Mu činimo uslugu. To je Bog koji prosvjetljuje naš život, ispunjavajući ga smislom.“ [9]

Istovremeno, svjetlo poziva omogućuje nam da shvatimo da se važnost našeg života ne mjeri ljudskom veličinom stvari koje radimo. Samo mali broj ljudi svoje ime vidi među velikim povijesnim ličnostima. Međutim, božanska veličina mjeri se našim odnosom prema jedinom planu koji je zaista velik: Otkupljenju.

„Sigurno, najvažnije prekretnice u svjetskoj povijesti su djelomično određene dušama kojih nijedna povijesna knjiga nikada ne spominje. A saznat ćemo za te duše kojima dugujemo prekretnice u našim osobnim životima tek kada sve što je skriveno bude otkriveno.”[10]

„Otkupljenje se još uvijek događa - upravo sad! ”[11] Kako mogu pomoći u njegovom napretku? Na tisuće različitih načina, znajući da će nam Bog sam dati svjetlo da nam pomogne otkriti specifičan način kako mu pomoći. „Bog želi da sloboda osobe intervenira ne samo u odgovoru, već i u oblikovanju poziva svake osobe.”[12] A odgovor osobe, iako još uvijek slobodan, također je potaknut stvarnim milostima koje šalje Bog. Ako počnemo hodati, počevši od mjesta gdje se nalazimo, Bog će nam pomoći da vidimo ono što je On sanjao za naš život. To je san koji „postaje jasniji” kako napredujemo, jer također ovisi o našoj inicijativi i kreativnosti. Sveti Josemaria je rekao da ako mi sanjamo, naši snovi će biti prekratki, jer oni koji zaista sanjaju, sanjaju s Bogom. A Bog je potaknuo Abrahama da „sanja velike snove”: *Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti.* (Post 15:5).

Uvijek u dvoje

Bog ulazi u Abrahamov život kako bi ostao, spajajući se na neki način s Abrahamovom sudbinom: *Blagoslivljat ću one koji te blagoslivljali budu, koji te budu kleli, njih ću proklinjati; sva plemena na zemlji tobom će se blagoslivljati.* (Post 12:3). Abrahamova priča je priča o „zajedničkim protagonistima.” To je povijest Abrahama i Boga, Boga i Abrahama. Toliko da se od ovog trenutka Bog predstavlja drugim ljudima kao „Bog Abrahamov.”[13]

Poziv se prije svega sastoji u životu s Njim. Više od toga da radimo posebne stvari, znači pokušavati raditi sve s Bogom, raditi „sve iz Ljubavi!”[14] Isto se dogodilo i s prvim učenicima. Isus ih je odabrao, prije svega, da budu s njim; tek potom, kako evanđelist dodaje, i da ih šalje propovijedati (Mk 3:14). Dakle, ni mi, kada čujemo Božji glas, ne bismo trebali gledati na to kao na „misiju nemoguće,” nešto što je izuzetno teško, nametnuto s visine. Ako je to pravi poziv od Boga, bit će to poziv da uđemo u njegov život, njegov plan: poziv da ostanemo u njegovoj Ljubavi (usp. Iv 15:8). I tako, iz Božjeg Srca, iz istinskog prijateljstva s Isusom, možemo donijeti njegovu Ljubav cijelom svijetu. On želi računati na nas, dok je s nama. Ili bolje rečeno: On želi biti s nama, dok računa na nas.

Zato možemo vidjeti zašto oni koji dožive Božji poziv i slijede Ga nastoje ohrabriti one koji počinju osjećati njegov poziv. Često se na početku mogu osjećati uplašeni. To je prirodno pred nečim neočekivanim, nepoznatim, mnogo širim horizontom, stvarnošću Boga koji nas traži, što nas u početku može preplaviti. No, ovaj strah nije namijenjen da traje; to je vrlo uobičajena ljudska reakcija, i ne bi nas trebala iznenaditi. Bilo bi pogrešno dopustiti da nas paralizira: naprotiv, trebamo se suočiti s našim strahom, nalazeći hrabrost da ga smireno analiziramo. Velike odluke u životu, projekti koji ostavljaju trajan utisak, gotovo su uvijek prethodili strahom, koji se prevladava smirenim razmišljanjem; i da, i dobrom dozom hrabrosti.

Sveti Ivan Pavao II započeo je svoj pontifikat pozivom koji se i dalje čuje: „Otvorite vrata Kristu ... Ne bojte se!”[15] Benedikt XVI se osvrnuo na ove riječi nakon svog izbora, ističući da „Papa je govorio svima, posebno mladima.” I pitao se, „Nismo li svi na neki način uplašeni? Ako dopustimo Kristu da uđe potpuno u naš život, ako se potpuno otvorimo prema njemu, nismo li uplašeni da bi nam mogao oduzeti nešto? Nismo li možda uplašeni da se odrekemo nečega značajnog, nečega jedinstvenog, nečega što čini život tako lijepim? Ne riskiramo li da završimo umanjeni i uskraćeni za svoju slobodu?”[16]

I Benedikt XVI je nastavio: „Sveti Otac želio nas je uvjeriti: Ne! Ako dopustimo Kristu da uđe u naš život, ne gubimo ništa, ništa, apsolutno ništa od onoga što čini život slobodnim, lijepim i velikim. Ne! Samo u ovom prijateljstvu otvaraju se vrata života široko. Samo u ovom prijateljstvu istinski se otkriva veliki potencijal ljudskog postojanja. Samo u ovom prijateljstvu doživljavamo ljepotu i oslobođenje.”[17] I spajajući se s tim savjetom svetog Ivana Pavla II, zaključio je: „I tako, danas ... na temelju dugog osobnog iskustva života, kažem vam, dragi mladi: Ne bojte se Krista! On ništa ne oduzima, a daje vam sve. Kada se njemu damo, dobivamo stotruko na povratku. Da, otvorite, otvorite širom vrata Kristu—i naći ćete pravi život.”[18] Papa Franjo također nas često podsjeća: „On vas traži da ostavite ono što vam otežava srce, da se ispraznite od dobara kako biste napravili mjesta za njega.”[19] Tako ćemo doživjeti ono što su svi sveti doživjeli: Bog nam ništa ne oduzima, nego naše srce ispunjava mirom i radošću koju svijet ne može dati.

Prateći ovaj put, strah naposljetku ustupa mjesto dubokoj zahvalnosti: „*Zahvalan sam Onome koji mi dade snagu – Kristu Isusu, Gospodinu našem – jer me smatrao vrijednim povjerenja...koji prije bijah hulitelj, progonitelj i nasilnik. Ali pomilovan sam*“ (1 Tim 1,12-13). Činjenica da svi imamo poziv pokazuje kako Božje milosrđe nije spriječeno našim slabostima i grijesima. On nam se predstavlja kao *Miserando atque eligendo*, biskupsko geslo pape Franje. Jer, za Boga, izabrati nas i biti milosrdan prema nama – previđajući našu malenost – jedno je te isto.

Kao kod Abrahama, svetog Pavla i svih Isusovih prijatelja, znamo da nas Bog ne samo poziva i prati, već smo i sigurni u njegovu pomoć, uvjereni da će „*Onaj koji otpoče u vama dobro djelo, dovršit će ga do dana Krista Isusa.*“ (Fil 1,6). Znamo da naše poteškoće, iako ponekad ozbiljne, nemaju posljednju riječ. Sveti Josemaría uvjeravao je prve vjernike Opusa Dei: „Kad Bog, naš Gospodin, namjerava neko djelo za dobro čovječanstva, najprije misli na osobe koje će koristiti kao oruđe... i daje im potrebne milosti.“ [20]

Božji poziv stoga je poziv na povjerenje. Samo nas povjerenje oslobađa ropstva oslanjanja na vlastite snage i talente, jer se otvaramo čudu života s darovima i snagom Onoga koji nas je pozvao. Kao i pri usponu na visoki planinski vrh, moramo imati povjerenja u onoga koji ide ispred nas, s kojim možda dijelimo istu užad. Onaj tko ide ispred nas pokazuje nam gdje stati i pomaže kad bi nas, da smo sami, mogla savladati panika ili vrtoglavica. Tako hodimo putem života, s tom razlikom da naše povjerenje nije u nekoga poput nas, niti u najboljeg prijatelja; naše je povjerenje sada u samog Boga, koji uvijek „*vjeran ostaje, ta ne može sebe zanijekati!*“ (2 Tim 2,13).

Vi ćete pokazati put

„Abram se zaputi kako mu je Jahve rekao.“ (Post 12,4). Tako je započela faza u njegovu životu koja će mu zauvijek promijeniti život. Od toga trenutka njegov je život bio vođen uzastopnim Božjim pozivima: da ide s jednog mjesta na drugo, da bježi od zlih ljudi, da vjeruje u mogućnost da će imati sina, da toga sina vidi kao dio svoga života, pa čak i da bude spreman žrtvovati ga. Abrahamov slobodni odgovor uvijek je bio ključan kako bi mogao i dalje govoriti „da“ Bogu. Tako i život onih koji slijede Boga nije obilježen samo blizinom i zajedništvom s Njim, nego i stvarnom, punom i neprekidnom slobodom.

Pozitivno odgovoriti na Božji poziv ne daje samo nov horizont našoj slobodi, nego i njezino najdublje značenje: „nešto veliko što je ljubav“, kako je govorio sveti Josemaría. Također nas poziva da stalno koristimo svoju slobodu. Predati se Bogu nije kao da smo stali na pokretnu traku koju netko drugi kontrolira i koja nas nosi – htjeli mi to ili ne – do kraja života; niti kao da sjedimo u vlaku čije su tračnice unaprijed postavljene, bez mogućnosti iznenađenja za putnika.

Naprotiv, kroz život ćemo otkriti da vjernost prvotnom pozivu traži od nas nove, ponekad zahtjevne odluke. I shvatit ćemo da nas Božji poziv potiče da svakodnevno rastemo u slobodi. Da bi se uzdiglo visoko – kao u svakom putu ljubavi – potrebna su „krila čista od blata“ i velika sposobnost da se preuzme odgovornost za vlastiti život, koji je često zarobljen sitnicama. Ukratko, veličina Božjeg poziva traži jednako veliku slobodu, proširenu našim odgovorom na milost i rastom u krepostima koje nas čine više onima što jesmo.

U prvim godinama Djela, sveti Josemaría govorio je mladima koji su mu prilazili da sve još treba učiniti – pa i trag koji će morati utabati. Bili su pozvani otvoriti u svijetu put koji im je Gospodin pokazivao: „Nema putova koji su za vas napravljeni. Vi ćete ih sami učiniti, kroz planine, otiskom svojih stopala.“ Upućivao je na „otvorenu“ prirodu svakog poziva, koji treba biti otkriven i njegovan.

Danas kao i tada, odgovoriti na Božji poziv znači, na neki način, utirati put vlastitim koracima. Bog nam nikada ne daje savršeno ispisan plan. Nije to učinio s Abrahamom, ni s Mojsijem. Niti s apostolima. Prilikom Uzašašća rekao im je samo: „*Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju.*“ (Mk 16,15). Kako će to učiniti? I gdje? Sve to postaje jasno tek postupno. Tako i u našem slučaju, put će postupno dolaziti u jasniji fokus kako život bude napredovao, građen zahvaljujući divnom savezu između Božje milosti i naše vlastite slobode. Kroz cijeli život, poziv je „povijest neizrecivog dijaloga između Boga i čovjeka, između ljubavi Boga koji poziva i slobode osobe koja mu s ljubavlju odgovara.“ Naša će povijest biti tkanje između naše pažnje na Božje nadahnuće i naše kreativnosti da ih ostvarimo na najbolji mogući način.

Naša Gospa je primjer svima nama svojim „Da“ Bogu u Nazaretu. I također po svojoj stalnoj pozornosti i poslušnosti Božjoj volji kroz cijeli svoj život, koji je također bio obilježen svjetlom-tamom vjere.. „*Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu.*“ (Lk 2,19). Uz svoga Sina, naša je Majka otkrivala što Bog od nje želi u svakom koraku. Zato Mariju nazivamo Savršenom učenicom. Povjeravamo joj se, da bude Zvijezda koja uvijek vodi naše korake.

- [1] Rimski misal, Euharistijska molitva I.
- [2] Papa Franjo, Molitveno bdijenje s mladima, Krakov, 30. srpnja 2016.
- [3] Prijatelji Božji, br. 312.
- [4] Usp. npr. Br 11,14-15: “ Ja sâm ne mogu nositi sav ovaj narod. Preteško je to za me. Ako ćeš ovako sa mnom postupati, radije me ubij, ako sam stekao milost u tvojim očima, da više ne gledam svoga jada. ” I Jr 20,18: “ O, zašto izadoh iz majčina krila? Da vidim jad i nevolju i u sramoti da dokončam dane! ” I također 1 Kr 19,4: “ Već mi je svega dosta, Jahve! Uzmi dušu moju, jer nisam bolji od otaca svojih. Dosta mi je, Jahve! ”
- [5] Papa Franjo, apostolska pobudnica Gaudete et Exsultate (19. ožujka 2018.), br. 131.
- [6] Papa Franjo, Homilija na završetku Svjetskog dana mladih, Krakov, 31. srpnja 2016.
- [7] Prijatelji Božji, br. 38.
- [8] Susret s Kristom, br. 45.
- [9] Fernando Ocáriz, “Svjetlo za vidjeti, snaga za htjeti”, Aleteia, 20. rujna 2018.
- [10] Sveta Terezija Benedikta od Križa (Edith Stein), Verborgenes Leben und Epiphanie, GW XI, 145.
- [11] Križni Put, postaja 5, br. 2.
- [12] Fernando Ocáriz, “Poziv u Opus Dei kao poziv u Crkvi”, u: Opus Dei u Crkvi, Scepter Publishers.
- [13] Usp. Izl 3,6; Mt 22,32.
- [14] Sveti Josemaría, Intimne bilješke IV, br. 296, 22. rujna 1931. (citirano u: Put, kritičko-povijesno izdanje, komentar na br. 813).
- [15] Sveti Ivan Pavao II., Homilija na početku pontifikata, 22. listopada 1978.
- [16] Benedikt XVI., Homilija na početku pontifikata, 25. svibnja 2005.
- [17] Benedikt XVI., Homilija na početku pontifikata, 25. svibnja 2005.
- [18] Benedikt XVI., Homilija na početku pontifikata, 25. svibnja 2005.
- [19] Papa Franjo, Homilija na kanonizaciji, 14. listopada 2018. Usp. Gaudete et Exsultate, br. 32.
- [20] Uputa, 19. ožujka 1934., br. 48.
- [21] Usp. Andrés Vázquez de Prada, Utemeljitelj Opus Dei, svezak I., str. 86.
- [22] Put, br. 928.

[23] Sveti Ivan Pavao II., apostolska pobudnica Pastores dabo vobis (25. ožujka 1992.), br. 36.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (III): Naše pravo ime

Prva knjiga Biblije počinje s izvještajem o Bogu Stvoritelju koji sva stvorenja dovodi u postojanje samo svojom Riječju: „*I reče Bog: 'Neka bude svjetlost!'... 'Neka bude svod posred voda'... 'Neka proklija zemlja zelenilom – travom sjemenitom, stablima plodonosnim'... 'Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!'...*” (Post 1, 1-25). Ali u trenutku stvaranja ljudskog bića, nešto se drugačije događa. Više nego samo stvaranje određene vrste ili roda, bića ili stvorenja, Bog stvara biće napravljeno na Njegovu sliku, biće koje je *osobno* pozvano u postojanje i komu je dano osobno ime i kojemu se Bogu obraća osobno.

Ako se prebacimo s ovog izvještaja o stvaranju na posljednju knjigu u Bibliji, otkrivamo nešto iznenađujuće. Pored imena koje primamo od Boga kada nas je stvorio, treba nam biti dano ime na kraju našeg života. „*Pobjedniku ću dati mane sakrivene i bijel ću mu kamen dati, a na kamenu napisano ime novo koje nitko ne zna doli onaj koji ga prima.*” (Otk 2, 17). Kako razumjeti ovo novo ime koje će nam biti dano na kraju života? Ovdje smo suočeni s tajnom poziva – osobnom tajnom koja nam se otkriva kako napredujemo na našem putu prema istinskom životu.

Slobodni i nezavršeni

Ruža, drvo hrasta, ili konj ne trebaju donositi nikakve odluke da bi postali ono što jesu: oni jednostavno postoje. Rastu i postižu svoju puninu i konačno nestaju. Ali nije tako s ljudskim osobama.

Kako rastemo, naročito tijekom adolescencije, dolazimo do spoznaje kako ne možemo biti samo „još jedna“ osoba u nizu. Nešto nas tjera postati netko originalan, s imenom i prezimenom, posebna i neponovljiva osoba. Osjećamo da smo na svijetu kako bismo što postigli i da sa svojim životom možemo učiniti ovaj svijet boljim mjestom. Nismo zadovoljni samo sa spoznajom tko smo, što smo ili kako stoje stvari, nego više od toga osjećamo potrebu sanjati *tko* bismo željeli biti i kako bismo voljeli da naš svijet izgleda.

Neki će ljudi ovo smatrati naivnim pomanjkanjem realizma koji prije ili kasnije treba prevladati. Bez obzira na to, ova potreba da sanjamo uistinu se odnosi na naše najviše *ja*. Za kršćanina želja da bude netko s imenom i prezimenom otkriva kakve nas je Bog želio stvoriti: kao biće koje je neponovljivo. Stvorio je svijet i stavio ga u ruke naših prvih roditelja, „*da ga obrađuje i čuva.*” (Post 2,15). Želio je računati na naš rad u očuvanju svijeta te da učinimo da sjaji u svoj svojoj ljepoti kako bismo ga voljeli „strastveno“, kao što je sv. Josemaria volio reći. (1)

Bog čini isto kada nam daruje dar života. Poziva nas razviti svoju osobnost i ostavlja ovaj trud u našim rukama. Stoga želi staviti u igru našu osobnu slobodu, naše inicijative i sposobnosti. „Bog želi nešto od vas. Bog vam se nada“, rekao je papa Franjo u obraćanju na Svjetskom danu mladih. „On vas potiče da sanjate. Želi učiniti da vidite kako s vama svijet može biti drugačiji. Činjenica je da, ako ne ponudite najbolje od sebe, svijet neće nikada biti drugačiji. Ovo je izazov za vas.“ (2)

Zove vas imenom

Šimun je pratio svoga brata Andriju kada su išli slušati Krstitelja. Putovanje iz Galileje u Judeju bilo je dugačko, ali vrijedilo je truda. Činilo se da se tamo događa nešto veliko. Stoljeća su prošla otkako je Bog poslao proroka svom narodu i sada se činilo kako se u Ivanu uistinu pojavio novi prorok među njima. Andrija susreće Isusa na obali rijeke Jordana i provodi cijelo poslijepodne razgovarajući s Njim. Kada se vratio svom bratu Šimunu, rekao mu je: "Našli smo Mesiju." I doveo je Šimuna Isusu. (cf. Iv 1, 41-42). O čemu je Šimun mislio na putu onamo? Je li moguće da je Mesija, onaj koji je poslan od Boga, konačno stigao? Može li se sada svijet u kojem žive promijeniti, kako je u Svetom pismu prorokovano? Kada su pristupili Učitelju, Isus ga pogleda i reče: „*Ti si Šimun, sin Ivanov! Zvat ćeš se Kefa! – što znači Petar – Stijena.*“ (Iv 1-42) Prije negoli se promijeni svijet, Šimunov se život morao promijeniti.

Evandjelje nam pokazuje život Šimuna Petra kao kontinuirano otkrivanje Isusovog istinskog identiteta, misije koja mu je povjerena. Uskoro nakon povratka u Galileju, nakon dana provedenih s Ivanom Krstiteljem, Isus još jedanput dolazi do Šimuna Petra i pita ga da pomakne svoju lađu malo dalje od obale kako bi mogao propovijedati s nje. Mora da je Šimun malo oklijevao da to učini jer je cijelu noć proveo ribareći i nije ništa ulovio. Kada je završio razgovor s ljudima, Isus ima novi zahtjev: „*Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov.*“ (Lk 5, 4). Sigurno se to činilo apsurdnim Šimunu jer su proveli mnoge sate te noći ribareći bez uspjeha, a svi znaju da po jarkom svijetlu dana riba odbija ući uz mrežu. Ali Šimun je poslušao i ugleda svoje mreže ispunjene ribom. Tko je uistinu ovaj čovjek u njegovoj lađi? „*Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreći: 'Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!'*“ (Lk 5,8) A naš Gospodin odgovara: „*Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!*“ (Lk 5, 10)

Tko je Šimun? Ribar iz Galileje, kao što su ljudi iz njegove obitelji oduvijek bili? Proveo je godine radeći ovo i postao je veoma dobar u tome. Mislio je da je to njegov identitet. Ali Isus baca neslućeno svjetlo na njegov život. Blizina našeg Gospodina otkriva mu njegovo istinsko ja: grešnik, ali grešnik kojeg je Bog izdvojio, na kojeg se želi osloniti. Čuvši ovaj poziv, Petar i njegov brat „*izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim.*“ (Lk 5,11). Benedikt XVI osvrnuo se na ovu scenu iz Evandjelja: „Petar nije mogao još zamisliti da će jednog dana stići u Rim i tu biti ribar ljudi za Gospodina. Prihvatio je iznenađujući poziv, dopustio je da bude uključen u ovu veliku avanturu: bio je velikodušan, prepoznao je svoja ograničenja, ali je vjerovao u onoga koji ga zove i slijedio je san svoga srca. Izrekao je *da*, hrabro i velikodušno *da* i postao Isusov učenik.“ (3)

Kasnije naš Gospodin konkretnije govori o pozivu koji će oblikovati njegov život: „*A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati.*“ (Mt 16,18). Božji plan za nas, Njegov poziv da

podijelimo svoj život s Njim ima istu preobražujuću snagu kao i stvaranje. Jednako kao što stvaranje ljudskih bića uključuje osobni poziv, tako i svaki osobni poziv od Boga ima kreativnu snagu sposobnu da izmijeni stvarnost. Ovo je nešto tako radikalno da za nas znači dobivanje novog imena, novog života. Tko se danas sjeća ribara koji je živio prije dvije tisuće godina na obalama jezera na Srednjem Istoku? A koliko ljudi časti Petra, apostola kojeg je Krist pozvao i učinio vidljivim temeljom svoje Crkve. (4)

Skriveno blago

Misija koju nam Isus nudi može promijeniti naš život i ispuniti ga svjetlom. Zbog toga spoznaja da me Bog možda zove vrlo je primamljiva. Ali također i duboko uznemirujuća jer može nam se učiniti da ako smo pozvani, ako Bog računa na nas, možemo izgubiti svoju slobodu. Sada više ne možemo izabrati niti jedan drugi put u životu! Jedini mogući put jest onaj koji On želi za mene.

Razmatranje povijesti Petrovog života može nam biti od pomoći ovdje. Kada je odlučio ostaviti sve kako bi slijedio Isusa, je li izgubio svoju slobodu? Zar to nije bila najslobodnija i najviše oslobađajuća odluka u njegovom životu? Ponekad možemo slobodu promatrati kao mogućnost odlučivanja bez ikakvih ograničenja. Ipak, promatrana u ovom svjetlu sloboda je svedena na specifične izbore koji utječu na nas vrlo kratko: jesti hamburger ili piletinu, igrati košarku ili nogomet, slušati ovu ili onu pjesmu.

Ali postoje drugačije vrste izbora koji daju potpuno novi smjer našem životu čineći ga slobodnijim i radosnijim. Ovo se događa kada cijeli svoj život stavimo na kocku i odlučimo tko želimo biti. Sloboda se tada pokazuje u svom pravom svjetlu, u svojem oslobađajućem svojstvu. Ovo više nisu trenutne odluke, nego odluke koje utječu na cijeli naš život. Na primjer, kada se netko odluči vjenčati za osobu koju vidi kao najveće blago koje svijet može ponuditi. Ili slično, kada mlada osoba odluči postati doktor, znajući da ovaj izbor zahtijeva veliki napor i žrtvu. Darivanje sebe drugoj osobi ili poduzimanje određene misije podrazumijeva odbacivanje svega ostalog. Sigurno, ovo će postaviti uvjete za sve buduće izbore. Ipak, ovaj korak ne gleda se kao odricanje, nego kao riskiranje života za ljubav ili za viši cilj koji će ga ispuniti značenjem. I zbog toga, tijekom vremena, ime te osobe nije samo ono primljeno na krštenju nego je također i „muž ili žena gospođe ili gospodina“ Ili „doktor“ Njihovo ime, njihov identitet dobiva jasniji oblik; njihov život ima jasnije značenje i smjer.

Isus nam nudi izbor upravo ovoga tipa. Stvorio nas je s određenim darovima i kvalitetama koje oblikuju naš način postojanja. Kasnije, tijekom našeg života, pokazuje nam „blago“, misiju koja je skrivena u našoj duši. *„Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu.“* (Mt 13,44). U stvarnosti, blago je On sam – Njegova bezuvjetna ljubav; a zadatak je isti kao i onaj koji je On dobio od svog Oca. Ako sam ga otkrio, ne trebam tražiti dalje. Mogu ga prigrliti cijelim svojim životom i dopustiti Njemu da oblikuje svaki aspekt mog života. Poput Petra, apostola, Stijene na kojoj je Crkva ustanovljena; poput Pavla, apostola poganima; poput Marije, službenice Božje, Majke Spasiteljeve.

Prihvatanje ove misije – primajući rado Isusa u svoj život i slijedeći Njega – vodi nas do toga da sve ostalo stavimo sa strane. Jer ništa nas ne može osloboditi više

nego istina o nama samima: „*veritas liberabit vos*“ (Iv 8,32). Zato možemo sa sv. Pavlom reći: „*Ali što mi god bijaše dobitak, to poradi Krista smatram gubitkom. Štoviše, čak sve gubitkom smatram zbog onoga najizvrsnijeg, zbog spoznanja Isusa Krista, Gospodina mogega, radi kojega sve izgubih i otpadom smatram: da Krista steknem i u njemu se nađem*“ (Fil 3, 7-9)

Možda nam spoznaja o tome koliko je Isus stvarno blizu nas može biti pomalo uznemirujuća u početku – spoznaja da On želi računati na nas. Ali kada stanemo i razmislimo o tome, vidimo kako ono što On traži od nas savršeno odgovara onome što mi jesmo, našim sposobnostima i iskustvu. Čini se kao da smo rođeni upravo za ovo. Ovo novo ime vidi se kao nešto što je već bilo tu, od stvorenja svijeta. Bog nas je stvorio za ovo. I ipak, možda se to čini previše za nas. Ovo blago, ovaj zadatak... za mene? Bog je uistinu svrnuo svoj pogled na mene?

Staviti u igru sve svoje darove i sposobnosti

Bog nas ne zove u samo jednom određenom trenutku u našem životu: On to čini stalno. Na isti način, naš odgovor traje cijeli naš život dok odgovaramo na Njegove pozive na ljubav svaki dan sve više s ljubavlju koja se stalno obnavlja. „Otkad si rekao *Da*, vrijeme je proširilo tvoje horizonte, dajući im nove i sjajnije boje i čineći ih ljepšim svaki dan. Ali i dalje trebaš nastaviti govoriti *Da*.“ (5)

Sveti je Petar rekao „da“ Gospodinu mnogo puta. Kada su mnogi od onih koji su slijedili Učitelja otišli od Njega sablažnjeni nakon što su Ga čuli kako priča o *Kruhu Života* (Iv 6, 60-71) ili kada je Isus inzistirao da mu opere noge, a činilo se apsurdno da On to radi (Iv 13, 6-10), Petar je ostao pored Isusa ispovijedajući još jedanput svoju vjeru. A ipak, bilo je mnogo toga što nije uspio shvatiti o Gospodinu. Nastavio je sanjati o slavnoj objavi našeg Gospodina svijetu kada će On pokazati sebe u svojoj trijumfalnoj moći i postati poznat diljem svijeta. Trebale su mu godine da shvati kako ovo nije Božji način djelovanja. Iskusio je tugu odricanja od Isusa tri puta postajući tako Njegov izdajica. Morao se suočiti sa svojom slabosti. Ali na kraju je razumio, zato što nikad nije svrnuo svoje oči s Isusa. „Naš Gospodin obratio je Petra, koji ga je zanijekao tri puta, čak i bez prijekora, pogledom punim ljubavi.“ (6) Jer na kraju, „poziv“ je poziv da pogledamo Isusa, dopustimo da On nas gleda, dijelimo Njegov Život i težimo tome da Ga nasljedujemo. A ovo vodi do darivanja samoga sebe, ispunjenog ljubavlju, svog cijelog života.

Petrov poziv poprimio je svoj konačni oblik onoga dana na obali Galilejskog mora kada je susreo Uskrslog Isusa. Tada je imao priliku tražiti oprost i shvatio je koliko Ga mnogo voli, sa svojim siromašnim srcem, i opet Mu je to rekao. Božanski je Učitelj odgovorio: „*Pasi ovce moje!*“ (Iv 21, 17) i onda rekao Petru: „*Idi za mnom!*“ (Iv 21, 19). Ovo je saželo sve, zato što je Petar već ranije otkrio da slijediti Gospodina znači ljubiti do kraja na čudesnom putu davanja sebe i služenja svima; putu, ne cilju. Istim putem moramo ići svaki dan našeg života, pored Isusa.

Ispunjen život

Petar je umro kao mučenik. Tradicija mjesto njegovog mučeništva, razapinjanjem na križu, smješta na Vatikansko brdo. Kada je čuo svoju osudu, sigurno je pogledao unazad cijeli svoj život. Na dane kada je bio mladić, sa snažnim i odlučnim karakterom, na njegov posao ribara u Galileji. I onda, njegov susret s Kristom, i od onda, toliko čudesnih događaja! Toliko radosti i patnje. Toliko ljudi

koji su ušli u njegov život. Toliko mnogo ljubavi. Da, njegov se život uvelike promijenio. I sve se isplatilo.

Nakon što je susreo Šimuna na obali Jordana, naš Gospodin nije vidio samo odraslog čovjeka sa određenim karakteristikama. U njemu je vidio Petra: stijenu na kojoj će izgraditi svoju Crkvu. I kada nas gleda, On vidi sve dobro što ćemo učiniti u našem životu. Vidi naše talente, naš svijet, našu povijest i nudi nam mogućnost da Mu pomognemo, i to unatoč našoj malenosti. Ne traži od nas da činimo nemoguće stvari, nego jednostavno da slijedimo Njega.

Naše su kvalitete takve kakve jesu, ni manje ni više, i ovaj način postojanja čini nas prikladnima da slijedimo Isusa i služimo Njemu i Crkvi. S Njegovom pomoći pozvani smo naći najbolji način kako to napraviti. Svatko od nas s darovima koje nam je Bog dao: „*Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje – neka je primjereno vjeri; je li služenje – neka je u služenju; je li poučavanje – u poučavanju; je li hrabrenje – u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik – revan; tko iskazuje milosrđe – radostan!*“ (Rim 12, 6-8)

Petar je ostavio iza sebe ribara iz Bethsaide koji je bio tako siguran u sebe. I Bog je od njega učinio posrednika, zajedno sa Kristom, između Neba i zemlje. Njegova životna priča ponovljena je toliko mnogo puta kroz stoljeća. I ovo nastavlja biti istinito i danas. Prvi mladi ljudi koji su se pridružili Opusu Dei stavili su svoje talente u Božje ruke i donijeli su obilje plodova koje nikada nisu mogli zamisliti. Sveti Josemaria ih je uvjeravao: „Sanjajte i stvarnost će nadići snove.“ Ili kako je Papa rekao mladima koji su sudjelovali u molitvenom bdijenju: „Neka Gospodin blagoslovi vaše snove!“ (7)

Isusov poziv izvlači najbolje od svakog mladića i djevojke kako bi se njihov život stavio u službu drugih i doveo do ispunjenja. Ovo vidimo kod Petra. Mi smo također otkrili koliko nas mnogo On voli i kako računa na nas i želimo biti pozorni na Njegov poziv, danas i svaki dan u našem životu. Stoga, kada se nađemo lice u lice s Njim, On će nam dati *bijeli kamen, a na kamenu napisano ime novo koje nitko ne zna doli onaj koji ga prima* (Otk 2, 17). I mi ćemo prepoznati naše istinsko ime.

Lucas Buch

[1] Cf. Brazda, br. 290; Prijatelji Božji, br. 206; "Strastveno ljubiti svijet" u *Razgovori*, nos. 113 ff.

[2] papa Franjo, obraćanje mladima na molitvi bdijenja Svjetskog dana mladih u Krakovu 30. srpnja 2016.

[3] Benedikt XVI, opća audijencija, 17. svibnja 2006.

[4] Katekizam Katoličke crkve, br. 936.

[5] sv. Josemaria, Brazda, br. 32.

[6] sv. Josemaria, Brazda, br. 964.

[7] papa Franjo, obraćanje mladima na molitvi bdijenja Svjetskog dana mladih u Krakovu 30. srpnja 2016.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (V): Kako otkrivamo svoj poziv?

Sunce je zašlo u Judeji. Nikodem dolazi k Isusu tražeći odgovore na nemir u svom srcu. Dok mu lik obasjava titravi plamen lampe, razgovor s Isusom otvara mu nov i zagonetan svijet. Nazarećaninovi odgovori na njegova pitanja ga zbunjuju. Isus ga uvjerava: *Vjetar puše gdje hoće; čuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha* (Iv 3,8). Poziv, svaki poziv je tajna i otkriti ga dar je od Duha.

Knjiga Izreka kaže: *Troje mi je nedokučivo, a četvrto ne razumijem: Put orlov po nebu, put zmijin po stijeni, put lađin posred mora i put muškarčev djevojci.* (Izr 30, 18-19). I još više, tko, bez Božje pomoći, može razjasniti djelovanja milosti u duši i otkriti značenje i sudbinu života? Tko, a da ga ne vode darovi Duha Svetoga, može znati *odakle dolazi i kamo ide* - božanski dah u duši koji je često čujan samo kao čežnja i nemir, slutnje i nade? Ovo je nešto što nas potpuno nadilazi. Zato je prva stvar koju trebamo, kako bismo razaznali svoj osobni poziv poniznost, jest pasti na koljena pred Neizrecivim, otvoriti naše srce djelovanju Duha Svetoga, uvijek sposobnom iznenaditi nas.

Dakle, otkriti naš vlastiti poziv ili pomoći nekome da to učini nemoguće je “nudeći predgotovljene formule ili rigidne metode i pravila.”[1] To bi bilo kao pokušati “postaviti tračnice pred uvijek originalno djelovanje Duha Svetoga,”[2] *koji puše gdje hoće*. Jednom prilikom pitali su kardinala Ratzingera: “Koliko ima puteva da se dođe do Boga?” S razoružavajućom jednostavnošću je odgovorio: “onoliko koliko ima ljudi.”[3] Postoji onoliko povijesti poziva koliko postoji muškaraca i žena. U nastavku ćemo pokušati ukazati na neke od najčešćih znakova dostizanja uvjerenja o svom pozivu kako bi nam pomogli da ih prepoznamo.

Nemirno srce

Nikodem osjeća nemir u srcu. Čuo je Isusa kako propovijeda i ganule su ga Njegove riječi. Ipak, neka su ga od njegovih učenja sablaznila. Naravno, svjedočenje Isusovim čudima ga je zadivilo, ali bio je uznemiren zbog autoriteta kojim je Isus izagnao trgovce iz Hrama nazivajući ga “kućom Oca svojega” (usp. Iv 2,16). Tko bi se usudio ovako govoriti? U svom srcu osjeća rastuću nadu koju mu je teško potisnuti. Bi li ovo mogao biti Mesija? Ali i dalje ga progone pitanja i sumnje. Ne može se natjerati da slijedi Isusa otvoreno iako želi naći odgovore na svoja pitanja. Zato dolazi k Isusu noću: *Rabbi, znamo da si od Boga došao kao učitelj jer nitko ne može činiti znamenja kakva ti činiš ako Bog nije s njime* (Iv 3,2). Njegovo je srce nemirno.

Ista se stvar događa i drugim ljudima u Evanđelju, kao onom mladiću koji je jednog dana prišao Isusu i pitao: *Učitelju, koje mi je dobro činiti da imam život vječni?* (Mt 19,16) Nije zadovoljan svojim životom. Srce mu je tjeskobno. Osjeća da je sposoban učiniti više. Isus mu govori da je u pravu što je u potrazi: *Jedno ti nedostaje...* (Mk 10,21). Ovdje se možemo prisjetiti i apostola Andrije i Ivana. Kada ih Isus vidi da ga slijede, pita ih: *Što tražite?* (Iv 1, 38). Svi su ovi ljudi “tražitelji”. Traže čudesni pokret događaja koji će preobraziti njihov život i učiniti ga pustolovinom. Njihovo srce je otvoreno i gladije za višim, ispunjeno je snovima i žudnjama. Nemirno.

Jednom je neki mladić pitao svetog Josemariu kako netko osjeti poziv za Djelo. Odgovorio je: “Nije to pitanje osjećaja, sinko moj, iako shvaćamo kad nas Bog zove. Srce je nemirno, nezadovoljno... Nisi zadovoljan sam sobom!” [4] Kad netko traži svoj poziv, često sve počne s ovim nemirima u srcu.

Ljubeća prisutnost

Ali što je točno ovaj nemir? Odakle izvire? U svom izvještaju o susretu mladića koji se približio našem Gospodinu sveti Marko piše da ga Isus *pogleda, zavoli ga* (Mk 10,21). Isto to radi s nama. Nekako osjećamo u svojoj duši “prisutnost” posebne ljubavi koja nas izabire za jedinstveno poslanje. Bog postaje prisutan u našem srcu i traži “susret”, zajedništvo. Ali to još nije postignuto, i odatle naš nemir.

Ova ljubeća prisutnost Božja u duži može se očitovati na različite načine: glad za većom prisnošću s njim, gorljivost da svojim životom utažimo Božju žeđ za dušama; želja da izgradimo Crkvu, Božju obitelj u svijetu; žudnja da vidimo kako naši talenti doista urađaju plodom; san o ublažavanju toliko mnogo patnje u svakom kutu svijeta, svijest o tome koliko smo darova primili: “Zašto sam ja primio toliko mnogo, a drugi tako malo?”

Božji poziv može se isto tako otkriti kroz naoko slučajne događaje koji potresu naše srce i ostave otisak u njemu. Kada se osvrtao na svoj život, sveti je Josemaria rekao: “Naš me Gospodin pripremao unatoč meni, koristeći se naoko bezazlenim stvarima da bi ulio božanski nemir u moju dušu. Tako sam počeo razumijevati vrlo dobro onu ljubav, toliko ljudsku i toliko božansku, koja je ganula svetu Tereziju od Djeteta Isusa kada je, listajući stranice knjige, odjednom naišla na sliku jedne od Otkupiteljevih ranjenih ruku. Slične su se stvari događale i meni, stvari koje su me pokrenule i odvele me do svakodnevne Pričesti, čišćenja, ispovijedi i pokore.”[5]

Ova se ljubeća prisutnost ponekad također otkriva kroz ljude ili načine življenja Evanđelja koji ostavljaju trajan božanski otisak u našoj duši. Ionako ponekad to može biti neočekivani događaj ili susret koji nam mijenja život, obično se naš poziv uobličuje kroz način na koji smo dosada živjeli svoj život. Napokon, riječi iz Svetog pisma mogu se urezati u naše srce i ostaviti okus ljubavi koji traje cijeli život. Ovo se dogodilo svetoj Tereziji iz Kalkute, na primjer, kad je čula Isusov vapaj s Križa: *Žedan sam.* (Iv 19,28); ili svetom Franji Ksaverskom čiji je život promijenilo Isusovo pitanje: *Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojemu naudi?* (Mt 16,26)

Ali možda najizraženija osobina ovog nemira u srcu jest to što je obilježen nečim što bismo mogli nazvati “bolnom privlačnošću”. Kao što je sveti papa Pavao VI.

rekao, Božji nam poziv dolazi kao “glas koji je ujedno uznemirujući i umirujući u isto vrijeme, nježan i zapovjedni glas, glas koji nas muči, ali je u isto vrijeme glas ljubavi.” [6] Poziv nas ujedno privlači i odbija; potiče nas da se predamo božanskoj ljubavi, dok nas plaši rizikom naše slobode. “Odbijamo reći ‘da’ Bogu, u isto vrijeme želimo i ne želimo.”[7]

Spajati točke u molitvi

Nikodem dolazi k Isusu potaknut svojim nemirom. Dragi lik našega Gospodina već je ušao u njegovo srce; on ga je već počeo voljeti, ali mora razgovarati s Njim. U razgovoru koji slijedi, Učitelj mu otvara nove obzore: *Zaista, zaista kažem ti: tko se ne rodi nanovo, odozgor, ne može vidjeti kraljevstva Božjega!* Poziva ga na novi život, novi početak: da se *rodi iz vode i Duha* (Iv 3,5). Nikodem ne uspijeva razumjeti Gospodinove riječi i pita u jednostavnosti: kako se to može zbiti? (usp. Iv 3,9). U ovom susretu licem u lice on počinje shvaćati tko je on za Isusa i tko bi Isus trebao biti za njega.

Kako bi nemir u nečijem srcu mogao poprimiti pravo značenje u razlučivanju nečijeg poziva, mora biti “čitan” i rastumačen u molitvi, u našem dijalogu s Bogom. “Zašto mi se ovo sada događa, Gospodine? Što mi pokušavaš reći? Zašto moje srce osjeća sve ove žudnje i čežnje? Zašto sam ja toliko nestaložen zbog ovoga, a one oko mene to ne zahvaća? Zašto me voliš toliko puno? Kako mogu najbolje upotrijebiti ove darove koje si mi dao?” Samo će nam redoviti raspored molitve omogućiti da ispravno shvatimo Božju ljubeću brižnost, Njegovu providnost u događajima našega života, u ljudima koje smo upoznali, čak i u tome kako se oblikuje naš karakter s našim interesima i sposobnostima. Kao da je Bog kroz cijelu putanju našeg života “crtao neke točke”, koje tek sada, ujedinjene s molitvom, zadobivaju prepoznatljiv oblik.

Benedikt XVI rekao je o ovoj temi: “tajna poziva leži u odnosu s Bogom, u molitvi koja se razvija, upravo u unutarnjoj šutnji, u sposobnosti osluškivanja, slušanja Božje blizine. Ovo je istinito i prije odluke, odnosno u vrijeme odlučivanja i polaska na put, kao i poslije ako netko želi biti vjeran i ustrajati na putu.”[8] Dakle, za nekoga tko želi otkriti svoj poziv prva i najvažnija stvar jest približiti se Isusu u molitvi i naučiti vidjeti svoj život Njegovim očima. Možda će ta osoba iskusiti što se dogodilo slijepcu čije je oči Isus premazao pljuvačkom. Na početku vidi samo zamagljenu viziju i ljudi izgledaju kao drveće koje hoda. Ali dopušta Gospodinu da nastavi i završava videći sve jasno (usp Mk 8, 22-25).

Detonator

Dvije godine nakon tog noćnog susreta s Isusom zbiva se događaj koji će Nikodema prisiliti da donese odluku i otvoreno se očituje kao učenik našega Gospodina. Potaknut od strane velikih svećenika i farizeja, Pilat razapinje Isusa iz Nazareta. Josip iz Arimateje pribavlja dopuštenje da uzme Isusovo tijelo i ukopa ga. Sveti Ivan piše: A dođe i Nikodem - koji je ono prije bio došao Isusu noću... (Iv 19,39). Križ našega Gospodina, napuštenost od strane Njegovih učenika i možda primjer vjernosti Josipa iz Arimateje osobno stavljaju izazov pred Nikodema i prisiljavaju ga na odluku: “Drugi rade ovo; što ću ja napraviti za Isusa?”

Detonator je mala osjetljiva eksplozivna naprava, koju obično aktivira fitilj ili električna iskra, koja detonira puno snažniji i manje osjetljiv glavni eksploziv. U procesu otkrivanja nečijeg poziva često se javlja događaj koji djeluje kao

“detonator” za sav nemir koji se nakupio u našem srcu, dajući mu jasno značenje i pokazujući put s poticajem da ga slijedi. Više je mogućih vrsta ovog događaja i njegov emocionalni naboj može biti veći ili manji. Ali važno je da, kao i nemir u srcu, mora biti “čitani” i rastumačen u molitvi.

Detonator može biti božanski pokret u duši ili neočekivani susret sa nadnaravnom stvarnošću, kako se dogodilo papi Franji kad je imao gotovo sedamnaest godina. Bilo je to tijekom rujna i upravo se htio naći s nekim prijateljima da bi otišli u izlazak i dobro se proveli. Ali, odlučio je nakratko se zaustaviti u svojoj župnoj crkvi. Tamo je ugledao svećenika kojeg nije poznao, ali čiji ga je sabrani stav u molitvi zadivio tako da se odlučio ispovjediti kod njega. “U toj ispovijedi, nešto mi se čudno dogodilo. Ne znam što je to bilo, ali promijenilo je moj život; rekao bih da sam bio ‘uhvaćen nespreman’. ... Bilo je to iznenađenje, čudo susreta; shvatio sam da sam bio iščekivan. Od toga trenutka nadalje, za mene, Bog je onaj koji prvi djeluje. Mi Ga tražimo, ali On nas prvi traži. Mi želimo naći Njega, ali On nas nalazi prve.”[9]

Ponekad će detonator biti primjer bliskog prijatelja: “Moj prijatelj se predao Bogu, a što ću ja učiniti?” Ili će to biti topli poziv da pratimo svog prijatelja na specifičnom putu: “Dođi i vidi”, kako je Filip ohrabrio Natanela (Iv 1, 46). Ili to može biti čak naoko nebitan događaj, ali nabijen značenjem za onoga čije je srce nemirno. Bog se koristi čak i vrlo malim stvarima da bi uznemirio našu dušu. Kao što se dogodilo svetom Josemariji kada je, nakon snježne oluje, Ljubav Božja došla u potragu za njim.

Često, ipak, više nego iznenadnu “detonaciju”, ovaj proces uključuje polagano sazrijevanje vjere i ljubavi, kroz molitvu. Malo pomalo, gotovo da toga nije svjesna, s Božjim svjetlom osoba stječe moralnu sigurnost o svojem pozivu i doseže odluku impulsom milosti. Blaženi John Henry Newman, prisjećajući se procesa svog vlastitog obraćenja, piše o svojim rastućim sumnjama o istinitosti anglikanske vjere: “Sigurnost je naravno točka, ali sumnja je napredak; nisam još bio blizu sigurnosti. Sigurnost je refleksivna akcija; to je znati da znaš. Vjerujem da je nisam imao sve do netom prije mog primanja u Katoličku Crkvu... Tko može odrediti kada se to vaga u ravnoteži mišljenja počinje nagnjati, i ono što je bila veća vjerojatnost u korist vjere postaje pozitivna sumnja protiv nje?” [10] Postepeni proces sazrijevanja u odluci da se netko preda koji se odvija malo po malo i bez iznenadnog “šoka” u stvarnosti je obično puno sigurniji nego onaj kojeg izazove sjajni bljesak vanjskoga znaka, koji nas lako može smesti i zbuniti.

U svakom slučaju, kada nam bude predstavljena ova “točka infleksije” u našem životu, ne samo da počinjemo jasno vidjeti svoj put nego je i naša volja potaknuta slijediti ga. Kao što je sveti Josemarija pisao: “Kad biste me pitala kako božanski poziv biva zamijećen, kako ga netko postaje svjestan, rekao bih da je to novi pogled na život. Kao da je novo svjetlo zapaljeno unutar nas, zagonetni poriv.” [11] Poziv je svjetlo i poriv. Svjetlo u našim umovima osvjetljenima vjerom da “čitamo” svoj život; poriv u našem srcu, zapaljen Božjom ljubavlju, da želimo slijediti poziv našeg Gospodina, iako bi to moglo biti s “bolnom privlačnošću” koja često obilježava Božje predmete. Dakle, svaka bi osoba trebala tražiti ne samo “svjetlo da vidi svoj put nego i snagu da se želi ujediniti s božanskom voljom.” [12]

Pomoć duhovnog vodstva

Ne znamo je li Nikodem tražio savjet od ostalih učenika prije ili nakon što je išao vidjeti Isusa. Možda je upravo Josip iz Arimateje bio taj koji ga je ohrabrio da otvoreno slijedi Isusa bez straha od drugih Farizeja. Ako je tako, on bi ga odveo do konačnog susreta s Isusom. To je ono što duhovno praćenje ili usmjeravanje uključuje: moći se osloniti na savjet nekoga tko hoda uz nas; nekoga tko se trudi živjeti u skladu s Bogom; tko nas poznaje i voli.

Istina je da je poziv nešto što je uvijek između Boga i mene. Nitko ne može čuti poziv u moje ime. Nitko ne može odlučiti u moje ime hoću li ga prihvatiti ili ne. Bog se obraća meni, poziva mene i daje mi slobodu da odgovorim, kao i milost da slijedim taj put. Ipak, u ovom procesu raspoznavanja i odlučivanja velika je pomoć moći se osloniti na nekoga tko je stručan; između ostalog kako bismo potvrdili da posjedujemo potrebne objektivne kvalitete nužne za poduzimanje ovog putovanja i kako bismo osigurali ispravnu nakanu u svojoj odluci predanja Bogu. Povrh toga, kako nas Katekizam naučava, dobar duhovni savjetnik može postati učitelj molitve [13]: netko tko nam pomaže čitati i tumačiti čežnje našeg srca u molitvi i događaje u našem životu. Tako nam se može pomoći da razjasnimo svoj vlastiti poziv. Na kraju, to je netko tko će nam možda jedan dan reći, kao što je sv. Ivan rekao sv. Petru nakon što je prepoznao Osobu koja im se obraćala s obale: *Gospodin je!* (Iv 21:7)

U svakom slučaju, ovo razlikovanje, kao i konačna odluka, u velikoj je mjeri osobno putovanje. Sam Bog nam daje slobodu. Čak i nakon “detonatora”. Dakle, jednom kad je napravljen prvi korak, lako je da se opet pojave sumnje. Bog nas nikad ne prestaje pratiti, ali ostaje na određenoj udaljenosti. Sigurno je da je On učinio sve i da će i dalje nastaviti činiti, ali On želi da poduzmemo posljednji korak u punoj slobodi, u slobodi ljubavi. On ne želi robove, nego djecu. Stoga ostaje diskretno udaljen od nas bez prisile na našu savjest, gotovo kao “promatrač”, mogli bismo reći. Bdi je nad nama i strpljivo i ponizno čeka na našu odluku.

Začet ćeš i roditi sina (Lk 1:31). U trenutku tišine koji slijedi nakon Navještenja arkandela Gabrijela čini se kao da je cijeli svijet zadržao dah. Božanska je poruka isporučena. Godinama je Božji glas tiho govorio Gospinom srcu. Ali u ovom trenutku Bog šuti. I čeka... Sve ovisi o slobodnom odgovoru mlade nazaretske djevojke. I Marija reče: *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj*. (Lk 1:38) Godinama kasnije, u podnožju Križa, Marija će iz Nikodemovih ruku primiti mrtvo tijelo svoga Sina. Koliko je ganut morao biti ovaj novi učenik kad je bio u mogućnosti vidjeti, usred tolike neizmjerne tuge, kako Majka Isusova još jednom s ljubavlju prihvaća Božje puteve: *Neka mi bude po riječi Tvojoj*. Kako netko ne bi predao sve za Ljubav koja je tako velika?

[1] Sveti Josemaria, *Pismo*, 6. svibnja 1945., br. 42.

[2] *Isto*.

[3] Joseph Ratzinger, *Sol zemlje*, Ignatius Press, 1997, str. 34.

[4] Sveti Josemaria, Bilješke s obiteljskog okupljanja, *Cronica*, 1974., vol. I, str. 529.

- [5] Sveti Josemaria, Razmatranje, 14. veljače 1964. Citirano u Andres Vasquez de Prada, *Utemeljitelj Opusa Dei*, vol. 1, p. 67.
- [6] Sveti Pavao VI, Homilija, 14. listopada 1968.
- [7] Sveti Josemaria, Bilješke sa obiteljskog okupljanja, *Cronica*, 1972., str. 460.
- [8] Benedikt XVI, Susret s mladima, Katedrala u Sulmoni, 4. srpnja 2010.
- [9] S. Rubin i F. Ambrogetti, *Isusovac: Razgovori s kardinalom Jorgeom Bergogliom*, SJ (Buenos Aires: Vergara, 2010.), str. 45.
- [10] Blaženi John Henry Newman, *Apologia Pro Vita Sua*, Macmillan, 1931., str. 233.
- [11] Sveti Josemaria, *Pismo*, 9. siječnja 1932.
- [12] Fernando Ocáriz, "Svjetlo za vidjeti, snaga za željeti." Dostupno na opusdei.org.
- [13] Cf. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2690.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (VI): Tako da glazba svira

Kad je Isus govorio o Kraljevstvu Božjem, znao je da je to nešto sasvim drugačije od onoga što su oni koji su ga slušali mogli zamisliti; također vrlo različito od onoga što smo skloni zamisliti danas. Zato je koristio prispodobe: priče i slike koje, umjesto da daju definiciju, pozivaju da zaronite u misterij. Isus Kraljevstvo Božje, na primjer, uspoređuje sa „Kao kad se gorušičino zrno posije u zemlju. Manje od svega sjemenja na zemlji, jednoć posijano, naraste i postane veće od svega povrća pa potjera velike grane te se pod sjenom njegovom gnijezde ptice nebeske” (Mk 4,31-32). Malo zrno koje je zakopano, koje nestaje u očima ljudi i pada u zaborav; ali ne prestaje rasti, dok povijest nastavlja svojim tijekom, očito nesvjesna toga. Raste, čak i noću, kada se o njemu nitko ne brine, kada nitko ne obraća pozornost na njega.

Dana 2. listopada 1928. Bog je učinio da sveti Josemaría otkrije u svojoj duši sjeme koje je samo On mogao staviti: malo zrno gorušice koje je bilo pozvano rasti na velikom polju Crkve. Sačuvana je bilješka, napisana nakon nekoliko mjeseci kasnije, u kojoj on u nekoliko crta prikuplja genetski kod toga sjemenja: „Jednostavni kršćani. Poput kvasca. Naš uobičajeni način djelovanja je, naravno: profesionalni rad. Svi sveci! Tiha služba“[1]. Budući da mu je Bog dao misiju da se brine za to sjeme, sveti Josemaría više nije živio ni za što drugo. I ono što je tada bilo sve obećanje, sva nada, danas je lisnato stablo koje prima mnoge duše i daje okus mnogim životima.

Normalna stvar je željeti biti svet

„Svaki je svetac – piše Papa – poslanje; (...) to je poruka koju Duh Sveti uzima iz bogatstva Isusa Krista i daje svom narodu“[2]. Sveti Josemaría primio je poruku i utjelovio je. On sam je postao poruka, a njegov život i njegove riječi počeli su izazivati mnoge ljude. „Neka tvoj život ne bude besplodan! - Budi koristan! - Ostavi za sobom trag! - Rasvjetluj bakljom svoje vjere i svoje ljubavi! Izbriši svojim apostolskim životom sluzav i blatan trag, što ga ostaviše nečisti sijači mržnje! I zapali sve zemaljske putove Kristovim ognjem koji носиš u srcu.“[3].

Nosio je tu vatru u sebi, kao što je José Luis Múzquiz, jedan od prvih vjernika Opusa Dei koji su primili svećeničko ređenje, odmah shvatio. U svom prvom susretu s njim, sveti Josemaría mu je govorio o nečemu što ga možda nitko prije nije pitao: biti apostol na svom radnom mjestu. I odmah je dodao: „nema druge ljubavi osim Ljubavi; druge ljubavi su male.“ Taj se obrat duboko dojmio njegova sugovornika: „Vidjelo se da dolazi iz dubine njegove duše, iz duše zaljubljene u Boga. Mentalni sklopovi koje sam tada vidio kako se sklapaju“[4].

U misi zahvalnici za proglašenje blaženom ove zaljubljene duše, tadašnji kardinal Ratzinger objasnio je, njemu svojstvenom mješavinom jasnoće i dubine, kako je „značenje riječi „svetac“ kroz vrijeme doživjelo opasnu promjenu, koja nedvojbeno nastavlja utjecati i danas. Tjera nas na razmišljanje o svecima koje vidimo prikazane na oltarima, o čudima i herojskim krepostima, te sugerira da je svetost za nekolicinu odabranih, među koje ne možemo uključiti sebe. Stoga ostavljamo svetost za one nekolicine, čiji broj ne znamo, i zadovoljni smo jednostavno takvima kakvi jesmo. Usred ove duhovne apatije, Josemaría Escrivá je djelovao kao budilica, vičući: Ne, svetost nije nešto neobično, već obično, normalno za svaku krštenu osobu. Svetost se ne sastoji od određenih heroizama koje je nemoguće oponašati, već ima tisuću oblika i može postati stvarnost u bilo kojem mjestu i profesiji. To je normalnost“[5].

Prirodno je, dakle, za kršćanina željeti biti svet. Zato je sveti Josemaría od samog početka napisao: „Sveci nisu bili nakazna bića; nisu bili slučajevi da ih proučava kakav moderni liječnik. Bili su normalni: od tijela kao što je tvoje. I pobijediše.“[6]. Poziv u Opus Dei pretpostavlja svijest o ovoj normalnosti svetosti; želja da postanemo "tumači" ove jednostavne poruke, ove glazbe. Tu su, zapravo, "partiture": život i propovijedanje svetog Josemarije; proglašenje općeg poziva na svetost, od strane Drugog vatikanskog koncila[7]; nedavnog papinskog učiteljstva, koje razvija to učenje... i, iznad svega, Evanđelje[8]. Tu su, dakle, rezultati. No potrebno je da glazba zvuči u svim krajevima svijeta, s beskonačnim brojem varijacija koje će tek ugledati svjetlo: konkretni životi mnogih kršćana.

Toliko blizu da živimo s Njim

Inspirirajući Opus Dei, Gospodin je svojoj Crkvi dao put, duhovnost "dizajniranu" da bude utjelovljena u svim vrstama svakodnevnih krajolika, da se stopi s radom i normalnim životom vrlo različitih ljudi. Ovu poruku sveti Josemaría predstavlja i naglašava u brojnim spisima, propovijedima, obiteljskim okupljanjima, katehetskim putovanjima itd., u kojima odjekuje tvrdnja sadržana u jednoj od točaka Brazde: „Daleko – tamo na obzorju – čini se da se nebo spaja sa zemljom. Nemoj zaboraviti da se nebo i zemlja doista spajaju tek u tvome srcu djeteta Božjega.“[9] Stoga, iako poziv u Opus Dei ispunjava ljude inicijativom, željom da poboljšaju svoje okruženje, on ih u osnovi ne navodi da čine stvari, ili da čine više stvari nego što već imaju u svojim rukama. Iznad svega, vodi ih da stvari čine drugačije, da budu s Bogom u svemu što rade, pokušavajući sve dijeliti s Njim „Djeco moja, slijediti Krista (...) je naš poziv. I slijediti Ga tako blisko da živimo s Njim, poput prvih Dvanaestorice; tako blisko da se poistovjećujemo s Njim, da živimo Njegov život, sve dok ne dođe vrijeme, kada ne postavljamo prepreke, u kojem možemo reći sa svetim Pavlom: Ne živim ja, nego Krist živi u meni (Gal. 2:10)“[10].

Jedan od prvih supernumerarija sjeća se svog iznenađenja kada mu je Utemeljitelj Djela rekao: „Bog te zove putovima kontemplacije.“ Za njega, koji je bio oženjen i imao djecu, i koji se morao boriti za podizanje svoje obitelji, to je bilo "pravo otkriće"[11]. Jednom drugom prilikom, sveti Josemaría je savjetovao: „Govori, razgovaraj s Gospodinom: „Umoran sam, Gospodine, ne mogu više izdržati. Gospode, ovo mi ne ide; „Kako bi ti to učinio?““[12]. To je, upravo, kontemplacija usred svijeta: duboko i s ljubavlju gledanje stvarnosti, koje se hrani Božjim pogledom, kroz neprekidan dijalog s njim. Sveti Josemaría sažeo je ovaj lijepi izazov u zaokruženom izrazu: „što smo više uronjeni u svijet, toliko više moramo

biti Božji.“[13]. A ta blizina, ovo intenzivno prijateljstvo s Njim, korijen je iz kojeg izvire dvije osobine koje, iako nisu isključive za poziv za Djelo, imaju posebnu važnost za kršćane koje Bog poziva na ovom putu: pozvani da budu apostoli, obznaniti Krista i misiju preobrazbe i pomirenja svijeta s Bogom kroz njihov rad.

Međutim, prije nego što se na njima zadržimo, logično se nameće pitanje: je li, kao što je sveti Josemaría propovijedao cijelim svojim životom, a Papa nas je nedavno podsjetio, svetost za svakoga? Ako Gospodin zapovijeda svim kršćanima da prenose evanđelje, što je onda specifično u pozivu u Opus Dei kao odgovoru na poziv da se pronađe Bog usred svijeta?

Razmjerno je jednostavno objasniti ako uzmemo u obzir da su različiti kršćanski pozivi određenja, modaliteti ili kanali života i poziva priopćeni krštenjem. Konkretno, „poziv u Opus Dei prikuplja, pozdravlja, kanalizira predaju ili predanje Bogu i drugima koje zahtijeva kršćanski poziv. Jedino što je neobično u ovoj priči je upravo kanal: da se ta posveta provodi kao dio specifične crkvene ustanove (Opus Dei): s određenom duhovnošću i s preciznim formativnim i apostolskim sredstvima“[14], koji su posebno usmjereni na služenje Bogu i drugima kroz rad i normalne svakodnevne stvari. Drugim riječima: tko god otkrije i prihvati svoj poziv u Opus Dei, odlučuje dati svoj život za druge (to je bit kršćanskog života), i ima put za taj izazov, ruku pod ruku s Bogom i uz pomoć velike obitelji. I zato je spreman učiniti sve što može kako bi ova karizma hranila njegov unutarnji život, rasvjetljavala njegovu inteligenciju, obogaćivala njegovu osobnost... kako bi mogao djelotvorno pronaći Boga u svom životu i, u isto vrijeme, dijeliti taj pronalazak.

Božansko prosvjetljenje 2. listopada 1928. i druga koja su uslijedila, pokazala su svetom Josemariji da treba posvetiti svoj život promicanju ideje poziva na svetost i apostolat među svim običnim kršćanima – muškarcima i ženama koji žive u svijetu, posvećeni najrazličitijim ljudskim zadaćama. I to učiniti promičući instituciju, Opus Dei, sastavljenu od običnih kršćana koji bi, prihvaćajući božanski poziv da taj ideal učine svojim, svojim životom posvjedočili ne samo njegovu veličinu nego i realnost, s pomoć milosti, pokušavajući to provesti u djelo, čak i uz vlastita ograničenja.

Svi oni koji imaju veliko srce

Na putu iz Betanije u Jeruzalem, Isus osjeća glad. Traži nešto za jelo i prilazi smokvi (Mt 21,18). „On dolazi sve bliže tebi i bliže meni. Isus, gladan i žedan duša. S križa je vikao: žedan sam (Iv 19,28). Budi dio nas, dio naše ljubavi, dio naših duša i svih duša koje trebamo voditi k Njemu, putem Križnog puta, koji je put besmrtnosti i slave Neba“[15].

Poziv za Djelo pretpostavlja jaku "zarazu" te gladi i žeđi za Bogom. Kad je sveti Josemaría nastojao izgraditi prvu kuću Djela, bilo je onih koji su ga poticali da ne žuri. U duhovnoj obnovi je primijetio: „Požuriti. Nije žurba. To je ono što Isus gura“[16]. Bio je potaknut, poput svetoga Pavla, Kristovom ljubavlju (Usp. 2 Kor 5,14). I s tom istom spokojnom hitnošću Bog želi da pokucamo na svačija vrata: „Shvati, tko god da si, da si ljubljen!“[17] I to normalno, prirodno, voljeti i pustiti da nas svi vole, pomagati, služiti, prenositi ono što znamo, učiti, dijeliti izazove i poslove, probleme i muke, stvarati veze prijateljstva... Tu gdje smo rođeni, gdje radimo, gdje počivamo, gdje kupujemo, možemo biti kvasac, sol, svjetlo svijeta.

Bog ne poziva superheroje u svoje Djelo. On poziva normalne ljude, samo da imaju veliko i velikodušno srce, srce koje odgovara svima. Ovako je to zamislio već sveti Josemaría u tekstu iz svojih ranih godina, razmišljajući o onima koji bi mogli primiti Božji poziv za Djelo: „nema mjesta za: sebične, ni kukavice, ni indiskretne, ni pesimiste, ni mlake, ni glupe, ni lijene, ni plašljive, ni lakomislene. Pristaju: bolesnici, miljenici Božji i svi koji imaju veliko srce, pa makar njihove slabosti bile veće“[18]. Ukratko, oni koji otkriju da ih Bog poziva u Opus Dei mogu biti ljudi s manama, s ograničenjima, s bijedom; ali i s velikim idealima, sa željom da vole, da šire Božju ljubav prema drugima.

Ljubite svijet kao što ga Bog voli

„Bog je tako ljubio svijet“, čitamo u Evanđelju po svetom Ivanu, „da je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni“ (Iv 3,16). Bog žarko ljubi svijet koji je stvorio, koji ne samo da nije zapreka svetosti, nego je njegovo rodno mjesto. A poruka Djela nosi u sebi ovo uvjerenje: mi možemo biti sveci ne unatoč tome što živimo u svijetu, nego upravo u njemu, duboko uronjeni u njega. Jer svijet, taj tajanstveni amalgam veličine i bijede, ljubavi i mržnje, kivnosti i praštanja, ratova i mira, „čeka očitovanje djece Božje“ (Rim 8,19).

Kako bi govorio o našem odnosu sa svijetom, Postanak koristi dva glagola: "čuvati" i "obrađivati" (usp. Post 2,15). S prvim, koji se također koristi za izražavanje ispunjenja zapovijedi, Gospodin nas čini odgovornima za svijet. Govori nam da ga ne možemo koristiti na despotski način. S drugim, "obrađivati", što znači i "raditi" (obično zemlju) i "štovati" (usp. Nm 8,11), Bog sjedinjuje rad s bogoslužjem: radeći ne samo da ispunjavamo sebe, nego i dajemo ugodno štovanje Bogu, jer volimo svijet kao što ga On voli, dakle, u konačnici činimo svijet ljepšim, stvarajući u njemu mjesta za Boga.

On sam je želio spasiti i kultivirati svijet koji je proizašao iz njegovih ruku kao Stvoritelja, radeći rukama čovjeka, stvorenja. Ako su se stoljećima godine Gospodinova skrivenog života u nazaretskoj radionici doživljavale kao godine tame, bez sjaja, u svjetlu duha Djela one postaju „jasne poput svjetlosti sunca (...) sjaj koji obasjava naše dane i daje im autentičnu projekciju“[19]. Zato je sveti Josemaría poticao svoju djecu da često meditiraju o ovom dijelu, koje nas podsjeća na rast pšeničnog zrna, skriven i tih. Tako je Isus odrastao – on sam će se kasnije usporediti sa zrnom pšenice (usp. Iv 12, 24) – u Josipovoj radionici i Majčinoj radionici, u toj radionici-domu.

Jednostavan život Svete Obitelji pokazuje kako postoje poslovi koji, iako zemaljskom pogledu izgledaju skromni, u Božjim očima imaju neizmjernu vrijednost, zbog ljubavi, brige i želje da budu korisni oni koji se u njih ulažu. Stoga „posvetiti rad ne znači činiti nešto sveto radeći, nego upravo sam posao učiniti svetim“[20]. Na taj je način „dobro dovršeno ljudsko djelo postalo lijekom za otkrivanje Boga (...) u svemu. A dogodilo se to upravo u naše vrijeme, kada materijalizam inzistira na pretvaranju rada u blato koje zasljepljuje čovjeka i sprječava ga da gleda u Boga“[21].

Da bi dalo ploda, zrno se treba sakriti, nestati. Ovako je sveti Josemaría vidio svoj život: „skrivanje i nestajanje je moja stvar, tako da samo Isus svijetli“[22]. I tako Bog također želi da svi muškarci i žene koje poziva i koje će nastaviti pozivati na

Djelo vide Njegov život. Kao prvi kršćani: normalni, obični ljudi koji, ako su i vikali, nisu to radili da bi dobili aplauz, nego da bi se Bog pohvalio. Ljudi koji su prije svega „živjeli po Kristu i obznanjivali Krista (...): sijači mira i radosti, mira i radosti koje nam je Isus donio"[23].

[1] Intimni zapisi, br. 35, u P. Rodríguez, F. Ocáriz, J.L. Illanes, Opus Dei u Crkvi, Rialp 1993., str. 216.

[2] Francisco, Gaudete et exsultate (19. ožujka 2018.), br. 21.

[3] Sveti Josemaría, Put, br. 1.

[4] Put, kritičko-povijesno izdanje, komentar uz br. 417.

[5] J. Ratzinger, Homilija, 19. svibnja 1992., citirano u Romana, br. 14 (1992) str. 48,

[6] Put, br. 133.

[7] Drugi vatikanski sabor, Lumen gentium (21. listopada 1964.), br. 40.

[8] Usp. Ivan Pavao II, Christifideles laici (XII-30-1988), br.16-17; Benedikt XVI., audijencija, 13.4.2011.; te u novije vrijeme apostolska pobudnica Gaudete et exsultate (19. ožujka 2008.) pape Franje.

[9] Sveti Josemaría, Brazda, br. 309

[10] U dijalogu s Gospodinom, kritičko-povijesno izdanje, Rialp, Madrid 2017., str. 101.

[11] V. García Hoz, „Moj sastanak s Monseñor Escrivá de Balaguer”, u R. Serrano (ur.) Tako su ga vidjeli, Rialp, Madrid, 1992., str. 83.

[12] Sveti Josemaría, Bilješke s obiteljskog okupljanja u Tajamaru, 22. listopada 1972. (sabrano u dokumentarcu „Srce rada”).

[13] Sveti Josemaría, Kovačnica, br. 740.

[14] F. Ocáriz, „Poziv u Opus Dei kao poziv u Crkvi”, u Opus Dei u Crkvi, Rialp, Madrid, 2014., str. 169.

[15] Sveti Josemaría, Prijatelji Božji, br. 202.

[16] Intimni zapisi, br. 1753, citirano u Vázquez de Prada, A. El Fundador del Opus Dei (I), Rialp, Madrid 2010., 9. izdanje, str. 511.

[17] Sveti Ivan Pavao II., Prelazak praga nade, Plaza & Janés, Barcelona 1994., str. 19.

[18] Sveti Josemaría, Upute, 1-IV-1934, br. 65.

[19] Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 14.

[20] F. Ocáriz, Priroda, milost i slava, Eunsa 2000., str. 263.

[21] Blaženi Álvaro del Portillo, Pismo, 9-30-1975 (AGP, biblioteka, P17, 1991, sv. II, str. 63).

[22] Sveti Josemaría, Pismo, 28. siječnja 1975., u E. Burkhart, J. López, Svakodnevni život i svetost u učenju svetog Josemaríje, sv. 2, Rialp, Madrid 2011., str. 301.

[23] Susret s Kristom, br. 30.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (VII): Davati svoj život za svoje prijatelje

"I stvori Bog čovjeka, na svoju sliku ga stvori, na sliku Božju On ga stvori, žensko i muško stvori ih." (Knjiga Postanka 1,27). Tako pripovijeda prvi stih Knjige Postanka o porijeklu muškog i ženskog, koje je Bog istovremeno stvorio. Svatko od njih posjeduje isto dostojanstvo jer su oboje njegova prava slika. Druga pripovijest zaustavlja se ponovno na tom događaju (Knjiga Postanka 2,7-25), ali to radi sporije. Bog najprije stvara muško i stavlja ga u rajski vrt. Ljepota novostvorenog svijeta izbija u prvi plan u svim svojim detaljima: nebo, vode morske, rijeke koje prolaze planinama i sve vrste drveća, sjajan scenarij pred kojim se ipak Adam osjeti sam.

Da ga oslobodi te samoće, Gospodin stvori razne vrste živih bića koja nastanjuju Raj. Ptice nebeske, ribe koje plivaju morima, zemaljske životinje. Ali ništa se od toga ne čini dovoljno čovjeku. Tada mu Bog dodjeljuje adekvatnu pomoć (Postanak 2,18) i od čovjekova rebra stvori ženu. Konačno, Adam otkriva oči koje mu uzvraćaju pogledom kakav je njegov: "Ovo je kost mojih kostiju, meso mogega mesa." (Postanak 2,23). Taj ga susret ispunja radošću, ali prije svega osvjetljava njegov identitet. Na novi mu način kaže tko je. Nešto je nedostajalo čovjeku što mu je samo druga osoba kao on mogla dati.

Nije dobro da je čovjek sam

Ove stranice Knjige Postanka donose osnovne istine o ljudskom biću: izražavaju ih više nego teoretsku misao, na pripovjedački način, simboličkim jezikom. Adamova samoća zato ima duboko antropološko značenje. Sveti Ivan Pavao II govorio je da svaki muškarac i žena sudjeluju iskonskom samoćom: u određenom trenutku života moraju se suočiti s njom. Kad Bog kaže da nije dobro da je čovjek sam (Knjiga Postanka 2,18), misli zapravo na oboje: i muškarac i žena trebaju pomoć da izađu iz te samoće, da hodaju zajedno do punine koja im nedostaje, a to je brak. Kad stoljećima kasnije Isus podsjeća farizeje kako je bilo "na početku", misli baš na taj biblijski odlomak (cfr 11,12). Kršćanski je brak Božji poziv kojim poziva muškarca i ženu da idu prema Njemu. I ne samo zajedno nego jedno kroz drugo. Bračni drug je, za vjenčanu osobu, neophodan put ka Bogu. Put u kojem je tijelo, u scenariju zajedništva i predanja u ljubavi, materija i prostor svetosti.

Bračna je ljubav tako susret duša i tijela koji uljepšava i oslikava ljudsku ljubav, daje joj, sa zahvalnošću sakramenata, natprirodnost. Tko živi celibat, majka je i otac mnogih sinova i kćeri jer "očinstvo daje život drugima" (papa Franjo). U isto vrijeme, ljubav između muškarca i žene jest ljubav prema sebi samima. Kad je prava, uvijek je to put prema Bogu, nije cilj. Cilj je samo ispunjenje koje je samo u

Njemu. Zato nije čudno da netko oženjen može osjećati iskonsku samoću. Ipak taj osjećaj ne znači, kao što ga se nekad predstavlja, da je ljubav prestala i da treba početi druga priča jer i ta druga i nova priča ne bi bila dovoljna. Više je to znak da je ljudsko srce žedno i da se može samo beskonačnom Božjom ljubavlju ta žeđ ugasiti.

Psihologija onog tko zna da nije sam

U tom istom dijalogu o braku, sjećajući se učenja Knjige Postanka, Isus ide korak dalje. Uzajamno predanje muškarca i žene jest lijepi put koji vodi Bogu. Ipak, nije jedini mogući put. Gospodin govori o onima koji su imali poseban dar, koji se odriču braka "radi Kraljevstva Nebeskog" (Mt 19,12). On je i sam prešao taj put i ostao u celibatu. U svom životu bio je posrednik kod Boga: "Otac i ja jedno smo" (Iv 10,30), "Ja sam u Ocu i Otac u meni" (Iv 14,11). Ne samo da je Isus prošao taj put nego se htio i pretvoriti u taj put da bi ljudi mogli ljubiti na isti način, "a ta ljubav može naći smisao samo u Bogu". [3]

Povijest Crkve puna je priča osoba koje su primile Isusov poziv da se i u tom aspektu poistovjete s njim: nešto Isusovo što je duboko ukorijenjeno u Njegovom životu, iako nije zato za sve kršćane. Nisu prezirali brak oni koji su kroz prva stoljeća odgovorili pozivu celibata. Možda ih je upravo i taj put (braka) privlačio jednako kao i onaj kojim su krenuli. Ali baš zato što su bračni život osjetili kao nešto lijepo, mogli su to predati Bogu u velikoj radosti. Samo među onima koji razumiju i vrednuju u svojoj dubini "ljudsku ljubav", piše sveti Josemaria, "može doći do tog inače neshvatljivog razumijevanja o kojem govori Isus. (usp. Mt 19,11) To je čisti dar Božji i potiče davanje tijela i duše Gospodinu, s ciljem da Mu se ponudi nepodijeljeno srce, bez posredništva zemaljske ljubavi." [4] Na neki način, onima koje poziva na celibat Bog pomaže da otkriju izvor autentične ljubavi. Doživljavaju na poseban način Ljubav koja je ispunjala srce Isusovo i koja se izliva na Njegovu Crkvu.

Celibat je, prema tome, put koji reflektira besplatnu Ljubav Onoga koji uvijek čini prvi korak (cfr: Iv 4,19). Iako se čini da si osobe u celibatu uskraćuju slobodu kada ponude Bogu mogućnost da osnuju obitelj, zapravo je povećavaju. Njihovo prepuštanje u Božje ruke, njihova spremnost da napuste kuću, majku, brata, oca, kćer, zemlju (usp. Mt 19,29) na poseban ih način čini slobodnima za ljubav. Kao i vjenčana osoba, moraju bdjeti nad svojim srcem da se ljubav koju imaju u nutрини ne okrene od Boga pa da je mogu davati drugima. [5] Ipak, njihovo predanje ne usredotočuje se na bračnog druga, nego na Krista, koji ih šalje po cijelom svijetu da prenose "otkucaje Njegovog najljubaznijeg srca" konkretnim osobama koje ih okružuju. [6]

Takav je bio Isusov život. On se nije osjećao sam jer je znao da je uvijek u pratnji svoga Oca: "Zahvaljujem ti što si me uslišio. Znam da me uvijek uslišavaš." (usp. Iv 11,41-42). Za nas, za razliku od Isusa, postoji rizik samoće. Kad Krist ispuni srce neke osobe, tad se ona više ne osjeća sama. Stoga je sv. Josemaria govorio da mu je Bog dao "psihološki osjećaj onoga tko se nikad ne osjeća sam - ni u ljudskom ni u natprirodnom smislu." [7] U riječima koje odražavaju njegovo vlastito iskustvo, napisao je: "Ljudsko srce ima veliki koeficijent ekspanzije. Kad voli, proširuje se u krešendu ljubavi koja nadiazi sve prepreke. Ako ljubiš Gospodina, neće biti živog bića koje neće naći mjesto u tvom srcu." [8]

Ivan, celibatno srce

Isus je otvarao srce svojim apostolima: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.“ (Iv 15,13). Te riječi koje izražavaju Njegovu ljubav za čitavo čovječanstvo ujedno su i poziv. Gospodin zato kaže apostolima: "vas sam nazvao prijateljima". (Iv 15,15) Oni su, kao i svi ljudi, primatelji sve Njegove ljubavi, ali su i prijatelji na poseban način. Prijatelj ih poziva da čine što i On, da daju život za svoje prijatelje. [9] Te se riječi nalaze, bez sumnje, u korijenu svakog kršćanskog poziva, ali posebno odjekuju u srcu svakog onog tko Krista slijedi izbliza napustivši sve ostalo.

Križ je mjesto manifestacije najveće ljubavi. U toj velikoj sceni pojavljuju se zajedno s Marijom i svete žene te apostol Ivan. U času istine svi će pobjeći osim Ivana koji je stvarno ljubio djelima, samo taj adolescent, najmlađi od apostola, ostao je kod križa. Drugi nisu pronašli u sebi toliko jaku ljubav kao smrt. [10] Još od zore adolescencije u njemu je titrala ljubav prema Isusu. Znamo kako je čuvao u sjećanju dan kad je našao Gospodina. "Ivanov se pogled susreo s Kristovim. Ivan Ga je pratio i pitao: 'Učitelju, gdje stanuješ?' Pošao je s Njim i bio s Učiteljem cijeli dan. Godinama kasnije to prepričava s očaravajućom otvorenošću, kao adolescent koji piše dnevnik i koji izlijeva srce navodeći čak i točan sat: *hora autem erat quasi decima*. Sjeća se čak i onog trena kad ga je Krist pogledao, kad ga je Krist privukao, kad Mu se nije mogao oprijeti, kad se zaljubio u Krista." [11]

Možemo zamisliti kako se Isus, na Križu, ganuo kad je vidio mladog apostola *koji se za večere bio privio Isusu uz prsa* (Iv 21,20). Možda nije bio toliko iznenađen što vidi svoju Majku. Na ovaj ili onaj način ona je uvijek bila uza Nj. Majka uvijek podržava svoje dijete. Ipak, pogled Gospodina otkriva prijatelja, Ivana. Usred sve te muke, njihovi se pogledi susreću. Koliko je zadovoljstvo to Gospodinu pružilo! I baš tada, kaže nam Evanđelje, kad ga je vidio pored svoje Majke, učinio je naš Gospodin Ivana dionikom jedinstvene veze koja je postojala između Marije i njega samog: „Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: »Ženo! Evo ti sina!« Zatim reče učeniku: »Evo ti majke!" (Iv 19, 26-27).

Godinama kasnije Ivan piše: "Mi ljubimo jer on nas prije uzljubi." (1 Iv 4, 19) Ta izreka potječe iz njegovog vlastitog iskustva. Ivan je znao da ga Isus duboko ljubi. To ga je ispunjavalo i davalo novi smisao njegovom postojanju: donijeti tu istu ljubav cijelom svijetu. Ivan je imao, govorio je blaženi John Henry Newman, neopisivu povlasticu da bude Isusov prijatelj. Tako je naučio ljubiti druge; isprva je njegova ljubav bila usredotočena, fokusirana, a poslije se razlila. Zatim, imao je svećanu i ujtešnu dužnost brnuti se za Gospodinovu majku, Blaženu Djevicu, nakon što je Isus uzašao. Zar ne uočavamo ovdje tajne izvore njegove ljubavi prema braći? Je li on mogao, bivši Isusov *ljubljeni učenik*, kojem je povjerena sinovska zadaća brige za Njegovu Majku, biti išta drugo doli živi spomen i obrazac (koliko to čovjek uopće može biti) Ljubavi - duboke, kontemplativne, gorljive, postojane, neograničene?" [12]

Buđenje srca

Predanje nečijeg cijelog srca Bogu nije samo rezultat osobne odluke: to je dar, dar celibata. Slično, njegova osnovna karakteristika nije odricanje, nego otkrivena ljubav: "Njegova Ljubav... je itekako vrijedna bilo koje druge ljubavi!" [13] Srce osjeća bezuvjetnu Ljubav, Ljubav koja ga je iščekivala, i želi Mu se predati na

beuzuvjetan, ekskluzivan način. I ne samo kako bi je iskusilo nego kako bi je jednako tako dalo mnogim drugima. Kao i sveti Ivan, koji ne samo da je uživao u Isusovoj ljubavi nego je nastojao da se ta Ljubav proširi po cijelom svijetu. Za ljubljenog učenika to je bila prirodna posljedica: *ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge (1 Iv 4:11).*

Ponekad se na celibat gleda kao na posvećivanje vremena, kao da je ta potpuna posvećenost opravdana većom efektivnošću u nekim apostolskim pothvatima, nesmetana ostalim obavezama. Bilo kako bilo, to je pojednostavljen pogled. Celibat nije rezultat praktičnih sagledavanja o raspoloživosti za evangelizaciju, nego je poziv od Krista. To je poziv na posebno dioništvo u životu Njegovog Srca: voljeti kao Krist, opraštati kao Krist, raditi kao Krist; čak i više, biti sam Krist - ipse Christus - za sve duše. Zbog toga "isključivo pragmatični razlozi, kao što je veća raspoloživost, nisu dovoljni: takvo veće raspolaganje vremenom može jednako tako biti i opravdanje za egoizam koji čuva osobu od žrtava i napora koje traži uzajamno prihvaćanje i podržavanje u braku. Dakle, također može voditi i do duhovnog osiromašenja ili otvrdnuća srca." [14]

Celibat, prema tome, nije samoća u staklenom zvonu, nego poziv za buđenjem i praćenjem mnogih srdaca. Koliko ima ljudi u svijetu koji se osjećaju nevažnima, koji misle da njihovi životi nemaju vrijednost i koji ponekad upadaju u čudne prakse jer duboko u sebi čeznu za malo ljubavi! Oni koji prime dar celibata znaju da su u svijetu i kako bi bili blizu svim tim ljudima, otkrili Božju ljubav prema njima i podsjetili ih na njihovu beskonačnu vrijednost. Zbog tog je celibatno srce plodonosno na isti način na koji je i otkupljujuće Srce Isusovo. Ono nastoji otkriti u svakoj osobi isto ono dobro koje je naš Gospodin otkrivao u onima koji su Mu se približili. Ono ne vidi grešnika, gubavca, prijezira vrijednog carinika, nego ljubljeno Božje stvorenje neizmjerne vrijednosti koje je On izabrao.

Pa iako oni koji žive u celibatu nemaju biološke djece, postaju sposobni za duboko i istinsko očinstvo ili majčinstvo. Oni su očevi ili majke mnoge djece jer "očinstvo znači davati drugima život." [15] Znaju da su u svijetu kako bi iskreno brinuli o drugima, kako bi ima pokazali, svojim životom i riječima, da samo Bog može utažiti žeđ njihovih srdaca. "Naš svijet, u kojem se Bog u najboljem slučaju pojavljuje kao hipoteza, a ne kao konkretna stvarnost, mora se osloniti na Boga na najkonkretniji i najradikalniji mogući način. Treba svjedočanstvo Boga koje leži u odluci da se Boga primi kao 'zemlju' u kojoj se može ostvariti vlasiti život i egzistencija. Iz tog razloga je celibat silno važan danas, u suvremenom svijetu, iako je njegovo ispunjenje u našem dobu stalno ugroženo i dovođeno u pitanje." [16]

Dar koji je pozvan na stalni rast

Božanski dar celibata nije kao čarolija koja odmah donosi trajnu promjenu. Bog daruje sjeme koje treba postepeno rasti u "dobrom tlu". Kao i svaki poziv, celibat je dar i zadatak. Prema tome za trajnu promjenu srca nije dovoljno donijeti odluku za celibat radi Kraljevstva Nebeskog. Trajan napor je potreban kako bi se iskorijenio korov, pazilo na kukce i nametnike. Božanska milost uvijek se nadograđuje na narav, a da je ne negira ili zamjenjuje. Drugim riječima, Bog računa na našu slobodu i na našu osobnu povijest. I upravo ondje, u toj mješavini ljudskog tla i božanske milosti, taj prekrasni dar djevičanskog srca tiho raste. Raste... ili se izgubi.

Kao i mlađi sin iz pripovijetke, čak i oni pozvani na veću intimnost s Bogom mogu se ponekad osjećati iscrpljeni i prazni. Taj je mladić odlučio otići u daleku zemlju (vidi *Lk 15:13*) jer je u Očevoj kući osjećao nutarnju prazninu. Trebao je doseći dno dna kako bi napokon uvidio to stanje ropstva u koje je zapao. Vrijedno je spomena da, prema tekstu Evanđelja, razlog za njegov povratak nije bio previše duhovan. Bio je gladan, fiziološki gladan. Nedostajao mu je fini kruh iz očeve kuće. Kad se napokon vratio, njegov ga je otac čekao i *potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga (Lk 15:20)*. Sin je možda zamišljao kako ga čeka osuda (vidi *Lk 15:18-19*); umjesto toga nalazi zagrljaj pun ljubavi. Otkriva - možda jasnije nego ikad - svoj najdublji identitet: on je *sin* jednog toliko dobrog Oca.

A ponekad osjećaj iscrpljenosti može poprimiti suptilniju, ali i podmukliju formu. Ostajući u očevoj kući, čovjek se može više osjećati kao sluga nego kao sin, kao i stariji brat u priči, koje "je živio kod kuće, ali nije bio slobodan jer mu je srce bilo negdje drugdje." [17] U oba slučaja put bijega od tuge jest u usmjeravanju pogleda prema Ocu i Njegovoj ljubavi koju ima za nas. Bog utažuje glad duše Kruhom Euharistije, u kojem nalazimo Onoga koji je postao jednim od nas kako bismo ga mogli voljeti kao Prijatelja. Tu možemo držati naše srce zapaljeno ljubavlju koja je jaka kao smrt (vidi *Pj 8:6*).

Ivan je ostao do Križa Isusovog i također je bio prisutan kod Njegovog Uzašašća na Nebo, "tog dana kad je naizgled rastanak zapravo bio početak nove bliskosti." [18] Isus se morao fizički odvojiti od svojih učenika, koje je volio do kraja, kako bi ih mogao voljeti još izbližega, a tako i svakog tko će vjerovati u Njega. To je tajna celibatnog srca: ostaviti ljubav na zemlji kako bi se cijeli svijet napunio svjetlom Božje Ljubavi.

Carlos Vvillar

[1] Usp. Sveti Ivan Pavao II., Opća audijencija, 10-10-1979; 24-10-1979; 31-10-1979.

[2] Usp. Sveti Ivan Pavao II., Opća audijencija, 10. listopada 1979., br. 2.

[3] Benedikt XVI., Govor Rimskoj kuriji, 22. prosinca 2006.

[4] Sveti Josemaría, Razgovori, br. 122.

[5] F. Ocáriz, Pismo, 14-2-2017, br. 8.

[6] Sveti Josemaría, Put, br. 884.

[7] Sveti Josemaría, U dijalogu s Gospodinom, kritičko-povijesno izdanje, Rialp, Madrid 2017., str. 185.

[8] Križni put, 8. postaja, br. 5.

[9] To je ono što je sv. Josemarija ponekad nazivao Isusom „Prijateljem“. Usp. Put, br. 422; Krist prolazi, br. 93.

[10] Sv. Josemarija, Susret s Kristom, br. 2 (usp. Pjesma nad pjesmama 8,6).

[11] Sv. Josemarija, bilješke sa susreta s mladima, 6. srpnja 1974. (AGP, knjižnica, P04, sv. II, str. 113).

[12] Newman, J.H. „Ljubav prema odnosima i prijateljima“, Župne i obične propovijedi 2, propovijed 5.

[13] Put, br. 171.

[14] Benedikt XVI., Govor Rimskoj kuriji, 22. prosinca 2006.

[15] Franjo, Homilija u crkvi Svete Marte, 26. lipnja 2013.

[16] Benedikt XVI., Govor Rimskoj kuriji, 22. prosinca 2006.

[17] F. Ocáriz, Pismo, 9. siječnja 2018., br. 9.

[18] J. Ratzinger, „Početak nove bliskosti“, u Sjaj Boga u našem vremenu, Barcelona: Herder, 2008., str. 185.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (XII): Poziv na brak

Kad je sveti Josemaria prvi put počeo govoriti o pozivu na brak, prije gotovo stoljeća, spajanje ova dva koncepta znalo je zbuniti ljude, ako ne i nasmijati ih; bilo je to kao govoriti o ptici bez krila ili četvrtastom kotaču. „Smijete se jer vam kažem da imate 'poziv na brak'? Pa, imate upravo to: poziv.“[1] U mentalitetu tog doba, a ponekad i danas, „imati poziv“ značilo je ostaviti iza sebe ono što je normalno u životu kako bismo mogli služiti Bogu i Crkvi. A za većinu ljudi normalno je imati obitelj, djecu, dom, posao, kupnje, račune, perilice rublja, ostatke hrane u hladnjaku...

Ovaj popis, raznolik i nepredvidljiv poput samog života, ne samo da se uklapa u „kvadratni kotač“ poziva na brak, već tamo pronalazi svoj najbolji izraz. Pogled na „brak kao pravi Božji poziv“[2] proizlazi izravno iz uvjerenja da Bog blagoslivlja normalnost obiteljskog života i želi tamo „prebivati“. Ti prebivaš u svetom mjestu, hvali Izraelovoj, kaže psalam koji je Isus molio na križu (Ps 22,4). Bog, Sveti, želi živjeti usred najnormalnijih života obitelji. Života pozvanih da postanu, kroz ljubav izraženu tamo, hvala Njemu: da postanu „nebo“, unatoč svim neizbježnim nedostacima ovog privremenog mjesta koje je naš zemaljski život.

Neka ti putovanje bude ugodno

Taj se mladić nasmijao kad je čuo riječi „poziv na brak“, ali se i zamislio. I dobio je konkretan savjet: „Preporuči se svetom Rafaelu da te sačuva čistim, kao što je učinio Tobiji, do kraja puta.“[3] Sveti Josemaria ovdje se poziva na jedinu priču u Bibliji o ovom Arkandělu, prema kojem je gajio posebnu naklonost; toliko da je vrlo rano svetom Rafaelu povjerio svoj apostolat s mladima.[4] „Knjiga o Tobiji je očaravajuća“, jednom je rekao.[5] Iako je cijela knjiga pripovijest o putovanju, ona nam omogućuje da duboko uđemo u živote dvaju domova i svjedočimo rođenju trećeg. Čak i samo putovanje dijeli tu atmosferu doma, s malim detaljem koji umjetnici nisu propustili primijetiti kroz stoljeća. Ova knjiga je jedino mjesto u Svetom pismu gdje vidimo kućnog psa koji prati Tobiju i svetog Rafaela na cijelom njihovom putovanju (usp. Tob 6,1; 11,4).

Kad se Tobija spremao otići, otac ga blagoslivlja ovim riječima: Bog koji prebiva na nebesima neka ti blagoslovi put i anđeo njegov neka te prati (Tob 5,16). Sveti Josemaria parafrizirao je ove riječi kada je davao blagoslov onima koji su se spremali krenuti na putovanje: „neka Gospodin bude na tvom putu i anđeo njegov neka ide s tobom.“[6] A pravo putovanje, najodlučnije, jest put života, kada se muž i žena međusobno predaju u braku, odgovarajući na Božji san koji seže do početka svijeta.[7] Koliko je onda važno pomoći mladima da otkriju i ponovno otkriju nakon mnogo godina putovanja „ljepotu poziva na stvaranje kršćanske obitelji“[8]: poziv na svetost koja nije drugorazredna, već prvorazredna.

Kad život uistinu počinje

Čovjekov poziv rađa se iz jednostavnog otkrića koje sa sobom nosi mnoge posljedice: uvjerenje da smisao, istina našeg života ne leži u životu za sebe, za vlastite brige, već za druge. Otkrivamo da smo u životu primili toliko ljubavi i da smo pozvani činiti isto: davati ljubav. Samo tako će se čovjek istinski pronaći. Davati ljubav, ne samo u slobodnim trenucima, smirivati svoju savjest, već učiniti ljubav središnjim ciljem našeg života, težištem svih naših drugih briga.

Prije i nakon braka sa Sarom, mladić Tobija dobiva nekoliko savjeta u tom pogledu, s apelima na ono što je u njemu najplemenitije. Njegov otac Tobit, koji ga šalje na putovanje kako bi prikupio novac za njihovu budućnost (usp. Tob 4,2), prvo mu želi prenijeti njegovu najvažniju baštinu, ono što je najviše cijenio u vlastitom životu. Sine, kada umrem, pristojno me pokopaj. Poštuj svoju majku, ne ostavljaj je svega svog života, čini sve što će joj biti milo i nemoj je žalostiti... sjeti se Gospodina Boga našega; nemoj griješiti ili kršiti njegovih zapovijedi... Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe. Od onoga što imaš i prema tome koliko imaš dijeli milostinju: imaš li malo, daj malo, ali ne oklijevaj dati milostinju... U svakoj prilici hvali Gospoda Boga i moli ga da ti upravlja putove, da sve tvoje staze i namjere dobro završe (Tob 4,3-19). Nekoliko tjedana kasnije, Tobija, nedavno oženjen, sprema se krenuti na put natrag u roditeljski dom, a njegova nova svekrva, Edna, upućuje mu oproštajnu molbu: nek' ti Gospodar neba dade sretan povratak, a meni neka udijeli milost da vidim djecu koju ćeš imati s mojom Sarom, da osjetim radost pred Gospodom. Evo, predajem ti kćer svoju na čuvanje: ne žalosti je (Tob 10,12).

Bog poziva muža i ženu da se štite, da se brinu jedno za drugo, da izlijevaju svoj život jedno za drugo: odavde proizlazi tajna njihovog osobnog ispunjenja, koje stoga nikada ne može biti samo samoispunjenje. Najdublje značenje života je davati život. To vidimo u Isusovom životu: Došao sam da imaju život i da ga imaju u izobilju (Iv 10,10). Tako su živjeli i sveti Josip i Gospa, s najponiznijom, najnježnijom i najprofinjenijom ljubavlju koju je ovaj svijet ikada vidio, brinući se jedni za druge i brinući se prije svega za Život koji je postao tijelom. I tako Bog želi da žive njegovi učenici, da gdje god se nalazimo zračimo njegovom radošću, njegovom žudnjom za životom. To je jezgra smisla našeg kršćanskog poslanja.

„Nedostatak ljubavi i osmijeha pretvorio je naše gradove u pustinje. Toliko zabave, toliko stvari za gubljenje vremena, za smijeh, ali ljubavi nedostaje. Osmijeh obitelji može pobijediti ovo dezertifikaciju naših gradova. To je pobjeda obiteljske ljubavi. Niti jedan ekonomski i politički inženjering ne može zamijeniti ovaj doprinos obitelji. Projekt Babilon gradi beživotne nebudere. Duh Božji umjesto toga čini pustinju plodnom (usp. Iz 32,15).“[9]

Najdublje značenje života je davati život. To otkriće, koje se može učiniti čak i u adolescenciji, ali se ponekad postiže tek kasno u životu, označava pravi prijelaz iz djetinjstva u ljudsku zrelost. Mogli bismo reći da tek tada čovjek istinski počinje biti osoba: da tek tada život istinski počinje. Jer „imati velike snove znak je života; voljeti, to je ono što život znači. Voljeti do te mjere da se možeš dati za voljenog. Biti u stanju zaboraviti na sebe, to znači biti svoj; biti u stanju umrijeti za nešto, to znači živjeti. Osoba koja misli samo na sebe nije nitko, prazna je; samo osoba koja može zaboraviti na sebe, koja može dati sebe, koja može voljeti jednom riječju, živa je.“[10]

Opseg "da"

U tom svjetlu vidimo koliko je poziv na brak udaljen od „poriva za samozadovoljstvom ili pukog sredstva za sebično ispunjenje vlastite osobnosti“. [11] Svakako, naša osobnost se istinski razvija tek kada se možemo predati drugoj osobi. Bračni život je također izvor mnogih zadovoljstava i radosti; ali nitko ne propušta vidjeti da on sa sobom nosi i probleme, zahtjeve, obmane. Pa ipak, kako je lako pokušati pobjeći od ovog manje privlačnog lica ljubavi.

Možemo se ovdje sjetiti kako se neka bračna slavlja planiraju s velikom pažnjom, ne štedeći novac, čineći sve što je moguće kako bi se osiguralo da to bude nezaboravno iskustvo i dostojno društvenog položaja obitelji. Ali onda dolazi stvarnost svakodnevnog života, razočaranje koje može nastati nakon nekoliko mjeseci ili godina, kada se suočimo s nesavršenostima obiteljskog života: kada se pojave problemi, kada se jasnije vide nedostaci supružnika i postane teško razgovarati jedno s drugim, slušati jedno drugo, liječiti rane koje se otvaraju, izljevati ljubav. Tada se može početi gubiti iz vida činjenica da je brak „pravi Božji poziv“, koji traži od supružnika da se istinski predaju, kao otac, majka, muž, žena... sa pozivom. A to bi zaista bilo nesretno: obitelj koju je Bog želio da bude sretna, čak i usred teškoća i nevolja, a koja na kraju skrene s puta, zadovoljna time da se samo „trpi“.

Na dan kada se muškarac i žena vjenčaju, odgovaraju s „da“ na pitanje vole li se. Ali pravi odgovor daje samo njihov vlastiti život: iskovano u sporu vatri „zauvijek“ njihovog međusobnog „da“. „Na najvažnija pitanja čovjek uvijek odgovara cijelim svojim životom. Nije važno što govori, koje riječi koristi. Na kraju, odgovor dolazi iz djela vlastitog života. Tko si ti? Što zaista želiš? Odgovor dolazi samo iz cijelog vlastitog života.“ [12] I to „da“ cijelog života, koje se svakodnevno iznova ostvaruje, postaje sve dublje i autentičnije. Neizbježna naivnost koja označava početak bračnog života pretvara se u svjetlom ispunjenu nevinost, bez ikakvog cinizma: u „da, draga“ koje sada zna, ali i voli.

Neosporna dubina ovog "da", neopozivog ako ljubav treba biti istinita, također je razlog zašto Crkva i dalje ide protiv struje u svojim učenjima o vremenu zaruka i otvorenosti supružnika životu. Iako ovaj stav vodi do optužbi za neprosvijećenost i oštrost, ona strpljivo inzistira jer zna da je Bog poziva da čuva istinu ljudske ljubavi, posebno u njezinom "domovu kraju". [13] Time Crkva ne brani apstraktnu istinu, pravilo iz priručnika. Umjesto toga, štiti istinu konkretnih života, obitelji; štiti ljudske odnose od prave smrtonosne bolesti: od otrova koji se suptilno uvlači, isprva odjeven u romansu i trijumf, sve dok se iznenada ne razotkrije, možda tek nakon nekoliko godina, kao ono što stvarno jest: sebičnost koja može zarobiti svakog supružnika u njemu samome.

Istina je da postoji prividna velikodušnost i radost življenja u osobi koja odlučuje: „Uživat ću u svemu što mi moje tijelo može dati i podijeliti to sa svima koji mi se žele pridružiti.“ U ovom pristupu životu možemo čuti jasan odjek iz prvih poglavlja Postanka: mladost je tako ukusan plod... zašto ga ne okusiti u potpunosti? Zašto me Bog želi lišiti te slatkoće? (usp. Post 3,2.6). Mladi ljudi danas koji žele živjeti kršćanskim životom osjećaju istu tu privlačnost, ali vide da je to samo fatamorgana i žele dublje shvatiti istinu. Svojim trudom da sačuvaju svoju ljubav čistom ili da ponovno steknu svoju nevinost ako su je možda izgubili, pripremaju se voljeti bez „posjedovanja“ druge osobe, bez da je „proždiru“. Na

ovaj ili onaj način pitaju se: s kim ću podijeliti ovu žudnju za životom koju osjećam u sebi? Je li ovo doista prava osoba? Hoćemo li se istinski voljeti ili ćemo se samo željeti? Znaju da će svojim tijelom dati i svoje srce, svoju osobu, svoju slobodu. Znaju da sve to istinski odgovara samo "da zauvijek"; i znaju da su oni i svaka osoba dostojni "da bez uvjeta". Ako ta odluka nedostaje, nisu spremni dati ovaj dar, niti su drugi spremni primiti ga; to je dar koji bi ih ostavio praznima iznutra, iako bi to mogli otkriti tek s protokom vremena.

Ista „logika“ leži u osnovi poziva onih koji su u celibatu i koji također žele ljubiti Boga svojim tijelom, jer mu ga daju iz dana u dan. Da, brak i celibat se međusobno obasjavaju i trebaju, jer oboje izražava besplatnost koja se može razumjeti samo u Božjem svjetlu, iz slike o sebi koju je Bog u nas ugradio, po kojoj sebe vidimo kao dar, druge vidimo kao dar i shvaćamo da smo pozvani davati život: svojim roditeljima, djeci, unucima... svima.

Kad Isus otkriva ovo duboko značenje ljubavi, njegovi učenici su zbunjeni, toliko da im mora reći: Ne mogu svi prihvatiti ovo učenje, nego samo oni kojima je dano (Mt 19,11). Mladi i roditelji koji pokušavaju živjeti kršćanskim životom, iako ponekad mogu naići na nedostatak razumijevanja kod drugih, trebali bi shvatiti da im se duboko u sebi mnogi ljudi dive, iako ponekad ne mogu točno izraziti zašto. Dive im se jer svojom iskrenom ljubavlju daju jasan izraz radosti i slobodi Božje ljubavi, želji koju svaki muškarac i žena duboko u srcu krije, „s neizrecivim uzdasima“ (Rim 8,26).

Srce koje ne želi patiti

Ime Rafael znači „Bog liječi“. To znači da Bog bdije nad svakom osobom i brine se za nju. Arkandelova intervencija u životima Tobita, Ane, Tobije i Sare vidljiv je izraz stvarnosti koju često gubimo iz vida: Božja zaštitnička briga za obitelji, važnost koju pridaje njihovom uspjehu i sreći (usp. Tob 12,11-15). Bog želi biti blizu nas, iako mu ponekad odbijamo dopustiti, jer zapravo ne želimo da nam bude blizu. U priči o rasipnom sinu, koji je otišao u daleku zemlju (Lk 15,13), možemo vidjeti ne samo određene ljude, već i cijela društva i kulture: svijet koji se udaljava od Boga i tako postaje neprijateljsko mjesto gdje mnoge obitelji pate, a ponekad i dožive brodolom. Unatoč svemu, poput oca u prisposobi, Bog se nikada ne umara čekati i uvijek pronalazi način da bude prisutan u tim ponekad tragičnim stvarnostima, tražeći svaku osobu, čak i kada se mnoge rane moraju izliječiti.

Knjiga o Tobiji također nam pokazuje kako Božja blizina i briga za obitelji ne znači biti pošteđen svake teškoće, bilo unutarne ili vanjske. Tobit je, na primjer, pravedan čovjek, čak i heroj, a ipak Bog dopušta da oslijepi (usp. Tob 2,10). Njegova žena stoga mora pokušati pronaći prihod za obitelj i jednog dana, uz plaću, dobiva i jare. Tobit, možda loše volje zbog svoje sljepoće, misli da mu je žena ukrala jare i nenamjerno izaziva nered u obitelji. Kao što nam sam Tobit kaže: Ali ja joj nisam vjerovao i rekao sam joj da ga vrati vlasnicima; i pocrvenjeo sam zbog nje. Tada mi je ona odgovorila: "Gdje su tvoje milostinje i tvoja pravedna djela? Čini se da sve znaš!" (Tob 2,14). Suočen s ovim ostrim odgovorom, Tobit je ispunjen tugom i počinje plakati i moliti se, moleći Boga da ga uzme k sebi (usp. Tob 3,1-6).

Ipak, Tobit i dalje čini sve što može kako bi usrećio svoju ženu, iako mu to ne uspijeva uvijek. Tako, na primjer, kada je Tobija već na putu kući, sada sretno oženjen i s novcem koji mu je otac dao da oporavi, njegova majka Ana, koja se od samog početka protivila Tobijinom putovanju, boji se najgoreg: Mladić je propao; njegovo dugo odgađanje to dokazuje... Zar mi nije žao, dijete moje, što te puštam da odeš, ti koji si svjetlo očiju mojih? Tobit, koji je također zabrinut, pokušava je umiriti: Budi mirna i prestani se brinuti; on je dobro. A Ana odgovara: Budi miran i prestani me varati; dijete moje je propalo. Ali s majčinskim nedosljednim srcem, ona se potajno nastavlja nadati njegovom povratku: I svaki dan je izlazila na put kojim su krenuli; nije ništa jela danju, a noću nije prestajala tugovati za svojim sinom Tobijom (Tob 10,1-7).

Dirljivo je vidjeti kako se tijekom stoljeća svakodnevni izazovi s kojima se obitelji suočavaju nisu puno promijenili. Nesporazumi, neuspjesi u komunikaciji, brige za djecu... „Imali bismo lošu predodžbu o braku i ljudskoj naklonosti kada bismo mislili da ljubav i radost prestaju kada se suočimo s takvim poteškoćama.“[14] Početni proces zaljubljivanja – koji pruža snagu potrebnu za san o osnivanju obitelji – obično prikriva nedostatke druge osobe. Ali nekoliko tjedana života pod istim krovom dovoljno je da se shvati da nitko ne dolazi savršen na dan vjenčanja i da stoga bračni život treba biti put stalnog obraćenja za oba supružnika, koji rade zajedno kao tim. Sve dok muž i žena nastavljaju jedno drugome davati novu priliku svaki dan, njihova će srca svakim danom postajati sve ljepša, iako će neka od njihovih ograničenja i dalje ostati, pa čak i postati kristalizirana.

Stara pjesma kaže: „Srce koje ne želi patiti, cijeli svoj život provodi bez ljubavi.“[15] A C.S. Lewis je u tom smislu napisao: „Voljeti uopće znači biti ranjiv. Volite li bilo što, vaše će srce sigurno biti iscijeđeno i moguće slomljeno. Ako želite biti sigurni da će ostati netaknuto, ne smijete nikome dati svoje srce, čak ni životinji. Pažljivo ga omotajte hobijima i malim luksuzima; izbjegavajte sve zaplete; zaključajte ga sigurno u lijes ili kutiju svoje sebičnosti.“[16] Svakako, mladenci se ne susreću s istom opasnošću kao Tobija i Sara, koji moraju biti spremni suočiti se s opasnošću smrti u svojoj prvoj bračnoj noći, kroz zlobu zlog duha (usp. Tob 6,14-15; 7,11). Pa ipak, vrag sebičnosti - smrtonosni neprijatelj - stalno prijeti svim obiteljima, iskušenjem da „grade planine“ od „nevažnih malih trenja koje bi sebičnost mogla nesrazmjerno povećati.“[17]

Stoga je važno da muž i žena govore jasno, čak i kada to uključuje otvaranje teških tema, a ne da se malo po malo ukopavaju iza visokog zida: trebaju ponovno izgraditi, iznova, osjećaje koji ljubav omogućuju. Sveti Josemaria je rekao da su „svađe, sve dok se ne događaju često, također dokaz ljubavi i gotovo su potreba.“[18] Voda treba slobodno teći, jer ako postane ustajala, počinje se prekrivati algama. Stoga je također vrlo važno da roditelji „nađu vremena za druženje sa svojom djecom, za razgovor s njima. Oni su najvažnija stvar - važnija od posla ili odmora. U svojim razgovorima roditelji bi se trebali potruditi slušati, obratiti pažnju, razumjeti, prepoznati činjenicu da su njihova djeca ponekad djelomično u pravu - ili čak potpuno u pravu - u nekim svojim buntovnim stavovima.“[19]

I prije svega, muž i žena trebaju razgovarati s Bogom, moleći Ga da im podari svoje svjetlo: Riječ je tvoja svjetiljka mojim nogama i svjetlo mojoj stazi (Ps 119,105). Iako nam knjiga o Tobiji nikada ne govori o ikakvim neslaganjima između Tobije i Sare, lako možemo zamisliti da se ona događaju, kao između

Tobije i Ane, i kao u svim obiteljima. Ali možemo ih zamisliti i blisko povezane do kraja života, jer vidimo njihov brak ojačan intimnim sjedinjenjem s Bogom: Blagoslovljen si, Bože otaca naših, i blagoslovljeno neka je tvoje sveto i slavno ime do vijeka, moli Tobija u svojoj bračnoj noći. Daj mi da nađem milosrđe i da ostarim zajedno s njom (Tob 8,5.7).

Sveti Ivan Pavao II., „Papa obitelji“, [20] jednom je usporedio bračnu ljubav u Pjesmi nad pjesmama s ljubavlju između Tobije i Sare. „Supružnici u Pjesmi nad pjesmama, žarkim riječima, izjavljuju jedno drugome svoju ljudsku ljubav. Mladenci u knjizi Tobije mole Boga da budu sposobni odgovoriti na ljubav.“ [21] Spajajući ova dva opisa bračne ljubavi, želio je postaviti pitanje: koji od njih dvoje je bolje odražava. Odgovor je jednostavan: oba. Dan kada se dva srca pronađu, njihov poziv poprima svjež i mladenačko lice, poput supružnika u Pjesmi nad pjesmama. Ali to lice svaki put vraća svoju mladolikost kada, tijekom svog života, njih dvoje iznova prihvataju svoj poziv da odgovore na ljubav. I tada, da, ta ljubav postaje jaka kao smrt. [22]

Carlos Aixelà

[1] Sveti Josemaria, Put, br. 27.

[2] Sveti Josemaria, Susret s Krsitom, br. 30. Usp. br. 22-30, koji sadrži homiliju „Brak: kršćanski poziv“.

[3] Put, br. 27. Usp. također br. 360.

[4] Usp. Sveti Josemaria, Apuntes íntimos, br. 1697 (10. listopada 1932.), u Andres Vázquez de Prada, Utemeljitelj Opusa Dei, sv. 1, Sceptre Publishers, Princeton, 2001., str.392.

[5] Sveti Josemaria, bilješke iz meditacije, 12. listopada 1947., u Dok nam je govorio na putu, str. 31.

[6] Usp. Ibid. „Ovo je formula koju sam odabrao kao blagoslov za putovanje, dodajući joj zaziv upućen Gospi: Beata Maria intercedente, bene ambules: et Dominus sit in itinere tuo, et Angelus eius comitetur tecum [Po Gospinom zagovoru neka vam bude sretan put: i neka Gospodin bude na vašem putu i neka vas njegov anđeo prati].“

[7] Sveti Ivan Pavao II. nazvao je brak „prvobitnim sakramentom“ (usp. Opća audijencija, 20. listopada 1982. i 23. svibnja 1984.).

[8] Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 14. veljače 2017., br. 25.

[9] Franjo, Opća audijencija, 2. rujna 2015.

- [10] Joan Maragall, “Elogio del vivir” u Vida escrita, Madrid, Aguilar, 1959., str. 105.
- [11] Sveti Josemaria, Susret s Kristom, br. 42.
- [12] Sandor Marai, El último encuentro, Salamandra, Barcelona, 2007., str. 107.
- [13] Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 4. lipnja 2017.
- [14] Susret s Kristom, br. 24
- [15] “A los árboles altos,” popularna pjesma na koju sveti Josemaría aludira u Putu, br. 145.
- [16] C.S. Lewis, Četiri ljubavi, poglavlje 6.
- [17] Susret s Kristom, br. 23.
- [18] Isto, br. 26.
- [19] Isto, br. 27.
- [20] Franjo, Homilija za kanonizaciju, 27. travnja 2014.
- [21] Sveti Ivan Pavao II., Opća audijencija, 27. lipnja 1984.
- [22] Usp. Isto, i Pj 8,6.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (IV): više majki i očeva nego ikad

Majka Jakova i Ivana želi razgovarati s Isusom. Povjerljivo kleči pred njim i kaže da ga želi nešto pitati. Isus odgovara: „Što želiš?“ Ona odmah prelazi na stvar: „Reci da ova moja dva sina u tvome kraljevstvu sjednu uza te, jedan tebi zdesna, drugi slijeva“ (Mt 20,21). Isus se možda nasmiješio hrabrosti ovog majčinog zahtjeva. No uskoro će njezinim sinovima dati mnogo više nego što su ikada mogli zamisliti. Dati će im mjesto u svom srcu i univerzalno i vječno poslanje.

Crkva, koja se tada tek rađala, danas doživljava novi apostolski impuls. Po nedavnim papama Gospodin je poziva na „neprestano obnavljanje evangelizacije“ [1]. To je jedan od dominantnih tonova prijelaza iz drugog u treće tisućljeće. A obitelj igra ključnu ulogu u ovoj avanturi. Majke, očevi, djedovi i bake su protagonisti: oni su na prvoj crti evangelizacije. Jer obitelj „je prvo mjesto na kojem se Božja ljubav očituje u našim životima, bez obzira na sve što smo učinili ili nismo učinili“. [2] U obitelji učimo kako moliti, riječima koje ćemo koristiti cijeli svoj život; u obitelji se oblikuje način na koji gledamo svijet i druge ljude. [3] Dom je pozvan biti pravo okruženje, dobra zemlja u kojoj Bog može posaditi svoje sjeme, kako bi ono donijelo plod i donijelo stotruko, šezdesetotruko ili tridesetotruko (Mt 13,23).

Roditelji svetaca

Sveti Josemaria bio je još mlad svećenik kad mu je Gospodin pokazao veliku panoramu svetosti koju je Opus Dei bio pozvan posijati u svijetu. Shvatio je da ne može odgađati ovo poslanje te je zamolio svog duhovnog vođu da mu dopusti preuzeti više molitve i pokore. Kako bi opravdao ove zahtjeve, napisao mu je: „Gledaj, Bog to traži od mene, a osim toga, moram biti svet i otac, učitelj i vođa svetaca.“ [4] Ove riječi mogli bismo primijeniti na svaku majku ili oca obitelji, jer je svetost autentična samo ako se dijeli i daje svjetlost onima u blizini. Dakle, ako težimo pravoj svetosti, svatko od nas je pozvan postati „svetac i otac, učitelj i vođa svetaca“.

Sveti Josemaria je već vrlo rano počeo govoriti o „pozivu na brak“. [5] Znao je da će ova izjava iznenaditi mnoge ljude, ali bio je uvjeren da je brak uistinu put do svetosti, a bračna ljubav vrlo blizu Božjeg srca. Upečatljivo se izrazio: „Blagoslivljam ovu ljubav dvjema rukama, a ako me netko pita zašto kažem dvjema rukama, odmah odgovaram: Jer nemam četiri!“ [6]

Poslanje roditelja nije ograničeno samo na prihvaćanje djece koju im Bog daje. Ona traje cijeli njihov život, a njen cilj je nebo. Iako se ponekad može činiti da je

roditeljska ljubav prema djeci krhka i nesavršena, veza očinstva i majčinstva zapravo je toliko duboko ukorijenjena da omogućuje davanje sebe bez ograničenja: svaka bi majka rado zauzela mjesto svog djeteta koje pati na bolničkom krevetu.

Sveta Pisma prepuna su majki i očeva koji se osjećaju privilegirano i ponosno zbog djece koju im je Bog dao. Abraham i Sara; majka Mojsija; Ana, majka Samuela; majka sedmorice Makabejaca; Kanaanka koja moli Isusa za svoju kćer; udovica iz Naina; Elizabeta i Zaharija, a posebno naša Gospa i sveti Josip. To su zagovornici kojima možemo povjeriti svoje obitelji kako bi postali protagonisti nove generacije svetih muževa i žena.

Znamo da su majčinstvo i očinstvo usko povezani s Križem i patnjom. Uz velike radosti i zadovoljstva, proces odrastanja i sazrijevanja djece nosi i mnoge poteškoće, neke manje, a druge veće: noći bez sna, pobune adolescenata, poteškoće u pronalaženju posla, pronalaženje prave osobe s kojom će podijeliti život itd.

Osobito je bolno vidjeti kako ponekad djeca donose loše odluke ili se udaljavaju od Crkve. Roditelji su doista pokušali odgojiti ih u vjeri; nastojali su im pokazati koliko je privlačan kršćanski život. Zato se možda pitaju: gdje smo pogriješili? Ovo se pitanje može pojaviti, ali se ne smiju mučiti njime. Istina je da roditelji snose glavnu odgovornost za odgoj svoje djece, ali nisu jedini koji na njih utječu. Okruženje često djeci nudi druge poglede na život koji se čine privlačnijima i uvjerljivijima, ili prikazuje svijet vjere kao dalek i nerealan. A iznad svega, djeca imaju svoju slobodu da odluče koji put žele slijediti.

Ponekad je jednostavno potrebno da se djeca na neko vrijeme udalje, kako bi ponovno s novim poštovanjem otkrila ono što su od svojih roditelja primila. Kada se to dogodi, roditelji moraju biti strpljivi. Iako su djeca krenula krivim putem, još uvijek ih trebaju stvarno prihvatiti i iskazati im svoju ljubav, izbjegavajući svaki neprikladan pritisak koji bi ih mogao odgurnuti još dalje. „Često se ne može učiniti ništa drugo nego čekati; moliti i čekati strpljivo, blago, velikodušno i milosrdno.“ [7] Primjer oca u prisposobi o izgubljenom sinu u tom je smislu vrlo poučan (usp. Lk 15,11-32). Iako je bio svjestan pogriješaka koje je njegov sin učinio, shvatio je i da mora čekati.

U svakom slučaju, nije uvijek lako majci ili ocu prihvatiti slobodu svoje djece kada počnu odrastati, i to zato što neke odluke, iako same po sebi dobre, odstupaju od onoga što bi roditelji željeli. Roditelji čak mogu početi sebe doživljavati samo kao promatrače života svoje djece, koja su o njima do sada bila gotovo potpuno ovisna. Ipak, iako se možda čini paradoksalno, upravo u tom trenutku djeca više nego ikad trebaju svoje roditelje. Oni isti ljudi koji su ih naučili kako jesti i hodati mogu i dalje pratiti rast njihove slobode dok kreću vlastitim putem u životu. Roditelji su sada pozvani da postanu učitelji i vodiči.

Učitelji svetaca

Roditelji su zaista učitelji, iako to često ne shvaćaju. Gotovo osmotski, oni prenose svojoj djeci toliko toga što će ostati s njima cijeli život. A moraju ih odgajati, posebno u najvažnijoj vještini: kako ljubiti i biti ljubljen. Jedna od najtežih lekcija u tom smislu jest pravi smisao slobode.

Za početak, roditelji moraju pomoći svojoj djeci da prevladaju neke predrasude koje se danas mogu činiti neupitnima, poput stajališta da sloboda znači „postupanje prema vlastitim hirovima i bez ikakvih ograničenja zakonom“. [8] Ipak, pravi izazov koji se postavlja pred njih jest buditi u svojoj djeci, strpljivo i ustrajno, sklonost prema dobru koja polako ali sigurno jača. Tada djeca neće vidjeti samo teškoće u tome da čine ono što im roditelji kažu, već će razviti sposobnost da „se raduju čineći dobro“. Na ovom putu rasta, djeca ponekad neće cijeniti sve čemu ih roditelji uče. Istina je također da često roditelji moraju naučiti kako bolje odgajati svoju djecu: osoba se ne rađa sa znanjem kako biti otac ili majka. Ipak, unatoč mogućim pogriješkama u odgoju, djeca će s vremenom steći dublje poštovanje prema onome što su naučili u svom domu. Kao što je sveti Josemaria rekao u vezi s nekim savjetom koji mu je dala majka: „Mnogo godina kasnije shvatio sam koliko su te riječi bile mudre.“ [10]

Djeca će, prije ili kasnije, otkriti koliko ih roditelji vole i koliko su dobro naučili ključne stvari u životu. Epilog velikog romana Fjodora Dostojevskog Braća Karamazovi to izriče na upečatljiv način: „Nema ničeg višeg, jačeg, zdravijeg i boljeg za život u budućnosti od dobre uspomene, posebice uspomene iz djetinjstva, iz doma. Ljudi ti puno govore o tvojem obrazovanju, ali neka dobra, sveta uspomena, sačuvana iz djetinjstva, možda je najbolje obrazovanje. Ako čovjek nosi mnogo takvih uspomena sa sobom kroz život, siguran je do kraja svojih dana, a ako mu ostane samo jedna dobra uspomena u srcu, možda će ona biti sredstvo koje će nas spasiti.“ Roditelji znaju da je njihova misija sijati i strpljivo čekati da njihovi marljivi napor donesu plodove, iako možda nikada ne će vidjeti sve dobre rezultate.“

Vođe svetaca

Vođa je netko tko vodi i poučava druge kako slijediti ili otkriti put. Da bi to učinio, mora dobro poznavati teren i pratiti one koji prvi put njime putuju. Dobri vođe i učitelji oblikuju i glavu i srce. Saloma, žena Zebedejeva, pratila je svoje sinove na Kristovu putu, a bila je prisutna i pod Križem. Samo je Ivan ostao uz nju pod križem, ali Jakov je postao prvi apostol koji je dao svoj život za Isusa. Također je bila prisutna na grobu u nedjeljno jutro, zajedno s Marijom Magdalenom. A i Ivan je ubrzo stigao.

Svaki se vođa ponekad mora suočiti s kompliciranim i izazovnim putovanjem. Na putu života jedan od tih putova je odgovaranje na Božji poziv. Pratiti svoju djecu u razlučivanju njihova poziva važan je dio poslanja roditelja. Pri suočavanju s tim izazovnim korakom razumljivo se može javiti određeni strah. Sveti Josemaria rekao je grupi mladih: „Strah? Riječi svetog Ivana iz njegove prve poslanice, u četvrtom poglavlju, urezane su u moje srce: *Qui autem timet, non est perfectus in caritate* (1 Iv 4,18). Tko se boji, nije savršen u ljubavi. A vi svi znate ljubiti, pa nemate straha. Straha od čega? Znate ljubiti; stoga nemate straha. Naprijed!“ [11]

Sigurno je najveća briga majke ili oca sreća njihove djece. No, često možda već imaju stvorenu predodžbu o tome kojim putem ta sreća treba krenuti. Ponekad roditelji sanjaju o profesionalnoj budućnosti koja se ne podudara s pravim talentima njihove djece. Ili se nadaju da će njihova djeca biti dobra, ali „ne pretjerano“. Možda su zaboravili radikalne i ponekad zbunjujuće dijelove poruke evanđelja. Stoga, osobito u slučaju ako su djeca primila duboko kršćansko odgojno okruženje, „svako nas dijete iznenadi idejama i projektima koji nastaju iz te

slobode, koji nas izazivaju da preispitamo vlastite predodžbe. To je dobra stvar. Odgoj uključuje poticanje na odgovornu upotrebu slobode.“ [12]

Roditelji dobro poznaju svoju djecu—obično bolje nego bilo tko drugi. I budući da žele najbolje za njih, potpuno je prirodno i ispravno da su zabrinuti hoće li životne odluke koje donose njihovoj djeci donijeti sreću, da razmatraju budućnost svoje djece s obzirom na njihov ljudski prosperitet te da ih nastoje zaštititi i pomoći im. [13] Stoga, kada njihova djeca počnu razlučivati imaju li Božji poziv, roditelji se suočavaju s lijepom ulogom da budu razboriti vodiči. Kada je sveti Josemarija o svojem pozivu govorio svom ocu, otac mu je rekao: „Promisli još malo.” No, odmah je dodao: „Neću postavljati prepreke.” [14] Stoga, dok pokušavaju dati realistične i razborite savjete u vezi s duhovnim odlukama svoje djece, roditelji moraju naučiti poštovati njihovu slobodu i prepoznati djelovanje Božje milosti u njihovim srcima, kako ne bi postali—htjeli to ili ne—zapreka Božjim planovima.

Štoviše, djeca često ne shvaćaju koliko snažan „šok” njihov poziv može biti za njihove roditelje. Sveti Josemaria rekao je da je jedini put kada je vidio svog oca da plače bio kad mu je rekao da želi postati svećenik. [15] Roditeljima je potrebno mnogo velikodušnosti kako bi pratili svoje dijete na putu života koji je različit od onoga kojem su se nadali. Stoga ne iznenađuje da im je teško odreći se svojih planova. Ali Bog od roditelja ne traži manje nego od njihove djece: ova patnja, koja je vrlo ljudska, može također, uz Božju milost, biti vrlo božanska.

Ovi "šokovi" mogu također potaknuti na razmišljanje, kao što je sveti Josemaria znao reći, da djeca svojim roditeljima duguju devedeset posto svog poziva da vole Boga nepodijeljena srca.[16] Bog je itekako svjestan žrtve koju roditelji moraju podnijeti da prihvate ovu odluku s ljubavlju i u slobodi. Onaj koji je dao vlastitog Sina da nas spasi, razumije to bolje od bilo koga.

Kada roditelji velikodušno prihvate Božji poziv svoje djece, ne držeći ih za sebe, privlače obilne blagoslove s neba na mnoge ljude. Kroz stoljeća ovo se često događalo. Kada je Isus pozvao Ivana i Jakova da ga slijede i ostave sve, pomagali su svom ocu da popravi mreže. Zebedej je nastavio raditi na mrežama, možda pomalo uznemiren, ali dopustio im je da odu. Vjerojatno mu je trebalo neko vrijeme da shvati da sam Bog ulazi u njegovu obitelj. No, kolika bi u konačnici bila njegova radost da vidi svoju djecu sretnu u ovoj novoj "ribarskoj" pustolovini, u "morima bez obala" apostolata.

Potrebniji nego ikad

Kada kći ili sin donese važnu odluku za svoj život, roditelji su potrebniji no ikad. Majka ili otac često mogu prepoznati, čak i izdaleka, tragove tuge u svojoj djeci, kao što mogu osjetiti i autentičnu radost. Stoga mogu imati nezamjenjivu ulogu u pomaganju svojoj djeci da budu sretni i vjerni.

Kako bi izvršili ovu novu ulogu, prvo što trebaju učiniti je prepoznati dar koji su primili. Razmatrajući to u Božjoj prisutnosti, shvatit će da "nije 'žrtva' za roditelje kada Bog traži njihovu djecu. Niti je onima koje On poziva žrtva slijediti ga. Naprotiv, to je ogromna čast, motiv za veliki i sveti ponos, znak prednosti, vrlo posebna naklonost koju je Bog pokazao." [17] Oni su ti koji su omogućili ovaj poziv, koji je nastavak dara života. Stoga je sveti Josemaria govorio roditeljima:

"Čestitam vam, jer je Isus uzeo ove dijelove vašeg srca—u potpunosti—za Sebe samog... za Sebe samog!" [18]

Roditeljska molitva tada dobiva veliku važnost u Gospodnjim očima. Koliko primjera ovog divnog posredovanja možemo pronaći u Bibliji i povijesti. Povjerljiva i ustrajna molitva svete Monike za obraćenje njenog sina Augustina možda je najpoznatiji primjer; ali u stvarnosti postoji bezbroj primjera. Iza svakog poziva "uvijek stoji nečija snažna i intenzivna molitva: bake, djeda, majke, oca, zajednice... Pozivi nastaju u molitvi i od molitve; i samo kroz molitvu mogu ustrajati i donositi plodove." [19] Kada se jednom krene putem poziva, ustrajavanje do kraja uvelike ovisi o molitvi onih koji tu osobu najviše vole.

A uz molitvu, roditelji trebaju ostati blizu svojoj djeci. Kada djeca vide da se roditelji zanimaju za njihovo novo poslanje u životu, to uvelike pomaže u jačanju njihove vjernosti. Često roditelji imaju snažnu želju, iako to ne govore izravno, pomoći i sudjelovati u sreći svoje kćeri ili sina na ovom putu darivanja sebe. Oni trebaju doživjeti plodnost svojih života. Ponekad će djeca biti ta koja na pobjednički način traže savjet, pomoć ili molitvu. Koliko je priča o očevima i majkama koji kroz poziv svoje djece otkrivaju svoj vlastiti poziv na svetost!

Plod sebedarja Jakova i Ivana je neizmjeran. No, možemo biti sigurni da ova dva stupa Crkve svoj poziv duguju najprije svojim roditeljima. Jakov je donio Božju ljubav do samih krajeva poznatog svijeta, a Ivan ju je navijestio riječima koje su među najljepšim ikad napisanim stranicama o toj Ljubavi. Svi mi koji smo primili vjeru zahvaljujući njihovom sebedarju, trebali bismo osjećati duboku zahvalnost prema bračnom paru s obala Galilejskog mora. Imena Zebedeja i Salome bit će ponavljana, zajedno s imenima apostola, do kraja vremena.

„Uzmite i jedite od ovoga svi, ovo je moje tijelo koje će se predati za vas.“[20] Majke i očevi koji istinski vole Boga i koji su vidjeli kako se njihovo dijete potpuno darovalo Njemu imaju jedno dublje razumijevanje Gospodinovih riječi za vrijeme pretvorbe. Na neki način oni ih doživljavaju u vlastitim životima. Dali su svoje dijete kako bi drugi imali hranu i život. Tako njihova djeca na neki način „umnažaju“ njihovo vlastito majčinstvo i očinstvo. Govoreći ovaj novi „da“, oni se stapaju s djelom otkupljenja, koje kulminira Kristovim „da“ u Muci, a koje je započelo, u skromnoj kući, s Marijinim „da“.

Diego Zalbidea

[1] Sveti Pavao VI., Apostolska pobudnica Evangelii nuntiandi (8. prosinca 1975.), br. 82. Usporedi također Sv. Ivan Pavao II., Apostolsko pismo Novo millennio ineunte (6. siječnja 2001.), br. 40; Benedikt XVI., Homilija na otvaranju Sinode biskupa o novoj evangelizaciji, 7. listopada 2012.; Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium (24. studenog 2013.), br. 27.

[2] Fernando Ocáriz, Prelatovo pismo, 4. lipnja 2017.

[3] Usp. Katekizam Katoličke Crkve, 1655-1666.

- [4] Sveti Josemaria, Osobne bilješke, br. 1752.
- [5] Sveti Josemaria, Put, br. 27.
- [6] Sveti Josemaria, Prijatelji Božji, br. 184.
- [7] Franjo, Opća audijencija, 4. veljače 2015.
- [8] Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 9. siječnja 2018., br. 5.
- [9] Doprijeti do osobe u cijelosti: uloga emocija (I). Dostupno na opusdei.org.
- [10] Sveti Josemaria, bilješke s obiteljskog okupljanja, 17. veljače 1958.
- [11] Sveti Josemaria, bilješke s okupljanja mladih, studeni 1972.
- [12] Franjo, Apostolska pobudnica Amoris Laetitia, 19. ožujka 2016., br. 262. Sveti Josemaria govorio je o ovoj zabrinutosti na humorističan način: "Tek što dijete dođe na svijet, mama već planira da ga oženi za neku djevojku, i oni će ovo ili ono. Otac razmišlja o dječakovoj karijeri ili o tome da ga uključi u posao. Svaki od njih napiše roman, divan romantičan roman. Kasnije, dječak odraste, postane pametan, ispadne dobar jer su njegovi roditelji dobri, a onda im kaže: Taj vaš roman mi se ne sviđa. I onda imamo pravi par histerija" (Bilješke s okupljanja obitelji, 4. studenog 1972.).
- [13] Idiomatski izraz koji je ovdje upotrijebio Sveti Josemaria je "de tejas abajo" — "u svjetlu briga ovog svijeta". Usporedi Javier Echevarría, Memoria del Beato Josemaría Escrivá, Rialp, Madrid 2000, str. 99.
- [14] Ana Sastre, Tiempo de caminar, Rialp, Madrid, 1989., str. 52.
- [15] Usp. Andres Vazquez de Prada, The Founder of Opus Dei, vol. I, str. 73.
- [16] Usp. Sveti Josemaria, Razgovori, br. 104.
- [17] Sveti Josemaria, Kovačnica, br. 18.
- [18] Riječi Svetog Josemarije prilikom susreta s nekim obiteljima, 22. listopada 1960.
- [19] Franjo, Regina Caeli, 21. travnja 2013.
- [20] Roman Missal, Euharistijska molitva.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (VIII): Je li moja odluka bila ispravna?

Netom nakon Isusova susreta s mladim bogatašem apostoli su osupnuti kako je završio jer mladić *odlazi žalostan* (Mt 19:22ff). Učenici su očito smeteni kako Isus pristupa mladom bogatašu. On nije ucviljen, tek se iz njegova pogleda može nazreti bol, *teško će bogataš u kraljevstvo nebesko*. Potom Petar, govoreći u ime nekolicine, upita: *Evo, mi sve ostavimo i pođosmo za tobom. Što ćemo za to dobiti?* Na tragu tih misli, istom prisnošću vjernog prijatelja, u trenucima kušnje pri nastanku Djela, sveti Josemaria utječe se Gospodinu: „Što će biti s nama? ... Što ćeš nam sada učiniti? Ne možeš napustiti one koji te slijede!“ (1)

Što će biti sa mnom?

Nerijetko, netom nakon odabira zvanja, kao i na početku svakog drugog puta, mogu nas nagrizati sitne sumnje. Gotovo redovito kada Svevišnji dopusti našem srcu da se uskomeša i kada oćutimo da bi izabrani put mogao biti istinski, sve još jednom nanova promišljamo.

Što se krije iza navedene sumnje? Ponajprije, strah je potpuno prirodan. Bojimo se života i naše odluke. Ne znamo što nosi budućnost i što nas čeka na odabranom putu jer njime još nismo kroćili. Sumnja je znak želje za valjanom odlukom, nastojanjem da živimo poštenim životom i iza sebe ostavimo vidljiv trag. Štoviše, težnje za uzvišenim i lijepim, čežnje za potpunim predanjem i mirom. No, stvarni razlog još je tajanstveniji i jednostavniji: Bog traži nas, a mi žudimo Njega. Strah nikada ne dolazi od Boga, nego ga uvijek uzrokuje mi sami. Smeteni smo jer naša krhkost u izravnom susretu s tako neizmjernom Ljubavlju pobuđuje u nama misao da takvu Ljubav nismo kadri doseći.

Kada Petar pita Isusa „što će biti s nama ako krenemo tvojim putem“, ili kada to isto pita za sebe sveti Josemaria, ili bilo koji drugi kršćanin, što Isus odgovara? Isus govori izravno našim srcima, glasom ispunjenim radošću i ljubavlju. On nas uspoređuje s nadničarima u Božjem vinogradu koje Bog nikada ne zaboravlja. Stoga što smo neprestance suoćeni s najrazlićitim pustolovinama, opasnostima, ogranićenjima, izazovima i naporima, potrebno je, kako bismo ostvarili vlastitu sreću, nadišli skućenost, spoznali da sami ne možemo ništa te se posvetili nećemu velićanstvenijem. Kao da vidimo Isusov pronicav pogled kad izgovara rijeći koje još uvijek odjekuju u mnogim srcima: *I tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, strostruko će primiti i život vječni baštiniti*. (Mt 19:29) Bog nikada ne daje polovićno.

Usprkos tomu ne možemo očekivati da će nam biti kristalno jasno i do posljednje pojedinosti rečeno, što nam je činiti. Iako je Bogu znana naša budućnost, On se pouzda u nas. „Ako je netko nesiguran je li izabrano zanimanje u skladu s Božjim pozivom, neminovno je moliti za 'prosvjetljenje' Duha Svetoga“. Jer, ako onaj koji nam pomaže pri izboru zanimanja (primjerice, duhovni vođa) ne nalazi nikakvu objektivnu prepreku i ako smo vođeni Providnošću (najčešće preko drugih ljudi), tada je, uz stalno zagovaranje za „prosvjetljenje“, važno moliti Duha Svetoga i za „ustrajnost“ jer samo time možem gajiti osobnu slobodu, koja je nužni preduvjet za vršenje djelatnosti nadahnute Duhom Božjim. (2)

Nismo sami: Crkva je uz nas

Pri odabiru poziva nikada nismo sami jer svako zvanje nastaje i oblikuje se u Crkvi. Dok nas na našem putu Bogu, On preko Majke Crkve nadahnjuje i poziva, Crkva nas objeručke prihvaća i podupire.

Crkva nadahnjuje. Bog se nerijetko objavljuje preko ljudi koji su svojim životima urezali upečatljivu brazdu, naznačili put samodarivanja. Njihovi životi, ideali i uvjerenja nadahnjuju nas i potiču, navode na odricanja i smisleniji život, život ispunjen ljubavlju. Njihova zvanja dio su Božjeg plana, djelovanja Duha Svetoga koji i nama utire put.

Crkva zove. „Bog ne pita za dopuštenje da nam 'zakomplicira' život. Ulazi ... i gotovo.“ (3) On to nerijetko čini tako da djeluje kroz svoju smionu djecu koja nas potiču na duboka promišljanja kako svoj život predati Njemu. Isus uspoređuje Kraljevstvo Božje s veličanstvenom gozбом želeći da na njoj sudjeluju svi, pozvani i nepozvani (cf. Lk 14:15-24). Štoviše, nerijetko Bog ljudskim srcima govori posredstvom *vanjskog poziva*.

Svako zvanje koje je u skladu s Crkvom i nastalo kao odgovor ljubavi vodi ka svetosti. Stoga je najbolji poziv onaj na koji se odazove osoba sama. Ipak, put nije unaprijed ucrtan. Posvetiti život Bogu moguće je kako celibatom, tako i brakom. Smjer puta zacrtan je i prije konačne odluke, oblikuje se tijekom našeg života osobnim iskustvima. Izabrali možemo jer smo slobodni, izbor nije ništa drugo doli vlastiti konačni odabir. Sloboda nam je Kristom darovana: *a onda dođi i idi za mnom ...* (Mt 19:21).

No, što je to što nas u konačnici navodi da u pregrštu najrazličitih zvanja odaberemo baš to jedno? To što slobodno čeznemo za uzvišenošću, uzvišenošću Božje ljubavi. Po riječima svetog Ignacija iz Antiohije: „Kršćanstvo ne počiva na snazi riječi, nego na veličanstvu“ (4), veličanstvu Kristove ljubavi. Uz potpuno predanje dovoljno je tek neustrašivo kročiti putem Crkve u svoj ljepoti i jednostavnosti kako bismo dosegli željeno veličanstvo Kristove ljubavi (cf. Mk 10:21). Kako se, kao što je već istakao grčki filozof „isto prepoznaje po istome“ (5), nešto u srcu svake osobe, vrlo prisno i duboko, čak vrlo tajanstveno za samu osobu, vezuje njezin život s putem Crkve. Uvjerljiva predanost drugih kršćana nerijetko nas potiče da se približimo Kristu i predamo mu srca. Svetost drugih ljudi budi u nama misao: „Možda i ja ...“ Čujemo evanđeoski poziv „dođi i vidi“, koji nas potiče da se odazovemo ovdje i sada (Usp. Iv 1:46).

Crkva pozdravlja i prati. Svaka osoba, čak i bez posebnog zvanja, može krenuti putem služenja i samoodricanja, bilo u celibatu ili braku, svećeništvu ili

kršćanskoj zajednici. Odabir zvanja tek je propitivanje motiva, mogućnosti i prikladnosti osobe za određeno zanimanje.

Ispravan odabir budućeg zanimanja iziskuje i potporu subraće, ponajprije duhovnog vođe. Prije donošenja konačne odluke neophodno je i posavjetovati se s vodećim ljudima nekih crkvenih institucija. Jedna je od zadaća Crkve skrbiti za odgovarajuće mjesto svakog pojedinca. Promislimo li pomnije, uviđamo da je pri odabiru našeg budućeg životnog puta Božji blagoslov imati ljude kojima možemo vjerovati i koji nama vjeruju. Osobe koje nas istinski poznaju mogu nam mirne duše reći: „Potrudi se, ti to možeš, imaš i mogućnosti i dar i ako uistinu želiš taj poziv, možeš ga i prihvatiti“, ili isto tako: „Možda to i nije tvoj put...“

Svako zvanje dobrobit je za obje strane, kako za osobu koja ga vriši, tako i za Crkvu kojoj služi. Bog Otac sa svojom providnošću natopljenom ljubavlju pomno prati svaku osobnu sudbinu. Snagom Duha Svetoga u Crkvi se osnivaju institucije i utiru putevi svetosti koji su svojim posredstvom vjernicima od neizmjerne pomoći. U konačnici, Duh Sveti je taj koji u određenom trenutku života osobu poziva da svojom posvećenošću obogati utabane crkvene staze.

„Skok“ u vjeru: povjerenje u Boga

Opazivši mnoštvo koje ga slijedi, Isus upita Filipa: *Gdje da kupimo kruha da ovi blaguju?* (Iv 6:5). Apostoli vrlo brzo uviđaju da ne mogu nahraniti mnoštvo jer nemaju ništa više doli što je donio dječak: *pet ječmenih kruhova i dvije ribe*. Isus uzima kruhove i njima nahrani sve te govoraše učenicima o onom što je preostalo: *Skupite preostale ulomke da ništa ne propadne* (Iv 6:12). Samo nam Isus može zajamčiti da ništa u našem životu nije izgubljeno, sve služi čovječnosti, na nama je tek predati se. Tada se događaju čudesa, od kojih najveću blagodat imamo mi sami.

Predanje Bogu, otvaranje vrata našega života Njemu budi u nama suosjećanje za one koji poput ovaca bez pastira čeznu za Njim. Kroz vjeru u Njega sagledavamo da se On oslanja na nas da ćemo Njegovu ljubav prenijeti na sve potrebite, da ćemo se odvažiti početi jer svrhu mi sami nikada ne možemo osmisliti. Kročiti putem prvi puta vjerujući da ćemo uz Njegovu pomoć napredovati predajući se u Njegove ruke, oslanjajući se na Nj. No, kako Bog nije nametljiv, s naše je strane neophodno nešto poput „skoka vjere“. (6)

Zasigurno, pri izboru zvanja valja o svemu pomno razmisliti. To je ono što se u Crkvi naziva vrijeme razlučivanja. No, ne smijemo smetnuti s uma da „razlučivanje nije izolirana samoanaliza ili oblik samoljubne introspekcije, nego da je stvarni motiv vjerodostojno životno opredjeljenje usmjereno na susret s Božjom Tajnom, koja nam pomaže odazvati se Njegovu pozivu, za dobrobit naše braće i sestara“ (7). Smisao našeg poziva jest nadići sebe sama, živjeti onostran vlastite udobnosti i sigurnosti.

Kada se odlučimo na skok padobranom, kako bismo mogli lagano sletjeti, neophodno je da se padobran pravovremeno otvori. Ali, ponajprije moramo skočiti iz aviona zatvorena padobrana. Slično tomu, naš poziv podrazumijeva i predanost Bogu, a i naš vlastiti pothvat. Govoreći o trojici Mudraca, sveti Ivan Zlatousti bilježi: „Dok su tri kralja bila u Perziji vidjeli su zvijezdu. Tek kada su napustili svoje domove ugledali su Njegovu Zvijezdu. Da su ostali u svojoj zemlji najvjerojatnije ne bi vidjeli ništa više doli obične zvijezde.“ (8)

“Svjestan si da tvoj put nije baš jasan. Nije jer, ako Isusa ne slijediš izbliza, tapkaš u tami. – Što odgađaš s odlukom?” (9) Tek ako uistinu živimo odabrani put, možemo ga i slijediti. Da bismo ugledali Njegovu zvijezdu, potrebno je odvažiti se, krenuti na put jer su Božji planovi uvijek iznad nas. Jedino predani Njemu kadri smo djelovati. No, ne možemo se odmah potpuno prepustiti, potreban je rast, a za rast je potrebna vjera: *Bez mene ne možete učiniti ništa* (Iv15:5), a sa Njim možemo sve.

Stoga je očito da griješe svi oni koji u mladosti nisu kadri donijeti odluku iščekujući konačno prosvjetljenje kojim putem im je krenuti. Uz to, današnji mladi smeteni su i osobitim zaprekama; slikaju neprestance sebe same, promatraju se u najrazličitijim snimkama tako da nerijetko misle da sami sebe izvanredno i poznaju. Međutim, za iznalaženje vlastitog sebstva neophodno je spoznati i *ono što za sada ne vidimo*, a to je otajstvo Božje prisutnosti i Njegove ljubavi prema svakom pojedincu. Živjeti smisleno znači otkriti i napustiti sebe te se pouzdati u Tajnu, prihvatiti logiku i način razmišljanja koje za sada ne možemo u potpunosti shvatiti.

Bog postupno ispisuje naše životopise. No, povjerenje koje ne suspreže ni pred čime, put je kojim možemo ostvariti sve snove, utažiti čežnju za Bogom. Prepustimo li da nas vodi Duh Sveti, poput odane djece Božje, (usp. Rim 8:14) naš će život doseći obzorja koja nikada nismo mogli predmnijevati. To je put Mudraca, Marijin put, mlade djevojke pozvane postati Majkom Božjom, Josipov put, stolara kojeg Bog prihvaća kao svog oca, kao i put učenika koji savladavaju početne poteškoće i sumnje udarajući temelje buduće Crkve, te put nebrojenih kršćana koji su bili prije nas ili kroče sada s nama. **Tko je taj tko bi na početku svog života mogao uvidjeti Božju tajanstvenost? Ona se tek na kraju jasno spoznae i to samo ako smo se na početku odvažili “baciti” se u snažne ruke Boga Oca i odreći se vlastite lažne sigurnosti. (10)**

Stoga, nakon što izaberemo naš poziv i promislimo njegove osnovne značajke, neosporno je, ako želimo napredovati, učiniti „skok vjere” i reći „da“. Kako tijek promišljanja vrijedi privesti kraju, Crkva predviđa, vođena mudrošću stečenom stoljetnim iskustvom, niz koraka koji mogu biti od pomoći da izabran poziv najviše što je moguće odgovara sposobnostima dotične osobe. Na taj način srce je mirno, a iznjedrena odluka čvrsta jer je temeljena na vjeri u Boga, vođena putem samoodricanja. Zorno je stoga da nikada ne možemo dvojiti u Boga, nego vjeujemo u Boga i Crkvu jer sumnja može nagrizzati tek nas same.

Potrebno je pomno promisliti što smo i što sve imamo te potom dati sve, kao u prisposobi o talentima (usp. Mt 25:14-30). Za sebe ne smijemo ništa zadržati jer i dano nam je da umnažamo i dijelimo. To je temelj zrele i iskrene odluke; sve dati, potpuno se predati u Božje ruke ne zadržavajući ništa za sebe i znajući da će takvo sebedarje iznjedriti mir i radost koje mi sami ne možemo postići. Time nedvojbeno odluka počinje zadobivati vidljive konture i mi uviđamo da smo na istinskom putu.

Razmišljajući o svom poslanju Marija pita anđela: *Kako to može biti kada ja muža ne poznajem?* (Lk 1:34) Anđeo je glasnik, posrednik i iza njegova poziva odjekuje glas Božji. Marija ne postavlja uvjete, ona tek pita kako bi bila sigurna u to što

čini. Kako to što joj anđeo govori nadilazi ljudsku spoznaju, anđeo joj jamči djelovanje Duha Svetoga kao i to *da Bogu ništa nije nemoguće* (Lk 1:37). Ako i naša Majka postavlja pitanja, ne iznenađuje da i mi kada u srcima oćutimo prisutnost Božju, tražimo savjet. Što mi je činiti kako bi Mu predao svoj život? Što misliš kojim putem mi je kročiti kako bih bio radostan? Kako je prekrasno tražiti savjet koji će nam pomoći reći „da“ zračeći slobodni i ispunjeni povjerenjem u Boga. Cijeli se predati u Njegove ruke: *Neka bude volja Tvoja*.

[1] Andres Vázquez de Prada, Utemeljitelj Opusa Dei, sv. III, Scepter, str. 27-28 (prikaz, ostalo).

[2] Fernando Ocariz, “Poziv u Opusu Dei kao poziv u Crkvi,” u Opus Dei u Crkvi, Four Courts Press – Scepter Publishers, 1994., str. 89.

[3] sveti Josemaria, Kovačnica, br. 902.

[4] sveti Ignacije Antiohijski, Pismo Rimljanima, br. 3.

[5] Aristotl, De Anima I, 2.

[6] sveti Josemaria, Put, br. 902.

[7] papa Franjo, apost. pobudnica Gaudete et exsultate (19. ožujka 2018.), br. 175

[8] sveti Ivan Krizostom, Homilije o svetom Mateju, VII, 5.

[9] sveti Josemaria, Put, br. 797.

[10] Usp. sveti Josemaria, Križni put, sedma postaja

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (IX): Mi smo apostoli!

Apostolska avantura koju je Isus započeo u svijetu počela je u Kafarnaumu. Znamo da su barem četiri od dvanaestorice apostola bili ribari iz toga grada. „Prvi apostoli, kada ih je naš Gospodin pozvao, bili su uz staru lađu i popravljali poderane mreže. Gospodin im je rekao da ga slijede i *statim*, odmah, *relictis omnibus*, ostavili su sve-sve! – i pošli za njim...”[1]

Isusove riječi kada je pozvao prve apostole označile su put koji će zauvijek promijeniti tijek povijesti: „Pođite za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi“ (Mk 1,17). Ne ide u detalje. Oni će i dalje biti ribari, ali od sada će loviti drugu vrstu „riba“. I upoznat će druga „mora“, ali vještine koje su naučili u svom poslu bit će i dalje korisne. Doći će dani povoljnih vjetrova i obilnog ulova, ali i dani kada ništa ne ulove, ili kada uhvate samo nekoliko riba te se vrate na obalu s osjećajem da su ostali praznih ruku. Međutim, nije presudna količina ribe ili ono što ljudi smatraju uspjehom ili neuspjehom; važno je ono što će oni postati. Od samog početka, Isus želi da budu svjesni svog novog identiteta, jer poziva ih ne samo da nešto rade—nešto lijepo i izvanredno—nego da budu netko tko ima poslanje biti „ribarima ljudi“.

„Sve za evanđelje“

Kad odgovaramo na Božji poziv naš identitet se preoblikuje. „To je novi pogled na život“, rekao je sveti Josemaria. Svijest da nas Isus osobno poziva da sudjelujemo u njegovom poslanju budi u svakom čovjeku želju „posvetiti svoje najuzvišenije energije aktivnosti koja s vremenom postaje način života“. Tako, malo po malo, „poziv nas vodi, a da toga nismo ni svjesni, do toga da zauzmemo poziciju u životu koju marljivo i radosno čuvamo do trenutka smrti. I daje našem radu smisao poslanja.“[2] S vremenom to oblikuje naš način bivanja i djelovanja, naš pogled na svijet i čini nas sretnima.

Mons. Ocáriz rekao je snažne riječi: „Mi se ne bavimo apostolatom, mi jesmo apostoli!“[3] Apostolsko poslanje ne zauzima određeno vrijeme ili mjesto u našem osobnom životu, nego zahvaća sve što činimo i dolazi u svaki kutak našeg života. Sv. Josemaria je u Djelu od samog početka na tome inzistirao: „Ne zaboravite, sinovi moji, da nismo duše koje su se spojile s drugim dušama da bismo učinili nešto dobro. To je mnogo... a opet malo. Mi smo apostoli koji izvršavamo Kristovu obvezujuću zapovijed.“[4]

„Jao meni ako evanđelja ne navješćujem!“ povikao je sveti Pavao (usp. 1 Kor 9:16-23). To je bilo uvjerenje koje je nosio duboko u duši. Ovaj ljubavni impuls bio je za njega i poziv i dužnost: „Jer što navješćujem evanđelje nije mi na hvalu, ta dužnost mi je.“ Stoga je jedina nagrada koju traži „da propovijedajući pružam

evanđelje besplatno“, jer sebe vidi kao „slugu svih, da ih što više steknem.“ Pavao nam otvara svoje srce: on je posljednji od apostola, nevrijedan i bez zasluga, ali ipak apostol. Stoga za njega nema okolnosti u kojoj ne može biti apostol: „Sve činim zbog evanđelja.“ To je njegovo „uvodno pismo“, tako želi biti viđen: „Pavao, sluga Isusa Krista, pozvan za apostola, odlučan za evanđelje Božje“ (Rim 1:1).

Na sličan način apostolat za kršćanina nije samo „zadatak“ ili aktivnost u kojoj će provesti određeni broj sati dnevno, niti nešto važno što treba obaviti. To je potreba koja proizlazi iz srca koje je postalo „jedno tijelo, jedan duh u Kristu“, [5] u jedinstvu s cijelom Crkvom. Biti apostol „nije i ne može biti počasni naslov. To konkretno i dramatično uključuje čitav život osobe.“ [6] Ponekad će nam biti potrebno ohrabrenje i savjeti drugih ljudi u našim naporima da objavimo Krista. No, budući da znamo da je naš poziv dar od Boga, trebali bismo ga moliti da apostolat iz našeg srca teče prirodno kao voda iz izvora (usp. Iv 4:14).

Sol, svjetlo i kvasac svijeta

Naš Gospodin često je koristio prispodobe kako bi svojim učenicima objasnio ulogu koju će imati u svijetu. „Vi ste sol zemlje ... vi ste svjetlo svijeta“ (usp. Mt 5:13-14). Drugom prilikom je Isus govorio o kvascu—kako mala količina kvasca uskisne cijelo tijesto (usp. Mt 13:33). Jer takvi Isusovi apostoli moraju biti: sol koja donosi radost, svjetlo koje pomaže drugima da se usmjere, kvasac koji čini da cijela masa raste. Tako je sveti Josemaria zamišljao apostolat svojih kćeri i sinova: „Imate poziv od Boga na konkretan put: da se smjestite na svim raskrižjima svijeta, s vašim srcem u Bogu. I da tamo budete kvasac, sol, svjetlo svijetu. Da obasjavate, da dajete okus, da budete kvasac, da podižete.“ [7]

Vjernici Opusa Dei, kao i mnogi drugi obični kršćani, obavljaju svoj apostolat usred svijeta, s prirodnošću i diskrecijom. Iako to ponekad izazva nesporazume, oni pokušavaju ostvariti ove Isusove prispodobe u svom životu. Sol se ne vidi kada je dobro pomiješana s jelom; daje okus hrani koja bi inače bila bezukusna, iako je kvalitetna. Isto je tako i s kvascem; daje volumen kruhu, a da ga nitko ne primijeti. Svjetlo se, pak, „stavlja na svjetiljku da svijetli svima u kući“, i uvijek je „pred ljudima“ (Mt 5:15-16). Međutim, ne traži pažnju za sebe, nego je usmjerava na ono što želi obasjati. Kršćani bi trebali uživati u društvu drugih, dijeleći njihove snove i planove. „Mi, koji smo sol i svjetlo Kristovo, trebali bismo se osjećati nelagodno kad nismo okruženi ljudima.“ Ova otvorenost također znači druženje s onima koji ne misle kao mi, s mirnom željom da u njihovim srcima ostavimo „Božji pečat“. [9] To ćemo činiti na način kako nam to Sveti Duh sugerira: ponekad kratkom molitvom za njih; ponekad prijateljskom riječju ili gestom...

Apostolska učinkovitost nečijeg života ne može se svesti na brojke. Mnogo plodova ostaje skriveno, a mi nikada nećemo znati za njih u ovom životu. No, sa svoje strane trebamo uvijek iznova njegovati želju živjeti usko povezani s našim Gospodinom. „Moramo prolaziti kroz život kao apostoli, sa svjetlom Božjim i soli Božjom. Bez straha, s prirodnošću, ali s tako snažnim unutarnjim životom i tako uskom povezanošću s našim Gospodinom da dajemo svjetlost i izbjegavamo kvarenje i tamu.“ [10] Sam Bog će oploditi naše napore, a mi nećemo gubiti vrijeme brinući zbog vlastitih mana ili vanjskih poteškoća: da nas ljudi ne razumiju, da su nas počeli kritizirati, da je put naporan, da je jezero preveliko, da ne možemo napredovati u ovoj oluji...

Ljudi inicijative

Kada ponovno razmotrimo popis dvanaest apostola, shvatimo koliko su oni bili različiti jedni od drugih, s vrlo različitim osobnostima. Isto je tako s muškarcima i ženama koje je Crkva kanonizirala, a tako je i kad promotrimo živote mnogih običnih ljudi koji slijede našeg Gospodina s diskretnim, ali odlučnim predanjem. Svi su oni različiti, a u isto vrijeme, svi su oni apostoli, vjerni, zaljubljeni u našeg Gospodina.

U predanju Bogu ne gubimo svoje osobne darove i osobitosti; naprotiv, jer “kada Gospodin razmišlja o svakome od vas i o tome što vam želi dati, on vas vidi kao svog bliskog prijatelja. I ako planira dati milost... sigurno će to biti dar koji će vam donijeti više radosti i uzbuđenja nego išta drugo na ovom svijetu. Ne zato što će taj dar biti rijedak ili izvanredan, nego zato što će savršeno odgovarati vama. Savršeno će odgovarati cijelom vašem životu.”[11] Stoga oni koji odluče slijediti našeg Gospodina shvaćaju, kako godine prolaze, da milost, praćena njihovim osobnim naporima, transformira čak i njihov karakter, olakšavajući im ljubav i služenje svim ljudima. To nije rezultat volje i težnje za idealom savršenstva. Naprotiv, to je rezultat Kristove ljubavi u životu apostola.

Nedugo nakon izbora za Prelata, mons. Javier Echevarría upitan je o osobnom životu uz Osnivača i njegovog prvog nasljednika: “Jeste li mogli biti što jeste?” Njegov odgovor vrlo je dirljiv, odražava gledište nekoga tko se osvrće na svoj život i vidi sve što je Bog učinio u njemu. “Da, sigurno sam živio svoj vlastiti život. Nikada ne bih mogao ni sanjati o tako ispunjenom životu kao što sam ga imao. Da sam bio sam, moji horizonti i ciljevi bili bi mnogo uži... Ja, kao čovjek svog vremena, kao kršćanin i svećenik, imao sam vrlo bogat osobni život. I moje srce je otvoreno cijelom svijetu, zahvaljujući životu uz dva čovjeka [sv. Josemariju i blaženog Álara] s tako velikim kršćanskim srcem.”[12]

Osoba koju Krist šalje i koja dopušta da On odredi smjer njenog života nikada ne smije zaboraviti da On očekuje odgovor koji je duboko slobodan. Prvenstveno slobodan od sebičnosti, ponosa i želje da se ističe. Ali također slobodan da stavi na raspolaganje sve svoje talente, inicijativu i kreativnost. Kao što je sv. Josemaría rekao, “jedna od najjasnijih karakteristika duha Opusa Dei je njegova ljubav prema slobodi i prema potrebi da razumijemo druge.”[13]

No, ovaj duh slobode ne znači “djelovati u skladu s vlastitim hirovima i bez ikakvih ograničenja od strane zakona,”[14] kao da je sve što ne dolazi od nas nametanje kojeg se moramo osloboditi. Naprotiv, znači djelovati u istom Duhu kao Isus: “Jer siđoh s neba ne da činim svoju volju, nego volju onoga koji me posla” (Iv 6,38). Ako bi se na apostolat gledalo kao na samo još jednu “aktivnost,” postojala bi opasnost da se osjećamo ograničeni uputama onih koji koordiniraju apostolske inicijative. Nasuprot tome, osoba koja shvati da je poslana od Krista zahvalna je na pomoći i poticaju koje Bog pruža kroz njegove mnoge instrumente. Živjeti s duhom slobode znači dopustiti da nas oblikuje i vodi Duh Sveti, koji također koristi one koje je stavio uz nas.

Oslobođenje duha vodi nas da budemo „ljudi inicijative” kada se suočavamo s izazovima apostolskog poslanja: to znači da to ne činimo s pasivnim stavom, nego s uvjerenjem da je ovaj izazov ono što Bog od nas sada traži i što odgovara nama kao apostolima. Tako, kontinuirano, u svakodnevnim situacijama našeg života,

možemo osjetiti „svježi povjetarac” Duha, koji nas potiče da se zaputimo „u dubinu” (Lk 5,4), kako bismo nastavili s njim čudesnu povijest Božje ljubavi prema nama.

Kad bi naša misija bila „provoditi apostolat”, mogli bismo pasti u napast staviti je sa strane kada se suočimo s opsežnim poslovnim projektom ili bolešću, ili uzeti apostolske „odmore”. No, „mi jesmo apostoli!” — to je naš život! Stoga ne bi imalo smisla izaći na ulicu i ostaviti kod kuće našu želju za evangelizacijom. Dakako, apostolsko poslanje često će zahtijevati napor i hrabrost da prevladamo naše strahove. Ipak, ovaj unutarnji otpor ne bi nas smio uznemiriti, jer Duh Sveti potiče, u srcima onih koji su mu poslušni, autentičnu apostolsku spontanost i kreativnost, pri čemu sve u našem životu postaje prilika za apostolat.

Stječemo „svijest da smo na straži na ispostavi,” [15] u stalnom „bdijenju ljubavi, ostajući budni i spremni, radeći marljivo.” [16] To je „bdijenje ljubavi,” stoga ne smijemo postati tjeskobni ili nervozni. Imamo u rukama čudesnu misiju koja nas usrećuje i donosi sreću onima oko nas. Radimo u Gospodnjem vinogradu i sigurni smo da je poduhvat njegov. Ako ikada osjetimo manjak mira u svojoj duši ili prekomjernu napetost, to je trenutak da se približimo njemu i kažemo: „Radim ovo za Tebe; pomози mi da radim smireno, sa sigurnošću da ćeš Ti učiniti sve.”

Božanska svjetlost koja daje toplinu

U prisposobi o pozvanima na svadbenu svečanost, kada otac sazna da su neki od pozvanih gostiju dali izgovore zbog kojih ne dolaze, zapovijeda svom sluzi da dovede „prosjake, sakate, slijepe i hrome” (Lk 14,21). Svadbena dvorana počinje se puniti, no još uvijek ima mjesta za druge goste. Tada kaže svom sluzi: „Idi na puteve i među ograde i prisili ih neka uđu, da mi se napuni kuća” (Lk 14,23). „Natjeraj ljude da uđu,” *compelle intrare*: njegova želja išla je do tog ekstrema.

Zapovijed je kategorička jer je poziv na spasenje univerzalan. Sveti Josemaria je rekao: „To nije fizičko tjeranje, nego obilje svjetla, nauka. To je duhovni poticaj tvoje molitve i rada, koji autentično svjedoče nauk. To su sve žrtve koje prinosiš. To je osmijeh koji dolazi na tvoje usne jer si dijete Božje: tvoje sinovstvo, koje te ispunjava mirnom srećom (iako će ponekad tvoj život imati i padove), koju drugi vide i na kojoj zavide. Dodaj tome svoje ljudsko držanje i šarm, i evo sadržaja *compelle intrare*.” [17] Dakle, nije riječ o prisiljavanju nego o uvijek novoj kombinaciji molitve i prijateljstva, svjedočanstva i velikodušne žrtve — radosti koja se dijeli, ljudskoj toplini koja slobodno privlači druge.

Bog djeluje „privlačenjem,” [18] dosežući duše kroz radost i privlačnost u životu kršćana. Stoga je apostolat ljubav koja se prelijeva. Srce koje zna voljeti zna privući druge: „Privlačimo sve svojim srcem,” rekao je sveti Josemaria. „Zato tražim da svatko ima jako veliko srce: ako volimo duše, privući ćemo ih.” [19] Doista, ništa ne privlači tako snažno kao autentična ljubav, osobito u vremenu kada mnogi ljudi nikada nisu iskusili toplinu Božje ljubavi. Pravo prijateljstvo je „način vršenja apostolata koji je sveti Josemaria našao u evanđeljima.” [20] Filip je privukao Bartolomeja; Andrija je doveo Petra; a ljudi koji su donijeli uzetoga Isusu u Kafarnaumu sigurno su bili njegovi dobri prijatelji.

„U kršćaninu, u djetetu Božjem, prijateljstvo i ljubav čine jednu cjelinu: božansku svjetlost koja daje toplinu.” [21] Imati prijatelje zahtijeva marljiv osobni kontakt; primjer i iskrenu odanost; spremnost pomoći drugima, uzajamno pomaganje;

empatiju i slušanje; sposobnost preuzimanja tuđih potreba. Prijateljstvo nije sredstvo apostolata; naprotiv, apostolat je, u srži, prijateljstvo: velikodušna želja za dijeljenjem svojeg života s drugima. Naravno, želimo da se naši prijatelji približe Bogu, ali spremni smo dopustiti da se to dogodi kad i kako Bog želi. Iako je sasvim prirodno da apostol želi vidjeti dobre rezultate i imati utjecaj na druge, nikada ne smijemo zaboraviti da su apostoli nastavili slijediti Isusa i kada su gotovo svi drugi otišli (usp. Iv 6,66-69). Rezultati će doći s vremenom (usp. Dj 2,37-41).

Jedan mladić je jednom upitao svetog Josemariju: „Oče, što možemo učiniti da mnogi ljudi ‘zvižde?’”[22] Sveti Josemaria je odmah odgovorio: „Puno molitve, odano prijateljstvo i poštovanje slobode.” Mladić nije bio zadovoljan, pa je rekao: „Ali ne znači li to da idemo presporo, oče?” „Ne, jer poziv je nad-na-ra-van,” odgovorio je, naglašavajući svaki slog. „Jedna sekunda bila je dovoljna da se Savao pretvori u Pavla. A onda, nakon tri dana molitve, on je postao žarki apostol Isusa Krista.”[23]

Bog je taj koji poziva, a Duh Sveti je taj koji pokreće srce osobe. Uloga apostola je pratiti svoje prijatelje molitvom i žrtvom, ne postajući nestrpljivim kada dobiju odgovor „ne” na svoje prijedloge, i bez ljutnje kada netko odbije pomoć. Pravi prijatelj naglašava jake strane druge osobe kako bi joj pomogao rasti, i nastoji ne kritizirati. On ili ona zna kada je najbolje šutjeti, a kada je potrebna drugačija „strategija”, ne zadržavajući se na negativnom, nego nastojeći izvući najbolje iz svake osobe.

„Bez da postanemo dosadni, i uvijek s osmijehom, možemo tiho davati pristojne prijedloge, kao što je to činio naš Gospodin. I uvijek ćemo u svom srcu održavati žar želje da mnogi ljudi bolje upoznaju Njega. „Ti i ja, djeca Božja, kada gledamo ljude, moramo gledati duše: ovo je duša, trebamo si reći, duša kojoj treba pomoći, duša koju treba razumjeti, duša s kojom moramo živjeti, duša koju treba spasiti.”[24]

[1] Sveti Josemaria, Kovačnica, br. 356.

[2] Sveti Josemaria, Pismo, 9. siječnja 1932., br. 9.

[3] Fernando Ocáriz, Pismo, 14. veljače 2017., br. 9.

[4] Uputstvo, 19. ožujka 1934., br. 27 (kurziv u originalu), citirano u Putu, Kritičko povijesno izdanje, bilješka uz br. 942.

[5] Rimski misal, Euharistijska molitva III.

[6] Benedikt XVI., Opća audijencija, 10. rujna 2008.

[7] Sveti Josemaria, Bilješke s meditacije, travanj 1955., u Djelima 1956, XI, str. 9.

[8] Sveti Josemaria, Sami s Bogom, br. 273.

- [9] Usp. Javier Echevarria, Homilija, 5. rujna 2010. (Romana, br. 51, srpanj-prosinac 2010.)
- [10] Sveti Josemaria, Kovačnica, br. 969.
- [11] Papa Franjo, Apostolska pobudnica Christus vivit (25. ožujka 2019.), br. 288.
- [12] Intervju Pilar Urbano s Don Javierom Echevarriom, Época, 20-IV-1994., citirano u Álaru Sánchez Leóni, En la tierra como en el cielo, Madrid, Rialp 2019., str. 349-350.
- [13] Sveti Josemaria, Pismo, 31. svibnja 1954., br. 22.
- [14] Fernando Ocáriz, Pismo, 9. siječnja 2018., br. 5.
- [15] Sveti Josemaria, Pismo, 31. svibnja 1954., br. 16.
- [16] Ibid.
- [17] Sveti Josemaria, Pismo, 24. listopada 1942., br. 9; usp. Prijatelji Božji, br. 37.
- [18] Benedikt XVI., Homilija, 13. svibnja 2007.; Franjo, Homilija, 3. svibnja 2018.
- [19] Sveti Josemaria, Bilješke s obiteljskog susreta, 10. svibnja 1967., u Kronici 1967., str. 605.
- [20] Fernando Ocáriz, Pismo, 14. veljače 2017., br. 9.
- [21] Sveti Josemaria, Kovačnica, br. 565.
- [22] U Madridu 1930-ih, „zviždati” je bio žargon za „dobro funkcionirati”. Sveti Josemaria je to koristio kao izraz za osobu koja je zatražila da je prime u Opus Dei. Ovaj izraz sada je postao obiteljski izraz u Djelu.
- [23] Sveti Josemaria, Bilješke s obiteljskog susreta, 24. travnja 1967., u Kronici 1967., str. 506.
- [24] Sveti Josemaria, Meditacija, 25. veljače 1963., u Kronici 1964., IX, str. 69.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (X): Hod s Kristom prema punini Ljubavi

„Budući da je ljubio svoje koji su na svijetu, ljubio ih je do kraja” (Iv 13,1). Tako sveti Ivan u svoje Evanđelje uvodi neviđenu gestu koju je Isus učinio prije početka pashalne večere, kada su svi već sjedili za stolom: „usta od večere, odloži haljine, uze ubrus i opasa se. Naliže zatim vodu u praonik i počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim je bio opasan.” (Iv 13,4-5).

Isus pere noge apostolima. Krhki ljudi, izabrani da budu temelj Crkve. Svi su osjetili strah u oluji na jezeru, sumnjali su u Učiteljevu sposobnost da nahrani golemo mnoštvo, žestoko su raspravljali tko će biti najvažniji u Kraljevstvu. Oni su također počeli osjećati patnju nasljedovanja Krista: nisu pobjegli, kao mnogi drugi, nakon govora o Kruhu života u sinagogi u Kafarnaumu, pratili su ga na njegovim dugim putovanjima kroz zemlju Izraelovu i znaju, jer to percipiraju u okolini, da ima onih koji priželjkuju njegovu smrt.

Petar zapanjeno promatra što se događa. On to ne može razumjeti i buni se. „Gospodine! Zar ti da meni pereš noge? Odgovori mu Isus: »Što ja činim, ti sada ne znaš, ali shvatit ćeš poslije.« Reče mu Petar: Nećeš mi prati nogu nikada!” (Iv 13,5-8). Iznenadujuća je radikalnost Šimunova odgovora. Ne želi odbiti: to je ljubav Gospodinova koja ga pokreće da odbije. Pa ipak, Gospodin mu pokazuje da je u krivu: „Ako te ne operem, nećeš imati udjela sa mnom” (Iv 13,8).

Kasnije ćete shvatiti

Sveti Petar je od svog prvog susreta s Učiteljem prolazio put unutarnjeg rasta, kojim je postupno shvaćao tko je Isus, Sin Boga živoga. Ali Muka Gospodnja se bliži, a put je još dug. U Cenakulu se odvija scena u dva čina, pranje nogu i ustanovljenje euharistije, kroz koje će Petar početi otkrivati do kojih krajnosti seže ljubav Božja i u kojoj mjeri ta ljubav izaziva njega osobno. U ovom trenutku zapovijed ljubavi prema bližnjemu kao samome sebi za njega je još samo izjava, nešto što nije prodrlo u njegovo srce dubinom koju Isus želi. I zato se buni. On ne prihvaća da je Božja volja, za njegova Učitelja i za njega, život ljubavi i ponizno služenje svakom čovjeku, svakom čovjeku.

Ovo Petrovo iskustvo može se često dogoditi u našim životima. Nama je također teško razumjeti. Treba nam vremena da shvatimo najosnovnije istine. U našim su srcima velike želje za ljubavlju pomiješane s manje plemenitim namjerama. Strah nas često paralizira i usta su nam puna riječi koje ne prate djela. Ljubimo Gospodina, shvaćamo da je božanski poziv naš najdragocjeniji dragulj: toliko da smo sve prodali da ga kupimo. No, godine koje prolaze, promjene okolnosti,

određene neugodne situacije ili umor od svakodnevnog rada mogu nam pomutiti put.

Nadalje, može se dogoditi da nismo dosegili onaj stupanj ljudske i duhovne zrelosti koja nam omogućuje živjeti svoj poziv kao put ljubavi. Naše milosrđe prema bližnjemu može biti spriječeno nekim od onih iskrivljenja koja smanjuju našu osobnu tajanstvenost: sentimentalnost, pri čemu čovjek više odgovara na svoju trenutnu percepciju stvari nego na duboki odnos s Bogom i drugima; voluntarizam, koji zaboravlja da se kršćanski život u velikoj mjeri sastoji od toga da dopustimo Bogu da nas ljubi i ljubi kroz nas; perfekcionizam, koji je sklon vidjeti ljudske nedostatke kao nešto što je strano Božjem planu.

No, upravo zato što Bog računa na naše granice, nije iznenađen niti umoran gledajući kako kompliciramo ili unakažavamo svoj poziv. Nazvao nas je, poput Petra, grešnicima, i inzistira. „Ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom”, odgovara Isus. Šimun Petar spušta svoje oružje: „Gospodine, onda ne samo noge nego i ruke i glavu!” (Iv 13,8-9). Isus zna da Petra pokreće ljubav i zato mu odgovara istom radikalnošću. Apostolovo srce odgovara žarkošću koja ga karakterizira: „Ne samo noge, nego i ruke i glava.” Riječi su to vrlo brzo izgovorene. Je li Petar bio svjestan što misli? Ono što se dogodilo te iste noći kao da nam ukazuje da nije. Kasnije će to shvatiti, malo po malo: kroz patnju muke, radost uskrsnuća i pod djelovanjem Duha Svetoga. Njegov dijalog s Isusom uči nas, u svakom slučaju, da je prvi korak u hodu prema punini ljubavi otkriti Isusovu naklonost i nježnost prema svakome; i znajte da ćemo, kroz naše ispravljene bijede, postati sličniji Njemu.

Koraci slobode

Slijediti Isusa znači naučiti voljeti poput njega. To je put prema gore, koji je težak, ali koji je ujedno i put slobode. „Što smo slobodniji, to više možemo voljeti. A ljubav je zahtjevnija: „sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi” (1 Kor 13,7)“ [1]. Dok je još bio mlad svećenik, sveti Josemaría opisao je ovaj itinerar uspona do vjerne slobode: „Stepenice: Pomiriti se s Voljom Božjom, složiti se s Voljom Božjom, htjeti Volju Božju, ljubiti Volju Božju.” [2].

Rezignacija je najniža stepenica slobode. Ovo je najmanje velikodušan stav od četiri, i lako se može izroditi u duhovnu mlakost. Moglo bi se opisati kao izdržljivost bez rasta: izdržavanje radi izdržavanja; jer je „ono što mi se dogodilo”. Istina je da snaga duha, koja je glavna vrlina, dovodi do borbe, otpora; i zapravo čini da raste sloboda, jer čovjek razumije i želi dobro za koje se bori. Rezignacija, međutim, ne vidi dobro, ili ga opaža tako nejasno da ne uspijeva proizvesti radost. Ponekad, čak i kroz duži period, može nam biti teško prevladati takav stav. Ali kad se netko definitivno smiri, malo-pomalo ga obuzima tuga.

Prilagođavanje Volji Božjoj izražava vrhunsko stanje: prilagođava se formi, prilagođava se stvarnosti. Tu usklađenost ne treba brkati s onom koja je tipična za osrednju osobu, koja nema snove, projekte i želje prema kojima bi živjela. To je prije realan stav onoga koji zna da je svaka dobra želja Bogu ugodna. Tko god se prilagodi ovom smislu, uči ulaziti, malo po malo, u božansku logiku, kako bi se uvjerio da sve djeluje zajedno na dobro onih koji ljube Boga (usp. Rim 8,28). Sveti Josemaría ponekad je to raspoloženje prema Očevom planu izražavao biblijskom slikom: „Gospodine, pomози mi da budem vjoran i poslušан, *“sicut lutus in manu*

figuli” – kao glina u rukama lončara. – Tako neću biti više ja koji živim, nego ćeš biti Ti, Ljubavi, koji ćeš živjeti i raditi u meni.“[3].

Već se može naslutiti kako je taj proces usklađivanja s voljom Božjom pozvan da poleti, u trenutku kada počinjemo željeti volju Božju: „u meni ćeš živjeti i djelovati, Ljubavi.“ Okolnosti i ljudi koje nismo odabrali postaju sami po sebi dragi jer su dobri: odlučujemo ih "izabrati". „Bože moj, ja biram sve“[4], rekla je sveta Terezija iz Lisieuxa. Shvatila je, zajedno sa svetim Pavlom, da „ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem” (Rim 8,38-39). Tako otkrivamo, usred nesavršenosti stvari, ono “nešto sveto” što kriju situacije[5]. Slika Božja postaje nam vidljivija u drugima.

Natopljen Kristovom krvlju

Posljednji korak u ovom osobnom rastu stavlja ljubav na prvo mjesto. Time ulazimo, kako nas uči sveti Ivan, u srž kršćanske objave: „spoznali smo ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali smo u nju” (usp. 1 Iv 4,16). Nakon što je svojim apostolima oprao noge, Gospodin im objašnjava zašto je to učinio: „Primjer sam vam dao” (Iv 13,15). Sada su spremni čuti novu Zapovijed: „Kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedni druge” (Iv 13,34). Riječ je o učenju ljubiti s najvećom Ljubavlju, do te mjere da se da vlastiti život, poput Njega: „Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem. Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem.” (Iv 10,17-18). Ono što je svojstveno kršćanskoj ljubavi je davanje, napuštanje sebe, strastveno prepuštanje stvarnosti koju je Bog Otac želio za svakoga od nas. To je ljubav prema Božjoj volji: radosna i kreativna afirmacija koja nas iznutra tjera da izađemo iz sebe; odluka koja je, paradoksalno, jedini način da se istinski pronađemo: „tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga” (Mt 16,25).

Ta se ljubav, međutim, ne sastoji od „neke vrste ekstremnog moralnog napora (...), višeg stupnja humanizma”[6]. Novost nove zapovijedi „može proizaći samo iz dara zajedništva s Kristom, iz življenja u njemu”[7]. Iz tog razloga, u isto vrijeme kada im objavljuje novu zapovijed, Gospodin svojim apostolima daje sakrament ljubavi. Od tog trenutka Euharistija je u središtu kršćanskog života: ne suočavamo se s teoretskom istinom, nego s pravom životnom potrebom[8].

„Kristova ruka nas je uzela s žitnog polja: sijač stiće šaku pšenice u svojoj ranjenoj ruci. Kristova krv kupu sjeme, natapa ga. Tada Gospodin baca tu pšenicu u zrak, da ona, kada umre, postane život i, potonuvši u zemlju, sposobna je umnožiti se u zlatno klasje»[9]. Možemo se predati jer živimo natopljeni Kristovom krvlju, koja nas tjera da umiremo sami sebi, da donosimo obilan plod radosti i mira oko sebe. Naše sudjelovanje u Isusovoj Žrtvi i naše klanjanje njegovoj stvarnoj prisutnosti u Euharistiji vode, bez prekida, ljubavi prema bližnjemu. Stoga „tko nije vjeran božanskom poslanju darivanja sebe drugima, pomažući im da upoznaju Krista, teško će moći razumjeti što je euharistijski kruh”. I obratno: „Da bismo cijenili i ljubili Svetu Euharistiju, potrebno je slijediti Isusov put: biti pšenica, umrijeti za sebe, uskrsnuti puni života i donijeti obilan rod: stotruk!”[10]

Euharistijska koherentnost

„Isus hoda među nama kao što je hodao u Galileji. Prolazi našim ulicama, zastaje i gleda nas u oči, bez žurbe. Njegov poziv je privlačan, fascinantno je“[11]. Kad netko odluči hodati uz njega, živjeti u zajedništvu s njim, život je osvijetljen i malo-pomalo poprima pravu "euharistijsku koherentnost"[12]: ljubav i blizina koju primamo od njega dopuštaju nam da se darujemo drugima kao što je On dao Sebe. Tako se postupno otkrivaju i otklanjaju prepreke koje priječe rast Kristove ljubavi u nečijem srcu: sklonost ulaganju minimalnog napora u ispunjavanju svojih dužnosti; strah od prekomjerne ljubavi i služenja drugima; nedostatak razumijevanja granica ljudi; arogancija koja zahtijeva priznanje naših dobrih djela od strane drugih zamagljujući ispravnost namjere.

Sveti Josemaría je ganuto govorio o radosnom životu onih koji se predaju Kristu i vjerno ustraju u nasljedovanju njegova poziva. „Taj put je sažet u jednu riječ: ljubav. Voljeti znači imati veliko srce, osjećati brige onih oko nas, znati opraštati i razumjeti: žrtvovati se, s Isusom Kristom, za sve duše“[13]. Znamo da je to nešto što nadilazi naše mogućnosti. Zato trebamo često moliti Gospodina da nam podari srce kakvo je njegovo. Dakle, „ljubimo li Kristovim srcem, naučit ćemo služiti i braniti ćemo istinu jasno i s ljubavlju (...). Samo reproducirajući taj Kristov Život u sebi, možemo ga prenijeti drugima. Samo iskusivši smrt pšeničnog zrna, moći ćemo raditi u utrobi zemlje, preobraziti je iznutra, učiniti je plodnom»[14]. Ovo je put vjernosti koji je, budući da je put ljubavi, i put sreće.

[1] F. Ocáriz, Pismo, 9-I-2018, br. 5.

[2] Sveti Josemaría, Put, br. 774.

[3] Sveti Josemaría, Kovačnica, br. 875. Usp. Jr 18,6: „Kao što je glina u lončarevim rukama, tako si i ti u mojoj ruci.“

[4] Sveta Terezija iz Lisieuxa, Povijest jedne duše, 1.

[5] Usp. sveti Josemaría, Razgovori, br. 114.

[6] J. Ratzinger-Benedikt XVI., Isus iz Nazareta. Od ulaska u Jeruzalem do uskrsnuća, Encuentro, Barcelona, 2011, str. 81.

[7] Ibidem, str. 82.

[8] Usp. Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 154.

[9] Ibidem, br. 3.

[10] Ibidem, br. 158.

[11] Francisco, Christus vivit (25. ožujka 2019.), br. 277.

[12] Usp., Ap. 83.

[13] Susret s Kristom, br. 158.

[14] Ibid.

[Back to Contents](#)

Nešto veliko što je Ljubav (XI): Plod vjernosti

Knjiga Psalama započinje himnom hvale za plodan život osobe koja nastoji biti vjerna Bogu i njegovu zakonu, te koja odolijeva pritisku bezbožnika: On je k'o stablo zasađeno pokraj vódâ tekućica što u svoje vrijeme plod donosi; lišće mu nikad ne vene, sve što radi dobrim urodi. (usp. Ps 1,1-3). To je pouka koja se često nalazi u Svetom Pismu: Čestit čovjek stječe blagoslov, (Izr 28,20); a tko sije pravdu, ima sigurnu nagradu. (Izr 11,18). Sva Božja djela su plodonosna, kao i životi onih koji odgovore na njegov poziv. Na Posljednjoj večeri, naš Gospodin je rekao apostolima: Ne izabrate vi mene ,nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane. (Iv 15,16). Jedino što od nas traži jest da ostanemo sjedinjeni s Njim poput loze i trsa, jer: Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda (Iv 15,5).

Kroz stoljeća, sveci su obilno iskusili Božju velikodušnost. Sveta Terezija, na primjer, napisala je: „A Njegovo Veličanstvo ne običava loše plaćati konačište, ako Ga se dobro ugosti.“[1] On je obećao onima koji su mu vjerni da će ih primiti u svoje Kraljevstvo s toplim pohvalama: „Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!” (Mt 25,21)

Ali Bog ne čeka Nebo da nagradi svoju djecu; već u ovom životu dopušta im da sudjeluju u njegovoj božanskoj radosti kroz mnoge blagoslove. On ispunja njihov život plodovima svetosti i kreposti, i izvlači ono najbolje iz svakog talenta koji im je dao. Pomaže nam da se ne obeshrabrimo zbog vlastitih slabosti i da se sve više uzdamo u njegovu snagu. Štoviše, preko svoje vjerne djece, Bog blagoslivlja i one oko njih. „Ovime se proslavlja Otac moj: da donosite mnogo roda i da budete moji učenici. ” (Iv 15,8)

Ovdje ćemo razmotriti neke od plodova koje donosi naša vjernost — kako u vlastitom životu, tako i u životima drugih. Nadamo se da će nas ti plodovi, zajedno s mnogima koje samo Bog poznaje, potaknuti da nikada ne prestanemo zahvaljivati Bogu za njegovu brigu i blizinu. I tako ćemo iz dana u dan sve više cijeniti Njegovu Ljubav.

Nebo u nama

Nekoliko dana prije odlaska u Nebo, sveti Josemaría je rekao skupini svoje djece: „Bog je poželio položiti vrlo vrijedno blago u nas... Bog, naš Gospodin, sa svom svojom veličinom, prebiva u nama. Nebo neprestano prebiva u našim srcima.”[2] Naš Gospodin je obećao apostolima: „Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega: k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.” (Iv 14,23) To je glavni dar koji nam Bog nudi: svoje prijateljstvo i svoju prisutnost u nama.

Svakoga dana u molitvi možemo ponovno razmatrati istinu o Božjoj prisutnosti u nama i čuvati je u svome pamćenju. Ispunjeni čuđenjem i zahvalnošću, nastojat ćemo uzvratiti kao dobra djeca na Božju neizmjernu ljubav prema nama. Jer naš Gospodin „ne silazi s Neba svaki dan zato da ostane u zlatnom ciboriju, nego da pronade drugo Nebo u kojem toliko uživa – Nebo naše duše, stvorene na njegovu sliku i živog hrama Presvetog Trojstva.”[3] Taj božanski dar sam po sebi trebao bi nas učiniti beskrajno nagrađenima i sigurnima u radost koju dajemo Bogu svojom vjernošću.

Kad dođe tjelesni ili duhovni umor, kad nas pritisnu poteškoće i životni udarci, potrebno je ponovno se podsjetiti da: „Ako Bog prebiva u našoj duši, sve ostalo, koliko god se važno činilo, sporedno je i prolazno, dok smo mi, u Bogu, postojani i čvrsti.”[4] Sigurnost da je Bog sa mnom, da je u meni, i da sam ja u Njemu (usp. Iv 6,56), izvor je nutarnje sigurnosti i nade koja nadilazi svako ljudsko objašnjenje. Ta nas spoznaja vodi sve većoj jednostavnosti — poput djece — i daje nam širok i pun povjerenja pogled na svijet, mirno i radosno srce.

Radost i mir izviru iz dubine duše kao naravni plod vjernosti i predanja. Taj mir i ta radost toliko su važni i snažni za evangelizaciju da je sveti Josemaría svaki dan na Misi molio Boga da taj dar podari njemu i svim njegovim kćerima i sinovima. [5] Nosimo Nebo u sebi kako bismo ga mogli unositi posvuda: u svoj dom, na radno mjesto, u trenutke odmora, u vrijeme provedeno s prijateljima...

„U našem vremenu, kad se u društvenom životu, na radnim mjestima i u obiteljima tako često vidi nedostatak mira, potrebnije je nego ikad da mi kršćani budemo, kako je govorio sveti Josemaría, ‘sijači mira i radosti.’”[6] Po iskustvu znamo da taj mir i radost ne pripadaju nama. Zato se trudimo biti svjesni Božje prisutnosti u našem srcu, kako bi nas On ispunio svojim darovima i širio ih na one oko nas. Ovo ponizno sijanje uvijek je djelotvorno i može doseći mnogo dalje od našeg neposrednog okruženja: „Mir u svijetu možda više ovisi o našim osobnim, svakodnevnim i ustrajnim naporima da se nasmiješimo, oprostimo i ne shvaćamo sebe previše ozbiljno, nego o velikim pregovorima među narodima, koliko god oni bili važni.”[7]

Čvrsto i milosrdno srce

Kada dopustimo da Božja prisutnost pusti korijen i donese plod u nama (što je, na određeni način, vjernost), postupno stječemo „unutarnju čvrstoću” koja nam omogućuje da budemo strpljivi i blagi pred teškoćama, neočekivanim događajima, situacijama koje nas uznemiruju, kao i pred vlastitim i tuđim ograničenjima.

Sveti Ivan Vianney rekao je da su „naše pogreške poput zrna pijeska kraj planine Božjeg milosrđa.”[8] Ovo nas uvjerenje potiče da reagiramo onako kako Bog reagira na naše slabosti — blago i milosrdno — i da se ne uznemirujemo kad nađemo na zapreke svojim osobnim planovima i željama. Otkrivamo, kako je rekao sveti Josemaría, da su svi događaji našeg dana na neki način „nositelji Božje volje i treba ih prihvaćati s poštovanjem i ljubavlju, s radošću i mirom.”[9] Tako nam, malo-pomalo, postaje lakše moliti, opraštati i nalaziti opravdanja za druge, kao što je to činio naš Gospodin, i brzo ponovno zadobivamo svoj mir, ako ga izgubimo.

Ponekad nam taj trud da u sebi negujemo blagost i milosrđe može izgledati kao slabost, osobito kad se suočimo s ponašanjem koje nam se čini da zaslužuje osudu ili s namjernom zloćom onih koji žele nanijeti štetu. Tada se trebamo prisjetiti kako je Isus ukorio učenike kad su htjeli s neba prizvati kaznu na Samarijance koji Ga nisu htjeli primiti (usp. Lk 9,55). „Kršćaninov program – program milosrdnog Samarijanca, Isusov program – jest »srce koje vidi«. To srce vidi gdje je potrebna ljubav i djeluje u skladu s time.”[10] Naše strpljivo milosrđe, koje se ne uzrujava i ne prigovara kad naiđe na poteškoće, postaje tako balzam kojim Bog liječi one koji su srca skršena, i povija rane njihove (usp. Ps 147,3) i čini njihov put obraćenja lakšim i privlačnijim.

Učinkovitost koju ne možemo ni zamisliti

U današnjem svijetu često je nužno izgraditi i predstaviti snažnu sliku o sebi i vlastiti osobni profil kako bi se ostavio “dojam” u svijetu društvenih mreža i na poslovnom planu. No, ako izgubimo iz vida stvarnost da živimo u Bogu, da je On „neprestano uz nas,”[11] tada ta briga može postati suptilna opsesija: da budemo prihvaćeni, prepoznati, “praćeni” i čak da nam se divi. Tada se možemo naći u stalnoj potrebi da potvrđujemo vrijednost i važnost svega što činimo ili govorimo.

Ova čežnja za priznanjem i vidljivim potvrđivanjem vlastite vrijednosti odražava, premda na pogrešan način, jednu duboku istinu: svatko od nas je neprocjenjive vrijednosti — toliko da je Bog želio dati svoj život za svakog od nas. No lako možemo pasti u zamku suptilnog zahtijevanja ljubavi i priznanja koje možemo samo primiti kao dar. Naš Gospodin je na Gori rekao: „Pazite da svoje pravednosti ne činite pred ljudima da vas oni vide. Inače, nema vam plaće u vašeg Oca koji je na nebesima.” (Mt 6,1) I još radikalnije: „neka ti ne zna lijeva što čini desnica.” (Mt 6,3)

Opasnost da zahtijevamo ljubav umjesto da je primamo bit će manja ako negujemo uvjerenje da Bog promatra i najmanje događaje u našem životu s ljubavlju — jer ljubav je u detaljima. „Ako želiš gledatelje za svoja djela, evo ti ih: anđeli i arkandeli, i sam Bog svemira.”[12] Tada dolazi samopouzdanje koje proizlazi iz svijesti da smo uvijek u Njegovoj prisutnosti. Ne trebamo vanjsku potvrdu kako bismo vjerovali u snagu svoje molitve i svog života — bilo da smo javno poznati, bilo da naš život prolazi gotovo neopaženo. Dovoljan nam je Božji pogled pun ljubavi i ove Isusove riječi, koje shvaćamo osobno: „Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti.” (Mt 6,3)

Mnogo možemo naučiti iz skrivenih godina koje je Isus proveo u Nazaretu. Ondje je proveo najveći dio svoga zemaljskog života. Pod pogledom ljubavi nebeskog Oca, naše Gospe i svetog Josipa, Sin Božji je već u tišini, neizmjereno učinkovito, ostvarivao otkupljenje čovječanstva. Malo je ljudi znalo za Njega, ali u skromnoj radionici jednog obrtnika Bog je zauvijek mijenjao povijest čovječanstva. I naš život može sudjelovati u obilnom plodu Isusova života, ako Ga pokažemo drugima kroz vlastiti život, ako Mu dopustimo da ljubi našim srcem.

Skriven u svakom svetohraništu, kao i u dubinama našeg srca, Bog i dalje mijenja svijet. Zato naš život predanja, u zajedništvu s Bogom i drugim ljudima, preko zajedništva svetih dobiva učinkovitost koju ne možemo izmjeriti ni zamisliti. „Ne znaš jesi li napredovao, ni koliko... - Što će ti ovo računanje?...- Važna je ustrajnost, da ti srce izgara, da vidiš više svjetla i šire obzorje...: da se žrtvuješ za

naše nakane koje naslućuješ – premda ne znaš koje su – i da se za sve njih moliš.
”[13]

Bog je isti kao i uvijek

Sveti Pavao poticao je prve kršćane da ostanu vjerni, da se ne boje ići protiv struje i da rade s pogledom usmjerenim na Gospodina: „Tako, braćo moja ljubljena, budite postojani, nepokolebljivi, i obilujte svagda u djelu Gospodnjem znajući da trud vaš nije neplodan u Gospodinu” (1 Kor 15,58) Sveti Josemaría često je ponavljao ovu Apostolovu opomenu: „Ako si vjeran, moći ćeš se hvaliti pobjedom, i u svom životu nećeš doživjeti poraz. Ako radimo s ispravnom nakanom i željom da ispunimo Božju volju, ne postoji takvo što kao neuspjeh. S uspjehom ili bez njega, ipak smo pobijedili jer smo radili iz Ljubavi.”[14]

Na bilo kojem životnom pozivu može se dogoditi da, nakon razdoblja radosnog predanja, osjetimo napast obeshrabrenja. Možemo pomisliti da nismo bili dovoljno velikodušni, ili da naša vjernost nije donijela mnogo ploda ni apostolskog uspjeha. Tada je dobro prisjetiti se Božjih ohrabrujućih riječi: „Neće se zalud mučiti” (Iz 65,23) Sveti Josemaría je rekao: „Biti svet znači biti djelotvoran, premda svetac može i ne dotaknuti plodove djela.”[15] Bog ponekad dopušta da Njegovi vjerni prođu kroz kušnje i poteškoće u radu, kako bi njihova duša postala ljepša, a srce osjetljivije.

Kada nas, unatoč našoj želji da ugodimo Bogu, obuzme obeshrabrenje ili umor, nastavimo raditi sa „smislom za otajstvo” — svjesni da je naša učinkovitost često nevidljiva, neuhvatljiva i nemjerljiva. „Dobro znamo da će naši životi donijeti plod, ne zahtijevajući da znamo kako, gdje ili kada. Nijedno djelo ljubavi prema Bogu nije izgubljeno, nijedan velikodušan trud nije besmislen, nijedno bolno podnošenje nije uzaludno... Nastavimo ići naprijed; dajmo Mu sve, dopuštajući Mu da u svoje vrijeme učini da naši naponi donesu plod.”[16]

Gospodin nas poziva da radimo s predanjem i pouzdanjem u Njegovu snagu, a ne u svoju, u Njegov pogled na svijet, a ne u naše ograničeno viđenje. „Kada se budeš ozbiljno prepustio Gospodinu, naučit ćeš se zadovoljiti onim što nadode, i ne gubiti vedrinu ako se nešto – unatoč svim tvojim naporima i odgovarajućim sredstvima – ne riješi po tvome ukusu... Jer će biti “riješeno” kako se Gospodinu bude svidjelo.”[17]

Svijest da Bog sve može i da vidi i čuva svako dobro koje činimo — koliko god maleno i skriveno bilo — pomoći će nam da budemo sigurni i optimistični u teškim trenucima, bilo da su vezani za povijest svijeta ili naš osobni život. „Bog je isti kao i uvijek: svemoguć, sveznajući i milosrdan. I u svakom trenutku sposoban je iz zla izvesti dobro i iz poraza izvući velike pobjede za one koji Mu vjeruju.”[18]

Oslanjajući se na Božju snagu, živjet ćemo usred svijeta kao Njegova djeca i postati sijači mira i radosti za sve oko nas. To je strpljivo djelo koje Bog osobno izvodi u našim srcima. Dopustimo Mu da prosvijetli sve naše misli i nadahne sva naša djela. Kao što je naša Gospa radosno gledala velika djela koja je Bog činio u njezinu životu, i mi svakoga dana recimo s Marijom: Fiat! „Neka mi bude po tvojoj riječi.” (Lk 1,38)

Pablo Edo

-
- [1] Sveta Terezija Avilska, Put savršenstva, pogl. 34.
- [2] Usp. Salvador Bernal, Profil monsinjora Escrive de Balaguera, utemeljitelja Opusa Dei, Scepter, str. 399.
- [3] Sveta Mala Terezija iz Lisieuxa, Povijest jedne duše, pogl. 5.
- [4] Sveti Josemaría, Prijatelji Božji, br. 93.
- [5] Usp. Javier Echevarría, Sjećanje na blaženog Josemaríju Escrivá, Madrid, Rialp, 2000, str. 229.
- [6] Fernando Ocáriz, Homilija, 12. svibnja 2017.
- [7] Isto.
- [8] U: G. Bagnard, El Cura de Ars, apóstol de la misericordia, Anuario de Historia de la Iglesia 19 (2010), str. 246.
- [9] Sveti Josemaría, Instrukcija, svibanj 1935. – 14. rujna 1950., br. 48.
- [10] Benedikt XVI., enciklika Deus Caritas est (25. prosinca 2005.), br. 31.
- [11] Sveti Josemaría, Put, br. 267.
- [12] Sveti Ivan Zlatousti, Homilije o Evanđelju po Mateju, 19.2.
- [13] Sveti Josemaría, Kovačnica, br. 605.
- [14] Sveti Josemaría, Sam s Bogom, br. 314.
- [15] Kovačnica, br. 920.
- [16] Papa Franjo, apost. pobudnica Evangelii gaudium (24. studenoga 2013.), br. 279.
- [17] Sveti Josemaría, Brazda, br. 860.
- [18] Don Javier Echevarría, Pastoralno pismo, 4. studenoga 2015.

[Back to Contents](#)

© 2020 Fundación Studium

www.opusdei.org